

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 122 (13.952)

Trst, petek, 5. julija 1991

Slovenija za pogajanja, ne za prisilo Ultimat zveznega predsedstva v duhu velikosrbske politike

Edina pot: priznati Slovenijo!

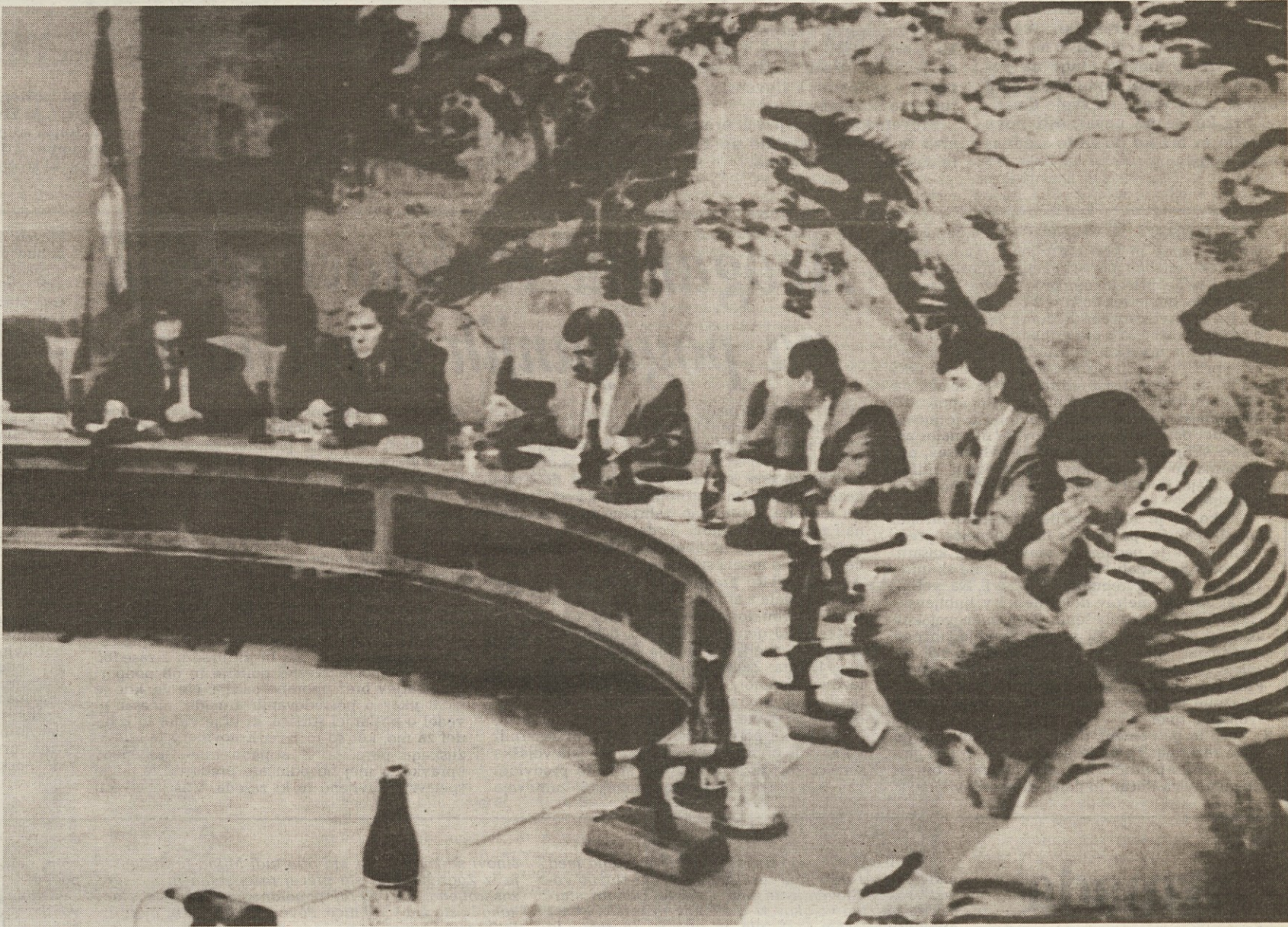
VOJMIR TAVČAR

Včerajšnji dan je v Sloveniji minil dokaj mirno, prekinitev ognja je vzdržala, temni oblaki nad mlado republiko pa se le niso razblinili. V Beogradu se je sestalo zvezno predsedstvo, predsednik ZIS Ante Marković pa je na tiskovni konferenci pojasnil svoje poglede na položaj v državi. Kljub tem dogodkom, ki so jih vsi pričakovali, pa iz Beograda le ni zavel tisti odrešujoč veter, ki bi lahko razpodil oblake in prispeval k razjasnitvi. Zvezno predsedstvo je bilo, kljub nedavnim pogovorom njegovega predsednika Mesića in člana Vasilu Tupurkovskega v Ljubljani, sposobno oblikovati samo ultimatum Sloveniji. In tudi predsednik zvezne vlade Ante Marković je v bistvu le ponovil stališča prejšnjih dni, ki so izzvenela kot politično opravičilo posega armade v Sloveniji.

Ultimativne izjave, kot je poudaril predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, so težko osnova za dialog. Kvečjemu lahko izzovejo le proti-ultimatum. Obenem pa so dokument predsedstva in Markovićeve izjave dokaz, da politična oblast ne obvladuje vojske, pač pa je kvečjemu sposobna odigrati vlogo posrednika, ki pa mora skoraj izključno upoštevati nezgodovinska stališča armade in velikosrbske politike, ne pa stališč napadenega.

Včerajšnji ultimatum Sloveniji pa mora biti tudi opozorilo in opomin Evropi, predvsem pa dvanajsterici. Brutalna agresija na Slovenijo, zlasti pa grožnje generalov z uničevalno vojno in s prevzemom oblasti so v teh dneh nekoliko streznile staro celino in ZDA, ki so jasno izjavile, da se bodo postavile na stran ljudi in demokratično izražene volje naroda, če bodo prisiljene izbirati med tanki in svobodoljubnim slovenskim narodom. V teh dneh je bilo v Evropi veliko samokrite, ker stara celina ni dojela dogajanja v Jugoslaviji in ker je izbrala pot »realpolitik«
ter na ta način vsaj posredno hrabrila Beograd in armado. Odločna reakcija Zahoda na nevarnost državnega udara pa je nato najbrž prispevala k preprečitvi najhujšega.

Danes pa Evropa in ZDA ne smejo spet ponoviti napake izpred nekaj tednov. Če so resnično na strani ljudi in ne na strani tankov, lahko zaščitijo Slovenijo in tudi Hrvaško samo tako, da ju nemudoma polnopravno priznajo kot samostojni in neodvisni državi. Zahod je pred popravnim izpitom. Če tokrat ne bo izdelal, ne bo imel več možnosti novega popravljanja. Evropa tvega v svojem osrčju vojno, ki bi lahko imela hude posledice. Največji davek, mlada človeška življenja, pa bo za napake in popustljivost drugih moral spet plačati slovenski narod.

Osem točk ultimata

BOGO SAMSÄ

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ je na današnji seji pod vodstvom Stjepana Mesića razpravljalo o perečih politično-varnostnih razmerah v državi, še posebej v Republiki Sloveniji in o uresničevanju dogovora z ministrsko misijo Evropske skupnosti. Seje, ki jo je Mesić prvič vodil v svojstvu predsednika, so se udeležili tudi predsednik ZIS Ante Marković in zvezna sekretarja za ljudsko obrambo Kadijević in zunanje zadeve Lončar. Sporočilo je

bilo objavljeno pred koncem seje in poslano sredstvom obveščanja ter tujim ambasadam, ne pa slovenskemu vodstvu. Kot piše v sporočilu je predsedstvo ugotovilo, da so razmere v Republiki Sloveniji zelo zapletene in skrajno napete in da niso izpolnjeni sklepi predsedstva SFRJ z dne 1. julija 1991, zato je zahtevalo:

1. Takoj oziroma najkasneje od 7. julija 1991 opoldne vzpostaviti prvotno stanje na meji SFRJ.

2. Takoj začeti s popolnim deblokiranjem enot in ustanov

JLA in ga končati do 5. julija 1991 opoldne.

3. Vsa sredstva in objekte JLA in ZSLO ter druga sredstva zveznih organov in Republike Slovenije vrniti do 5. julija opoldne.

4. Oborožene enote teritorialne obrambe in vse druge oborožene enote Republike Slovenije naj se takoj oziroma najkasneje do 4. julija 1991 opolnoči umaknejo v mirnodobne razporeditve, saj je JLA umaknila svoje enote v vojašnice.

5. Nemudoma zagotoviti nemoten cestni in letalski promet.

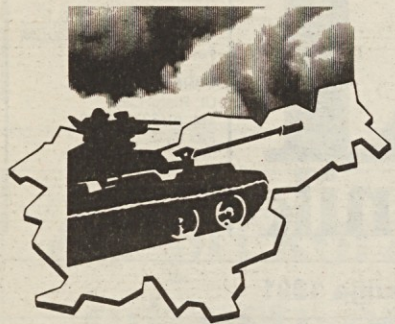
6. Izpustiti vse preostale "ujetnike", in sicer najpozneje do 4. julija 1991 ob 24. uri.

7. Dosledno spoštovati prekinitev ognja.

8. Predsedstvo je sklenilo, da bosta uresničevanje teh sklepov nadzorovala dr. Vasil Tupurkovski in Bogić Bogičević.

Uresničitev sklepov predsedstva SFRJ bo omogočila prebivalcem Slovenije, da nadaljujejo normalno življenje in delo, je še poudarjeno v sporočilu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sporočilo poslali medijem, ne pa slovenskemu vodstvu

Kučan zavrnil ultimat

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Predsednik Kučan je ultimat zveznega jugoslovanskega predsedstva včeraj zvečer še pred formalnim zasedanjem slovenskega predsedstva zavrnil. Uvodoma je v televizijski izjavi ugotovil, da je izvedel za ultimat iz sredstev množičnega obveščanja, kar je lahko znak posebnega spoštovanja do tiska. Toda hkrati so sklepe poslali tujim ambasadam, ne pa sloveniji, za katero skrbijo bolj s tanki in z grožnjami z vojno močjo. Predsednik Kučan je povedal, da je Slovenija predlagala pogajanja in razgovore, tako bo ravnala tudi sedaj.

Toda z ultimati se pogovorov ne pričinja, ultimati vodijo k novim zahtevam, te pa v vojno.

Stališče zveznega predsedstva, je poudaril Kučan, je sestavljeno tako, kot da ne bi bilo 25. junija, razglasitve neodvisnosti, sanjave noči, pa prihoda tankov in vsega, kar se je potem zgodilo. »Toda tanki so prišli in so še vedno tukaj, nima pomena, če so v kasarnah«.

Ultimat določa tudi natančen rok: do včeraj ob polnoči bi se morala še teritorialna armada vrniti v kasarne, ker se je vrnila JLA. Teritorialna obramba pa, je poudaril Kučan, nima niti ene vojašnice. TO so ljudje: delavci, uradniki, študentje. Zapustili so svoje pisarne, šole in delavnice. Kmetje pluge na poljih in odšli bratit domovino. Zelo radi se bodo vrnili na svoje domove, brž ko ne bo nevarnosti nove agresije in brž ko bo za to mednarodno jamstvo.

Ob vprašanju, kdo ima oblast v Jugoslaviji, pa je predsednik Kučan pojasnil, da ni še nihče zanimal izjave razglašala oziroma groženj generala Adžića. Nevarnost ni v ničemer minila, Slovenci so za pogajanja, toda hkrati so tudi pripravljene braniti svojo svobodo.

Predsednik Kučan je še napovedal, da bosta še danes prispela v Ljubljano člana zveznega predsedstva Vasil Tupurkovski in Bogić Bogićević, ki sta odgovorna za nadzor izvajanja omenjenega ultimata.

Peto vojaško poveljstvo pa je ogorčeno demantiralo vesti, da bo armada preganjala dezertarje in pravi, da bodo z vsemi ravnali v skladu z vojaškim kazenskim zakonikom. Kot smo že poročali, je na tabeli Rdečega križa obešeni v hali Tivoli napisanih 2013 imen pripadnikov JLA, ki so ujeti ali so vojsko zapustili tako ali drugače. To je točen seznam, ki ga je naredil na temelju osebnega pričevanja slovenski Rdeči križ. Funkcionarji so nam dopoldne povedali, da manjka še kakih petsto imen, ki jih niso utegnili napisati in da prihajajo ves čas nove prijave. Včeraj se je sprožil nov val pobegov v navzočnosti staršev. Vojska se torej v Sloveniji razkrajja, saj je končna številka že skoraj dvakrat tako visoka, kot je JLA uradno razglašala, da je vseh njenih vojakov angažiranih v spopadih s slovensko Teritorialno obrambo.

Slovensko razširjeno predsedstvo se je včeraj sestalo ob 20. uri in zasedalo pozno v noč.

Med čakanjem svojcev vojakov iz Srbije in Hrvaške je prišlo do neljubega incidenta. Na prizorišču se je namreč pojavil Dragiša Marojević, voditelj Stranke za enakopravnost občanov. Njegova prisotnost je ljudi tako razkačila, da so ga nagnali iz parka Tivoli; zanimivo je,

da so ga pošteno ozmerjali tudi nekateri tam prisotni "zemljaci", ki živijo v Sloveniji. Brez suvanja in udarcev ni šlo, hujše so preprečili nekateri pripadniki teritorialne obrambe. Z lica mesta je Marojević ušel s pomočjo kombija, ki so ga upravljali njegovi prijatelji.

LJUBLJANA — Včeraj je bilo v Sloveniji mirno, menda ni bilo izstreljenih mnogo strel, nekateri bolj po naključju. Jugoslovanska vojska se je pričela umikati v svoje kasarne, prekinitev ognja se spoštuje z obeh strani.

To je prva slovenska dobra novica, druga morda najvažnejša pa je prihod devetih avtobusov srbskih, hrvaških in drugih mater in sinov, ki so prišli po svoje otroke. Vozili so se vso noč, trudni so, medicinska sestra nam je dejala, da so dehidrirani, kar pomeni, da niso imeli niti najnujnejše vode, v vsakem avtobusu je junaško sedel polkovnik, podpolkovnik ali major armade. V Ljubljani niso hoteli iz avtobusov, popolnoma so bili preplašeni in zbegani. Edino kar hočejo, je videti svoje otroke, zato hočejo v kasarne.

Tako se je tudi zgodilo, videli so otroke, jokali, reakcije pa so bile najrazličnejše, predvsem pa se je nadaljeval pravi beg iz kasarn, od koder so bežali starši z otroci, cele skupine vojakov iz vseh republik v državi. Na veliki, nekaj deset metrov dolgi deski, v ljubljanski Hali Tivoli je razobešenih 2013 imen vojakov JLA, ki so zbežali, ali so ujeti, vodijo jih pod seznamom "ujetniki". Tik zraven je krajši seznam 152 ranjenih, treh bolnih in 35 mrtvih. Pred temi seznammi se zbirajo gruče staršev in z bojaznijo ali z upanjem iščejo, če najdejo ime svojega otroka.

Vse to pa pomeni, da se JLA v Sloveniji do kraja razkrajja. To pa je postal izredno pomemben vojaško-politični dejavnik. Včeraj je bil pri Kučanu Ivica Račan in dejal, da je bil odločujoč

Arogantni Rašetovi pogoji na pogajanjih o premirju

razlog, da je armada ustavila napad, ki ga je načrtovala za preteklo noč, prav v strahotnem psihološkem udaru na generale, ko so zagledali srbske matere, ki so zasedle srbsko skupščino. Kot že rečeno, so matere in očetje do kraja nezaupljivi, večina je prepričana, da so slovenski teritorialci brutalno, zahrbtno in podlo ravnali z njihovimi sinovi. Toda dejstva so dejstva in bodo še dolgo učinkovala, nobena propaganda jih ne bo mogla spremeniti.

Pogajanja o premirju so prav tako kot vse, kar se dogaja z armado, zašla v slepo ulico. Bila so v Zagrebu, formalno jih je vodil notranji minister SFRJ general Gračanin, dejansko pa namestnik poveljstva petega vojaškega okrožja gen. Rašeta. Zahteval je: 1. ustavitev ognja, 2. razdvojitve enot JLA in TO, 3. odstranitev vseh barikad, 4. povratek vseh ujetnikov JLA, tako da bodo vojake ponovno registrirali, da bodo lahko šli na petnajstdnevni dopust in se vrnili v kasarne, oficirje pa bodo obravnavala vojaška sodišča (za dezerterstvo vse armade predvidevajo smrtno kazni s streljanjem), 5. zahtevajo

vrnitev vseh tankov, orožja in vse ostale opreme, 6. Slovenija bi morala nadzorstvo nad mednarodnimi mejnimi prehodi ponovno vrniti zveznim organom, zvezni policiji in carini, pod nadzorstvom armade.

Vendar se premirje izvaja, vojaki se vračajo v kasarne in kot že rečeno je po vsej Sloveniji relativno mirno. Zato se teža tudi slovenskih problemov ponovno premešča v Beograd, kjer je predsednik vlade Marković očitno utrujen in brez njemu lastnega večno optimističnega nasmeha skuša domače in tuje novinarje prepričati, da ima še vedno trdno oblast v rokah, predvsem pa da ni v ničemer kriv za napad JLA. Marković trdi, da je šlo samo za mejno-carinska vprašanja, ki naj bi jih uredili z zasedbo meje s pomočjo zvezne policije in ob podpori graničarjev brez uporabe nasilja. Ne ve, kdo je izdal ukaz o posredovanju armade, ničesar ni vedel o poslanici Adžića, ki jo je videl in izvedel za njo, kot so to izvedli novinarji iz televizijskega poročila. Z armado nima nobenega opravka, o njej bo odločalo predsedstvo, ki je spet vzpostavljeno in ki zaseda. Vtis je bil kaj

klavrn, čeprav tudi za Slovenijo nevaren, saj bo Zahod pričel ponovno gojiti iluzije, da je v Jugoslaviji vse mirno, da je oblast ponovno v rokah civilov, skratka, da se lahko obnavlja prejšnje stanje. To pa je resnična nevarnost, saj je očitno, da "nič ni več tako, kot je bilo", kot je ugotovil na eni izmed zadnjih tiskovnih konferenc slovenski predsednik Kučan.

Predvsem pa armada počne, kar hoče, zvezna vlada in tudi zvezno predsedstvo pa ji služi samo kot kritje, kot figov list, ki naj prikrrije njeno sramoto.

V Sloveniji se je mudila trojka visokih predstavnikov treh zunanjih ministrstev, ki naj pripravi vse potrebno za prihod mednarodnih opazovalcev, ko bodo to sklenili, če bodo sklenili ali v Pragi, še bolj verjetno pa na sestanku zunanjih ministrov evropske dvanajstere v Haagu. Šele nato lahko prispeje v Ljubljano številnejša skupina opazovalcev, ki bo nadzorovala izvajanje premirja.

Slovenija je včerajšnji dan preživela praznično. Praznovala je dan vstaje in narodnoosvobodilnega boja proti okupatorjem. To se je simbolično povežalo z današnjimi prav tako razburljivimi dnevi, kar so povedali bivši slovenski generali starešine v JLA tudi predsedniku Kučanu. Niso pripravljali in ustvarjali armado za napad na lastne državljane, temveč izključno za obrambo proti tujim napadalcem. Včerajšnji dan je bil zato svojevrstno prazničen, vse trgovine, uradi in obrati so bili zaprti. Tudi to je slovenska posebnost v teh težkih vojnih časih.

BOGO SAMSA

Armada
prisilila
srbske
starše
da so
zavrnili
gostoljubje
Slovencev

LJUBLJANA — Do napovedanega srečanja med materami srbskih in hrvaških vojakov, ki služijo vojaški rok v Sloveniji, in predstavniki Odbora staršev za varstvo vojakov iz Slovenije ni prišlo. Deset avtobusov (osem iz Srbije in dva iz Zagreba) je sicer prispelo v Slovenijo, vendar pa so izstopili iz dveh (hrvaških), medtem ko so srbski starši očitno želeli čim prej do svojih otrok. Tako je prišlo do obiskov v Mariboru, Celju, Postojni, Vrhniku in drugod. Ponekod so vojake izpustili iz kasarn, drugod pa so staršem dovolili obisk kasarniškega obzidja.

Razočaranje zaradi neuspešnega srečanja je bilo pri ljubljanskih organizatorjih očitno. Član Odbora staršev za varstvo otrok iz Slovenije Boris Gombač, drugače naš tržaški rojak, nam je povedal, da srbski starši očitno niso želeli stika z njimi, kar je precej zaskrbljujoče. Gombač nam je povedal, da do srečanja ni prišlo, ker je bil v vsakem avtobusu oficir jugoslovanske vojske, ki je staršem prepovedal kakršnekoli stike z Odborom v Ljubljani. Starši iz avtobusov tako niso niti izstopili, pa čeprav je bil v Hali Tivoli zanje pripravljen topli obrok, Rdeči križ pa je imel na razpolago vse spiske o prebeglih, ujetih, ranjenih in mrtvih vojakih. »Mi razumemo njihovo željo, da pridejo čim prej do svojih otrok, toda obžalujemo, da ni prišlo do srečanja. Naša skrb je namreč enaka njihov,« je še poudaril Boris Gombač.

Tudi predstavnica Rdečega križa gospa Okršlarjeva nam je povedala, da beograjski avtobusi niso niti želeli odpreti vrat, pa čeprav je bila vsem ponujena topla hrana in vsi podatki, tistim, ki bi to potrebovali, pa so ljubljanske družine (javilo se je približno 500 družin) ponudile tudi prenočišče. Po mnenju Okršlarjeve očitno niso bili obveščeni o predvidenem sprejemu in namenu srečanja v Ljubljani.

Med tistimi, ki so se pri Hali Tivoli ustavili in še čakali, da jih odpeljejo proti Ribnici, kjer njihovi

sinovi služijo vojsko, sta bila tudi Milan in Štefanija iz Zagreba. Bila sta precej razočarana in močno zaskrbljena, saj včeraj popoldne še nista vedela, kako bosta šla v Ribnico. Povedala sta, da bi morali iz Zagreba oditi že v sredo zvečer, stvar pa se je zavlekla zaradi Beograščanov, ki so jih sprejeli v zagrebški kasarni Maršala Tita, kjer so jih pogostili, tam pa so tudi prespali. Potem je bilo dogovorjeno, da krenejo na pot ob 6. uri zjutraj, odšli pa so šele nekaj pred deveto.

Gospa Štefanija je povedala, da ima njen sin 19 let in da je v vojski 4 mesece. Z njim so nazadnje govorili pred tremi tedni, od takrat pa z njim niso imeli nikakršnega stika. Nekoliko jo je pomirilo dejstvo, da njenega sina ni na nobenem seznamu, kar najbrž pomeni, da je živ in zdrav. Kot je povedala, so v časopisu prebrali, da naj bi bila njegova enota blokirana v ribniški vojašnici. »To, kar se je zdaj dogodilo v Sloveniji, je velikanska norost. Zaradi ponorelih generalov ženejo v vojno 19-letne otroke. Z lažmi so dvignili te otroke iz kasarn in jim natvezili, da je napadena Jugoslavija. Naj mi povejo, kdo jo je napadel,« je bila glasna obtožba zagrebške matere na račun jugoslovanskega vojaškega vrha.

Štefanija nam je tudi povedala, da bo zahtevala, da se sin vrne z njimi domov, podobno željo pa je izrazila še neka mati hrvaškega vojaka, ki se nam je pridružila med pogovorom. Njen sin je tudi vojak v Ribnici, doslej pa je odslužil že deset mesecev.

Na obisku pri njem je bila le nekaj dni pred izbruhom spopada v Sloveniji. Povedala je, da ima štiri otroke in »na srečo od teh samo dva sina, toda mojega najmlajšega jim ne dam. Naj gre v hrvaško vojsko, če je sploh potrebno, da jo služi,« je še dejala. Ob koncu je še povedala, da je povsem možno, da se vojni spopad premakne na Hrvaško. »Danes je vse mogoče, nikomur ne moreš več verjeti, nikakor pa ne smete pozabiti, da smo mi na Hrvaškem v

vojni dejansko že eno leto,« je zaključila svojo pripoved.

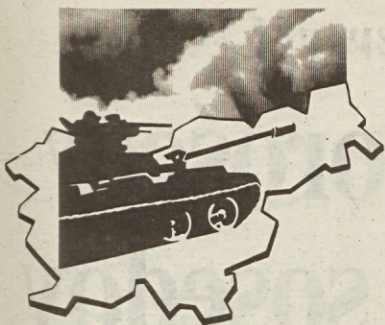
Odbor staršev za varstvo in vrnitev slovenskih vojakov je nastal 16. maja, in to na čisto spontan način. Kot je razvidno iz naziva, je njegovo prizadevanje usmerjeno v to, da bi slovenski vojaki, tako v Sloveniji kot v raznih delih Jugoslavije, na čimbolj human način služili vojaški rok. Posebno pomembno je bilo zborovanje, ki ga je Odbor imel v Cankarjevem domu 20. maja; udeležilo se ga je približno tisoč svojcev slovenskih vojakov, na koncu pa so sestavili poseben poziv za najvišje organe v Jugoslaviji.

Odbor ima zasilen sedež na Kersnikovi, le malo stran od mestnega središča; člani odbora skoraj stalno dežurajo, v popoldanskim urah pa se sestajajo. Med člani Odbora sta pesnik Tone Kuntner (zanimivo je, da je njegov sin odslužil vojaški rok le dan pred začetkom spopada) in rojak Boris Gombač, čigar sin služi vojaški rok v Splitu.

Kot nam je povedal predsednik Odbora Janez Stergar, je v jugoslovanski armadi ob nastanku Odbora služilo vojaški rok približno 6.600 fantov. Njihovo število je v začetku sovražnosti znašalo 4.000, trenutno - glede na to, da jih je precej pobegnilo, se predalo, itd. - pa jih je približno 3.000. Več je takih družin, ki imajo svoje sinove tako na eni strani kot na drugi, se pravi v jugoslovanski armadi in slovenski teritorialni obrambi.

Člani Odbora so nemudoma izrazili pripravljenost, da bi gostili svoje vojakov iz Srbije. V sredo, ko je kazalo, da bodo le-ti že isti dan proti večeru prispeli v Ljubljano, je v eni uri kar 300 ljudi ponudilo prenočišče. Jožica Puhar, članica pripravljalnega odbora, ki je skrbela za sprejem teh ljudi, pa je izjavila, da je omenjeni neformalni odbor ponudil oz. pripravil približno 800 ležišč.

RADO GRUDEN
IVAN VOGRČ

Tanki so se sicer ustavili na njenih mejah Hrvaška se boji napada vojske

ZAGREB — Položaj na Hrvaškem je še naprej izredno nejasen. Hrvaški minister za informiranje Hrvoje Hitrec je namreč na včerajšnji tiskovni konferenci v saboru poročal o novem kopičenju enot Jugoslovanske armade na vzhodni hrvaški meji in tudi na samem ozemlju Hrvaške. Posredoval je podatke o prihodu dveh bataljonov s šestdesetimi tanki in enega bataljona oklepnih transporterjev s pehoto v okoličih Batine in Belega Manastirja v vzhodni Slavoniji. Oporzil je tudi na premike četnikov čez Donavo in izrazil bojazen, da pripravljajo napade na policijske postaje.

O napetosti pa poročajo tudi s kninskega področja. Tam so martičevci streljali na hrvaško vas Bruška v občini Benkovac. Skoraj povsem so uničili tamkajšnjo tovarno. Mnogi v teh stalnih akcijah vidijo dodaten dokaz, da martičevci pripravljajo obsežnejši napad na hrvaške kraje, da bi na ta način po možnosti izsilili spopad večjih razsežnosti. O tem je govoril tudi sam Milan Martić, ki je zadnji napad na policijsko postajo v Ljubovu pri Gospiću označil kot zadnji opomin hrvaškemu vodstvu, naj umakne svoje policijske enote iz SAO Krajine. Martić je govoril o ustanovitvi skupnih policijskih enot Kninske in Bosanske krajine, na področju Bosne in Hercegovine pa naj bi pripravili tudi več postojank, v katerih bi se martičevci urili. Vse te predpriprave so bo besedah Milana Martića nujne za obrambo tako imenovane SAO Krajine pred napadi hrvaških sil. V Kninu si tudi imenovanje Šimeta Đodana za novega hrvaškega obrambnega ministra razlagajo kot jasen dokaz, da naj bi Hrvaška pripravljala napad na Knin. Đodan je znan kot "jastreb" v hrvaški politiki, rodil pa se je v Benkovcu, ki je bil nasilno priključen h Krajini. Treba je vsekakor zabeleži-

ti vrsto napadov četniških enot na hrvaške vasi. Pri tem sta umrli vsaj dve osebi. V Borovem selu pa se še vedno strelja.

Bolj ugodne so vesti iz širšega območja južne Hrvaške. Toda tudi tam je še nekaj kritičnih točk, med katerimi velja posebej omeniti Plitvice. Tam je policijska postaja še vedno obkoljena z vojsko, na poti pa so tudi vojaške okrepitve. Toda za zdaj izključujejo možnost, da bi jugoslovanska vojska napadla hrvaške policiste.

Iz Dalmacije pa prihajajo poročila, da vojaki vse bolj množično dezertirajo iz JA. Tako je po teh podatkih iz zadrskih vojašnic pobegnilo že več kot trideset vojakov. Med njimi je največ Hrvatov, pričakujejo pa, da se bodo pobegi še nadaljevali, saj se po jadranskih mestih zbirajo starši na protestnih shodih in zahtevajo vrnitev svojih otrok iz jugoslovanske armade. V Pulju se je včeraj zbralo približno 2.000 mater, ki so zahtevale svoje otroke. Podobne zahteve je bilo slišati tudi v Splitu, od koder se bodo danes mnogi starši z avtobusi odpravili v Slovenijo, da bi tam izprosili izpustitev svojih sinov iz vojašnic.

Izredno zaskrbljujoči pa so podatki, ki zadevajo hrvaško gospodarstvo. To bo zaradi blokad, nezakonitega odvzema premoženja hrvaških podjetij v Srbiji, terorističnih akcij in najnovejših poškodb zaradi tankovskih premikov, izgubilo približno 4 milijarde dolarjev. To pomeni 30 odstotkov družbenega bruto proizvoda Hrvaške, škoda pa bo največja v turizmu, kjer bodo izgubili skoraj 2 milijardi dolarjev. Za kako veliko škodo gre, je povedal predstavnik hrvaškega sabora Živković, ki je dejal, da bi s tem denarjem lahko zgradili 660 km sodobnih cest, odprli 130.000 novih delovnih mest ali pa zgradili 22.500 stanovanj s površino 60 kvadratnih metrov.

R. G.

Pobude KVSE in ES kljub naporom še vedno niso stekle

PRAGA — Pozornost mednarodne javnosti je bila včeraj namenjena predvsem zasedanju Konference za varnost in sodelovanje v Evropi, ki je potekalo v Pragi. Italijanski zunanji minister De Michelis je uvodoma poveljeval udeležence, naj se zavzamejo za to, da bi v Jugoslavijo čimprej poslali civilne opazovalce, ki bi nadzorovali umik vojaških čet v izhodiščne točke in da bi nekako utrlj pot misliji dobre volje Evropske gospodarske skupnosti. »Položaj je miren le na videz, v resnici smo pred izredno perečim problemom, ki vsak trenutek lahko prerase v tragedijo,« je posvaril De Michelis.

Kljub gorečemu pozivu pa KVSE ni dosegla bistvenih rezultatov. Pod večer so zasedanje prekinili, ker sta jugoslovanski in sovjetski delegat čakala navodila v zvezi z evropsko misijo dobre voje. Beograd in Moskva namreč še nista podpisala avtorizacije, ker dvomita v učinkovitost tako civilnih opazovalcev kot opazovalcev dobre volje, »kajti obstaja nevarnost, da se navadno tehnično ocenjevanje dogodkov spremeni v vmešavanje v notranje zadeve Jugoslavije«.

Zunanji ministri EGS se bodo danes sestali v Haagu, kjer bodo proučili vsa sredstva, ki bi jih bilo mogoče upora-

biti za pomiritev jugoslovanske krize. V razpravi se bodo dotaknili štirih argumentov, in sicer: blokade gospodarske pomoči EGS Jugoslaviji, vloge mirovniških delegacij na kriznem ozemlju, možnosti svetovnega embarga na orožje za Jugoslavijo in možnosti priznanja slovenske in hrvaške države. Glede mirovniških delegacij je soglasje dvanajsterice popolno, v zvezi s priznanjem samostojnih držav pa bo še tekla beseda. Za večino je namreč potrebna skrajna previdnost, da ne bi prišlo do novih represivnih žarišč.

Konkretniješe pobude za priznanje Slovenije in Hrvaške prihajajo iz Avstrije in deloma iz Nemčije. Komisija za zunanje zadeve pri avstrijskem parlamentu je včeraj popoldne nakazala predlog, da bi vlada po določenih pogojih priznala obe novi državi. Predlog bodo ocenili in skoraj gotovo tudi odobrili. Po mnenju zunanjega ministra Mocka bi bilo priznanje »v veliko podporo vladni politiki«.

Šef nemške parlamentarne delegacije socialdemokratov (SPD) Vogel je v pogovoru s tujimi novinarji pojasnil stališče svoje stranke do jugoslovanskega vprašanja. »Vlada mora že sedaj oceniti možnost priznanja novih balkanskih držav, saj je to skrajno sredstvo, s katerim bi bilo mogoče zaježiti val nasilja.«. Tudi Krščansko socialna zveza (CSU) je prepričana, da je priznanje edina pot do trajnega miru.

Na predlog, da bi o jugoslovanski krizi razpravljala tudi OZN, so ZDA reagirale zelo hladno. Ameriški veleposlanik Pickering je predlog ostro zavrnil, rekoč da »OZN nima nobene vloge v notranji krizi Jugoslavije«. Iz Washingtona prihaja nekoliko prožnejše stališče, in sicer da se ZDA ne bi upirale, če bi države kot sta Avstrija in Nemčija odločneje zahtevale poseg OZN. Busheva administracija je sicer nekoliko omilila prvotno stališče o »integriteti Jugoslavije«, saj sedaj že govori, da bi bila pripravljena priznati obe novi državi le v primeru, da bi do osamosvojitve prišlo s mirnim in demokratičnim pogajanjem. Vsekako, menijo v Washingtonu, je boljše počakati na odločitve KVSE, saj bi vsako prehiteno izpadlo kot izraz nezaupanja do te organizacije.

O dogodkih v Sloveniji je spregovoril tudi Cossiga med obiskom v Pragi. V glavnem govoru pred zvezno skupščino je med drugim naglasil, da »želje Slovencev in Hrvatov niso omejene, v mozaiku manjšin, ki so jih desetletja realnega socializma zatirale, demokracija ne zadostuje, potrebna je spoštovanje demokratičnih vrednot, popolna zaščita človekovih pravic in manjšin in spoštovanje helsinških in pariških načel«.

Na kongresu CGIL o drami Slovenije

BRESCIA - Na kongresu italijanskega sindikata CGIL, ki je te dni v Brescii, je bil včeraj govor o Sloveniji in Jugoslaviji. Delegatom sindikalne konfederacije je o tem problemu spregovoril glavni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič, ki je izhajajoč iz zgodovinskega okvira orisal, zakaj se je Slovenija odločila za pot samostojnosti in suverenosti. Udovič je ostro obsodil okupacijski poseg jugoslovanske vojske in se zavzel zato, da bi Italija priznala Republiko Slovenijo.

RIM — V razpravi o dramatičnih dogajanjih v Jugoslaviji, ki je bila v sredo v poslanski zbornici, je kljub neprepričljivi De Michelisovi obrambi italijanske politike do vzhodne sosedice odločno prevladala solidarnost in podpora prizadevanjem slovenskega in hrvaškega naroda. Kot smo omenili že v včerajšnjem poročilu iz Rima, so se za takojšnjo prekinitev merjenja sil in za uradno priznanje suverenosti obeh republik zavzeli zlasti poslanci Radikalne stranke, sardinskega avtonomističnega gibanja, Južnotirolske ljudske stranke, manjšinske stranke v Dolini Aosta Union Valdotaïne in Demokratične stranke levice.

V razpravi je bilo kar 21 parlamentarnih vprašanj, po odgovorih zunanjega ministra De Michelisa in njegovega kolega za obrambo Roggonija pa jima je repliciralo še 19 poslancev trinajstih različnih političnih sil. V zvezi s to razpravo je deželno tajništvo Slovenske skupnosti včeraj objavilo tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da sta bila »izražanje solidarnosti s Slovenijo in zahteva po koncu agresije in iskanju novih institucionalnih rešitev na jugoslovanskem območju sicer splošni značilnosti posegov, vendar žal še ni bilo odločilnega premika v smer uradnega priznanja slovenske države«.

O nujnosti priznanja Slovenije iz načelnih razlogov, ki izhajajo iz pravice do samoodločbe narodov, a tudi zato, ker bi bilo to močno jamstvo proti agresijam in za nove, enakopravne odnose med republikami, so govorili - navajajo SSK -

krščanski demokrat Agrusti iz Pordenona, tajnik liberalne stranke Altissimo, predstavnik Demokratične stranke levice Gasparotto in seveda manjšinska predstavnik Ebner (Južnotirolska ljudska stranka) in Caveri (Union Valdotaïne). Oba sta bila skupaj z ostalimi manjšinskimi poslanci zadnje dni v tesnem stiku s slovensko stranko, tako da sta v svojih nastopih jasno predstavila slovenska stališča. Slovenska skupnost je vsekakor na nekatere senatorje že naslovila poziv, naj se v nadaljnjih razpravah še bolj odločno zavzamejo za priznanje Slovenije. S tem stališčem je seznanila tudi skupino Mavrica, ki v evropskem parlamentu združuje manjšinske poslance, ta pa bo v ponedeljek predložila poseben dokument o Sloveniji za razpravo, ki bo v Strasbourgu prihodnji četrtek.

Parlamentarna skupina Zelenih pa je o dogajanju v Sloveniji včeraj v Rimu priredila tiskovno konferenco, na katero je povabila visoka predstavnika slovenskih političnih somišljenikov, podpredsednika ljubljanske vlade Lea Šešerka in podpredsednika skupščine Vaneta Gošnika, ki jima je sicer še prej organizirala srečanje s predsednikom zunanjepolitične komisije v zbornici posl. Piccolijem. Ljubljanska gosta sta seveda pri italijanskih zelenih dobila polno podporo za prizadevanja slovenske države po svojem priznanju s strani mednarodne skupnosti in še posebej Italije.

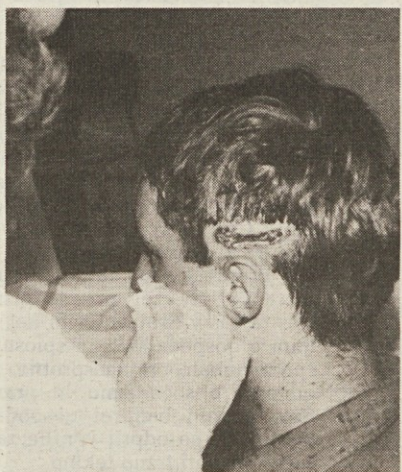
Sodelavec Primorskega dnevnika priča hudim bojem na slovensko-avstrijski meji

Radgona kot Bejrut

Gmotna škoda v Radgoni je ogromna, obnova bo terjala velike žrtve (Foto Škerk)

Prebivalci Gornje Radgone so se po umiku tankovske enote Jugoslovanske armade z mejnega prehoda, ki je praktično v središču mesta, pošteno oddahnili. Bitka za kontrolo mejnih prehodov je bila namreč prav v Radgoni najhujša. Na nobenem mejnem prehodu, kljub mrtvim ali ranjenim, boj ni dosegel take intenzivnosti kot v pomurskem središču. V sredo zvečer smo namreč bili priča silovitemu puščarjenju in obstreljevanju s topovi, kakršnega si ne privoščijo več niti v Bejrutu. Domačini so nam povedali, da je bilo prejšnje dni, in še posebej v petek, 28. junija, ko je v mesto prodrla tankovska enota, veliko huje. Pri prodiranju v mesto je kolona tankov razbila kar dve blokadi, ki jih je postavila teritorialna obramba. Pri tem so tankisti sistematično streljali praktično na vsako živo tarčo. Pri tem so celo uporabljali topove in tako huje poškodovali hišo gospoda Karla Veisa, ki je oddaljena kakih 500 metrov od ceste, ki so jo tanki uporabljali za prodor. Zaradi možnosti spopada, sta gospa Antonija in njena hčerka Vesna hoteli pospraviti perilo, ki se je sušilo na hišnem balkonu. Premike je očitno videl tankist, ki je verjetno mislil, da so na balkonu Veisovih opazovalci Teritorialne obrambe ali kaj podobnega. Najprej je proti Veisovim sprožil rafal iz protiletalskega mitraljeza, nato pa še topovsko granato, ki je praktično odnesla en hišni vogal ter pri tem hudo poškodovala streho. Vsaj štiri hiše so popolnoma pogorele, veliko jih je huje poškodovanih. Čudno pri vsem tem je, da ni bilo človeških žrtev. Le en teritorialec je bil ranjen, a je že izven smrtno nevarnosti. Boji so trajali vse do noči. Medtem so teritorialci

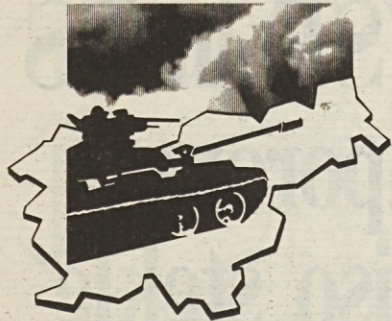
približno ob 17.30 napadli in zasedli kasarno, kjer je bila nastanjena večja skupina graničarjev. Teritorialci so tako prišli 40 vojakov in veliko količino orožja ter municije. V spopadu je bil lažje ranjen le en vojak (na sliki). Gre za devetnajstletnega Živorada Marekića, doma iz bližine Titovih Užic, ki ga je krogla na srečo le oplazila po glavi. Spopadi so se končali, ko sta slovensko predsedstvo ter poveljstvo armade razglasili prekinitev ognja.

Sreda je minila brez večjih incidentov. Civilna zaščita je dala Radgono popolnoma evakuirati. Vsi smo čakali na razplet dogodkov. Eden izmed redkih prebivalcev, ki je ostal v mestu je bil gospod Anton Tareuš. Tareuš, sicer upokojeni kovač, nam je razlagal, da teritorialci ter občinsko vodstvo zganjajo paniko brez potrebe. »Jaz imam izkušnje v vojskovanjem s tanki,« nam je razlagal, »nabral sem si jih na ruski

fronti, kjer sem se bojeval v vrstah Wehrmachta. Nemci so me namreč, ko sem imel komaj šestnajst let, mobilizirali. Teritorialci bi morali preprečiti tankom, da se vgnezdijo na položajih,« nam je dokaj strokovno brezbrizno povedal naš sogovornik. »Tanke napadaš ko je kolona razvlečena in ne takrat ko se krijejo med sabo.«

Sredino dogajanje je ob 16. uri malce popestril prihod helikopterja z oznakami rdečega križa, ki je s hrano oskrboval oklepno enoto. Ob odhodu so s helikopterja streljali na položaje teritorialcev, slednji pa na helikopter. Kdo je prvi streljal je praktično nemogoče določiti. Kmalu zatem so se začele pogajanja med poveljnikom tankistov ter komandantom teritorialne obrambe. Kmalu sta se dogovorila za umik oklepnikov. Do tega je prišlo ob 19. uri, ko so teritorialci razminirali prehode. Ob 19.20 je zadnji tank zapustil Radgono. Prebivalci so počasi prihajali na dan in dokaj obupano ugotavljali, koliko je škoda. Kljub odhodu okupatorja, na obrazih ni bilo videti veselja. Zvonovi so sicer praznično zvonili, njihovo zvenenje pa je zvenelo obupno žalostno. Kot smo že dejali na začetku je škoda v Radgoni ogromna. Poleg uničenih ali poškodovanih hiš je tu tudi gospodarska škoda. Poškodovani so na primer objekti Tovarne Mesne industrije. Zaloge mesa, ki so bile v tem obratu shranjene, so se v teh poletnih dneh razkrojile in zasmradile okolico, ker so vojaki izklopili hladilnike. Takih primerov je še nekaj. Kompasovi objekti in Duty Free so praktično opustošeni, prostori carinarnice in obmejne milice tudi.

WALTER ŠKERK

Z obiska pri kriznem štabu koroških Slovencev v Celovcu Odprlo se je veliko srce Korošcev pretreseno od stiske južnih sosedov

Avstrijska vojska je na svoji strani meje pri Gornji Radgoni poostрила varnostne ukrepe

(Telefoto AP)

CELOVEC — Na Koroškem je našlo začasno zatočišče in pomoč že okrog 400 državljanov republike Slovenije. Zahvala gre predvsem posebnemu kriznemu štabu, ki sta ga od prvega dne izbruhla oborožene agresije na Slovenijo organizirala Narodni svet koroških Slovencev in celovška Mohorjeva družba. Ko smo se v sredo mudili v Celovcu, smo se lahko na lastne oči prepričali v veliko učinkovitost pomoči, ki jo koroški Slovenci nu-

dijo svojim sonarodnjakom iz Slovenije. Tajnik Narodnega sveta Marjan Pipp pa je kljub neprestanemu zvonenju telefonov in prihajanju novih »gostov« prijazno zadovoljil našo novinarsko radovednost.

»Takoj, ko se je 27. junija vse skupaj začelo, smo od naših avstrijskih novinarjev, ki so bili na mejnih prehodih s Slovenijo izvedeli, da se tam zbirajo slovenski državljani, ki se ne morejo vrniti v domovino,« nam je hitel pri-

povedovati naš sogovornik. Ta informacija je seveda takoj sprožila solidarnostno verigo koroških Slovencev oziroma sklep o ustanovitvi kriznega štaba. Sonarodnjakom iz Slovenije so priskrbeli prenočišča v študentskih domovih v Celovcu, v Mladinskem domu na Reberci in v Farnem mladinskem centru pri Železni Kapli, kjer so jim domske kuhinje seveda zagotovile tudi prehrano. »S temi razpoložljivostmi smo do sedaj krili prve potrebe,«

je nadaljeval Marjan, »sedaj pa preko naše mreže (ki jo predstavljajo slovenski občinski odborniki, navzoči v vseh južnokoroških občinah in predstavniki slovenskih kulturnih društev) iščemo tudi zasebne razpoložljivosti. V ta namen oddajamo pozive po slovenskem koroškem radiu in po krajevnem nemškogovornem radiu.«

Da je odziv na ta poziv k solidarnosti na Koroškem zelo velik, smo se prepričali tudi sami. V dobri uri, ki smo jo prebili v uradu Narodnega sveta, smo bili priče ničkolikim telefonskim ponudbam Korošcev obeh narodnosti. »Oglasilo se nam je že toliko ljudi, da se res ne bojimo, da ne bi mogli nuditi oskrbe, tudi če bi prišlo do večjih potreb,« je zagotovil Marjan. »Poleg ponudb za stanovanja zbiramo tudi živila, pri čemer se je najbolj angažirala skupnost južnokoroških kmetov. Denarna sredstva pa zbira naša Zveza bank, ki je seveda odprla ustrezni tekoči račun. Od koroške trgovinske zbornice smo prejeli seznam z naslovi 800 podjetij, katera smo že pisno zaprosili za podporo in prepričani smo, da se jih bo odzvala velika večina. Posebej pa bi rad poudaril, da naše uradne institucije, deželna vlada in glavar Zernatto, avstrijski Rdeči križ, Caritas, koroški radio in televizija izredno sodelujejo z nami in da so pripravljeni na vse konkretne oblike solidarnostne pomoči.«

Naj povemo, da je svoj krizni štab ustanovila tudi deželna vlada, toda slovenski državljani v stiski se pač raje zatekajo k svojim rojakom. »Pomoč rojaka v tujini je zelo dragocena, danes jo potrebujemo mi, jutri pa jo bomo morda lahko sami ponudili,« je dejala gospa, ki je z možem in majhno hčerko pravkar prispela iz Ljubljane. (Spomnimo naj, da smo se mudili v Celovcu v sredo, ko se premirje še ni začelo.) Marjan Pipp nam je potem povedal, da je bil to tipičen primer, ko ostane mati z otrokom v tujini, oče pa

se vrne v Slovenijo. »Do torka smo imeli opravka izključno z ljudmi (iz letniki, športniki, prevozniki), ki so bili v tujini - predvsem v Avstriji in Nemčiji - še preden se je agresija začela. Od torkove zaostrojitve pa se je postopno začelo tudi prihajanje beguncev. To so skoraj izključno družine z manjšimi otroki in starejšimi ljudmi, ki jih možje oziroma očete spravijo na varno, nato pa se sami vrnejo domov.«

Ko smo našega sogovornika povprašali za kak značilen primer, ni bil niti za hip v zadregi. »Pred tremi dnevi je prišel z družino Slovenec, ki se je mudil v tujini in ki je bil do pred dvema letoma, ko jo je zapustil, častnik v jugoslovanski armadi. Ker je torej dober poznavalec njene miselnosti, strukturalne organiziranosti, se je hotel nujno prebiti do teritorialcev. Ko je spravil družino na varno, je prevozil vso slovensko mejo, od Trsta do Laboda pri Dravogradu, vendar mu ni uspelo priti v Slovenijo. Da se je lahko vozil, je prodal vse, kar je imel pri sebi, nazadnje še poročna prstana. Dve noči je ostal pri nas, potem pa je v torek izvedel za možnost prehoda meje nekje v Italiji in se skupaj z družino (otroka sta stara komaj dve in pet let) pri priči odpravil domov.«

Pogovor sva z Marjanom Pippom zaključila še z besedo o splošnejših stvareh in o njegovih osebnih pogledih na dogajanja v Sloveniji, pri katerih je obnašanje Zahoda označil kot sramotno. Glede pomoči, ki jo nudijo rojakom iz Slovenije pa je še dodal, da je zadeva že povsem utečena in da so se sedaj začeli intenzivneje ukvarjati tudi z zbiranjem vsega, kar v Sloveniji primanjkuje. To so posebno zdravila, še zlasti antibiotiki, povoji in ostali sanitarni material, za katerega že pripravljajo večjo pošiljko, hkrati pa posredujejo med avstrijskim in slovenskim Rdečim križem.

VLASTA BERNARD

Zvezno orožje proti naravnim procesom

Ko se brata gledata čez puškino ali topovsko cev, potem se takšnim razmeram lahko reče samo bratomorna vojna. In vendar je v Sloveniji ni bilo, kajti brata nista bila na nasprotnih bregovih po svoji volji in prepričanju. V takšen položaj ju je privedlo zamudništvo Beograda, ki ni hotel ali mogel doumeti dogajanj v jugoslovanskem prostoru in je slovenskega vojaka na silo posadil v zvezni tank ter ga poslal nad lastni narod.

Zveni grobo in obtožujoče, toda v bistvu razmišljajo enako srbske matere, ki obtožujejo svoje in zvezno vodstvo, da uporablja srbske vojake kot »glinaste golobe« v Sloveniji, da se morajo srbski vojaki v zvezni vojski nemudoma vrniti domov. »Kdo je kriv, da nas nihče ne mara, da nas celo sovražijo,« se začnajo spraševati Srbi, ki celo zahtevajo, da je treba soditi zveznemu obrambnemu ministru Veljku Kadijeviću. V takšnih izbruhih se skriva stična točka s slovensko težnjo, voljo in ukrepi za osamosvojitve. Celo v srbskem parlamentu je slišati pobudo, naj Srbija vendarle prizna samostojno Slovenijo in Hrvaško, pri čemer naj bi se pač sporazumeli tako, da ne bi nihče ogrožal interesov drugih.

Tako prihaja do besede tudi spoznanje navadnih ljudi in njihovih poslancev v republiških parlamentih, da je sedanje Jugoslavije dejansko konec; začasno in zgolj navidezno jo lahko ohranja kvečjemu trda roka, toda po neuspehu zvezne vojske v Sloveniji še takšnih možnosti praktično ni več. Mogoča so samo še pogajanja, pri katerih bo moral vsak izmed partnerjev tu ali tam popustiti, da bi se dokopali do sporazuma, za kar se zavzemajo tudi vsi evropski posredniki v jugoslovanskem spopadu s Slovenijo in čedalje bolj tudi Hrvaško.

Slovenija je že pred leti stopila na pot samostojnosti. K temu je ni silil spor recimo s Srbijo, čeprav je bilo pogosto videti, da sta Slovenija in Srbija največji prepirljivki v jugoslovanski federaciji. Razlogi so bili bistveno globlji. Jugoslavija v resnici že od začetka ni delovala kot skupna država različnih narodov, ki se v njej počutijo dobro in varno. Srbska buržoazija je že pred drugo vojno težila k nadvladi nad drugimi narodi, nič bolj ni priznala svojemu. Povoja Jugoslavija je sicer imela oznako »skupnosti enakopravnih narodov, ki so na podlagi pravice do samoodločbe, vključujoč pravico odcepitve, izrazili svojo voljo, da živijo skupaj v federativni državi«, toda praktična politika je težila v drugo smer.

Zvezna država je temeljila na eni strani, zato tudi na eni sami resnici, ki si je s silo pokorila vse druge. Samoupravljanje je vsekakor omogočilo, da se je pogosto delavsko pa tudi politično nezadovoljstvo ljudi izrazilo in »praznilo«, ni pa podjetjem in

tudi idejam dajalo kompetitivnosti. Tržne zakonitosti so bile »recidiv kapitalizma«, politični pluralizem sovražna in zato preganjana zamisel, ki se ji je vodstvo zvezne vojske upiralo tako rekoč vse do razpisa večstrankarskih volitev lanske pomladi v Sloveniji.

Vzporedno s takšnimi pogledi pa tudi ustreznimi zveznimi ukrepi je tekel naraven proces državnega konstituiranja narodov, ki ga je Beograd skušal zadrževati, vendar zaman. Vodili so Srbi, čeprav je bilo ves čas videti, kot da nosijo zastavo Slovenije. Že pred dvema letoma in pol je Kosovo in Vojvodino odvzela dobršen del samostojnosti in začela neusmiljeno obračunavati z upornimi Albanci, kmalu zatem pa je uvedla gospodarsko vojno s Slovenijo, ki se ni sprijaznila z njenim samovoljnim uklinjanjem zveznih ustavnih določb o pokrajinah. To namreč ni bila le stvar Srbije. Četudi bi razumela njeno potrebo po enotni srbski republiki, ni mogla mirno privoliti v dejstvo, da je s tem dejanjem Srbija dobila v zveznih organih tri glasove (republiškega in dva pokrajinska), druge republike pa so imele samo po enega. Nazadnje se je to pokazalo kot faktor nestabilnosti odnosov v jugoslovanskem prostoru, ko je Srbija skupaj s Črno goro lahko brez večjega truda blokirala zvezno predsedstvo in mesec in pol preprečevala, da bi Stjepan Mesić iz Hrvaške prevzel predsedniška opravila. Ves ta čas v Srbiji ni bilo kaj dosti razmišljanj o gospodarskih in splošnih družbenih spremembah, prej nasprotno. Še vedno so govorili o socializmu in pravični družbi. Šele popoln bankrot gospodarstva jih je prisilil, da so odprli ventile zasebnosti in začeli uvajati tržno tekmo.

Tudi druge republike so začele že tedaj ali mali pozneje določneje poudarjati svojo samostojnost. Omenjevala sta ju dva dejavnika. Nobena ni bila in očitno tudi še ni usposobljena za samostojno življenje. Vse pa so tudi - z izjemo Slovenije - narodnostno tako pomešane, da bi vsaka preveč odločna poteza k državni osamosvojitvi lahko sprožila mednarodne spopade, značilne danes zlasti za Kosovo in za Hrvaško, čedalje bolj pa tudi za Bosno in Hercegovino. V vseh treh primerih so »moteči dejavniki« tamkajšnji Srbi, ki hočejo tako kot drugi narodi živeti v svoji nacionalni državi, kar pa zahteva nove notranje meje. Spopadom se je zelo težko izogniti, ker se je zavest ljudi v jugoslovanskem prostoru zožila skorajda zgolj na nacionalno optiko. Vse drugo je podrejeno narodnemu vprašanju, trenutno celo eksistenčna vprašanja.

Slovenija je pri osamosvojitvi izbirala drugačna sredstva, ki so pač značilna za razvitejša okolja. Iz dogodkov zadnjih let je

videti, da je ves čas težila predvsem k takšni spremembi družbene ureditve, ki bi ji omogočila hitrejši razvoj in jo vključila v evropske integracije. Precej več kot leto dni pred lanskimi večstrankarskimi volitvami je že skušala ujeti notranje ravnotežje med svobodo, pravicami in dolžnostmi posameznika, podjetja in naroda oziroma njegove države. Sprejela je ukrepe za gospodarsko samostojnost Slovenije, uvajala liberalno politiko, ki je omogočila vzpostavitev političnega pluralizma, božič je spet postal praznik, politične stranke so dobile možnost, da tekmujejo na volitvah. Skratka, Slovenija naj bi postala kompetitivna evropska družba v vseh pogledih.

V teh težnjah in v takšni politiki je bila dolgo zaveznik Anteja Markovića. Toda čedalje bolj očitno je postajalo, da predsednik zvezne vlade podcenjuje državno osamosvajanje narodov, zato je tudi zaostajal za razvojem dogodkov v Jugoslaviji in je hitro začel izgubljati moč.

S proglasitvijo samostojne in neodvisne države je Slovenija 25. junija prišla do točke, ko je morala odločneje prevzeti efektivno oblast na svojem ozemlju, sicer pač ne bi bila samostojna. Zvezna vlada njenih odločitev ni priznala in je ukrepala, predvsem seveda na državnih mejah. Slovenija se je odločno uprla tankovskemu pohodu na meje in bila pri tem izredno uspešna. Toda tekla je kri. Žrtve so bile na obeh straneh.

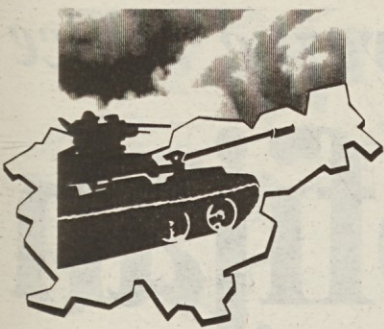
Zaradi te krvi si bo marsikdo zastavil tudi vprašanje, ali bi Slovenija lahko preprečila spopade. Morda, toda pokopati bi morala svojo samostojnost, kajti Beograd očitno ni nameraval samo vzpostaviti zvezni režim na mejnih prehodih Slovenije. Če bi hotel samo to, bi lahko s helikopterskim desantom zasedel vse mejne prehode. Očitno je hotel s tankovskim pohodom čez Slovenijo vidno manifestirati tudi svojo efektivno oblast v Sloveniji. Sicer bi ukrepal na mnogih drugih področjih, kjer je slovenska samostojnost na skrajno šibkih nogah. Navsezadnje Slovenci še vedno uporabljajo jugoslovanski dinar in potni list. Tako pa je potisnil naprej zvezno vojsko (v svojih enotah zadržuje še okoli 3 tisoč Slovencev), še zmerom zavezano nekdanji politiki in še vedno sprti z demokracijo. Toda hitra demokratizacija je radikalno potisnila na površino življenja predvsem nacionalno osamosvajanje, s tem pa se je zamajala Jugoslavija, ki jo hoče zvezna vojska braniti »do konca«. Prišlo pa je do bistvene spremembe pri vsebini besed »do konca«. Še nedavno je to v vojaškem besednjaku pomenilo, da bodo vse republike zlepa ali zgrda ostale v Jugoslaviji, danes pa - do sporazumne razdružitve, če je to seveda mišljeno resno, kar pa bo razvoj dogodkov pokazal zelo hitro.

BOŽO KOVAČ

Dobršen del opreme jugoslovanske vojske je plačala Slovenija, proti kateri so sedaj to orožje obrnili

(AP)

Obiskali smo zbirni center v bližini Nove Gorice

Med zajetimi vojaki

Matere prišle po svoje sinove

Starši vojakov iz južnih jugoslovanskih republik so včeraj prišli po svoje otroke tudi v Novo Gorico. Obiskali so razne kasarne na Vipavskem, na Ajševici, v Tolminu, obmejne stražarnice in zbirni center ujetnikov v Solkanu. Tam smo skupinico pričakali ob 18.30. Sledili so ganljivi trenutki, ko so očete in matere lahko objeli pet sinov. Eden med njimi je bil lažje ranjen. Le en oče iz Vojvodine se je zamen spogledoval naokrog. Osebe Rdečega križa je nato ugotovilo, da je njegov sin še vedno v okviru enote, ki ji pripada, v Vipavi. Pet vojakov je s starši odšlo domov, tako kot doslej že več kot polovica vseh zajetih. Drugi še čakajo, saj jim Rdeči križ brez spremstva svojcev ne more zagotoviti varne poti do doma. Pred tem so se starši ustavili tudi na Ajševici, kjer se je napetost včeraj poglobila. Ob obisku sta jih nagovorila župan Pelhan in major Mijatović, ki je formalno še poveljnik kasarne, dejansko pa je odločanje, kot smo poročali, v rokah drugih oficirjev.

ričevanje je zaleglo, najprej med Slovenci, ki jih je že prvi večer osem prebežalo na drugo stran, naslednji dan pa so jim sledili še drugi. Vojaki drugih narodnosti so razumljivo imeli s tem večje težave. Toda, ko so že drugi dan po okupaciji mejnih prehodov začeli padati njihovi vrstniki in prijatelji v zasedi pri Črnicah in spopadu za Rožno dolino, se je velika večina med njimi prepričala, da to ni njihova vojna, da predaja ali dezerterstvo nista nečastna, pač pa edina smiselna izbira. Tako so začeli razmišljati tudi nekatere oficirji, vsaj tisti, ki jim je pod čeladami toliko delovalo, da so bili sposobni samostojno ocenjevati stanje in sprejemati avtonomne odločitve. Našli so se seveda tudi taki, ki so se v skladu z najbolj klasičnimi predstavami o vojaški mentaliteti že zdavnaj odpovedali samostojnemu razmišljanju in kot avtomati le ponavljali ukaze z vrha ali sprejemali kvečjemu operativne odločitve po točno določenih shemah. Na srečo pa so bili tile v manjšini. Trenejši so začeli drug za drugim odmetavati orožje, bežati iz karavil in se predajati slovenskim oblastem. V Vrtojbi, kjer bi spopad za nadzorstvo mejnega prehoda gotovo ne bil razmeroma lahek, kot je bil v Rožni dolini, so se tako vojaki predali brez streljanja. Sledile so karavle graničarjev od Šempetra do Solkana, Mirna, Krasa in tja do vznožja Brd, kjer so nekatere edinice vztrajale do premirja, čeprav so jim vsak dan bežali vojaki.

Na območju novogoriške regije so v enem tednu našli v povprečju največje število predaj in pobegov iz jugoslovanske vojske v Sloveniji nasploh. Skozi zbirne centre je tako v nekaj dneh šlo že več kot 650 zajetih vojakov.

Kakšno je njihovo počutje? Kaj jih čaka po predaji? S posredovanjem kolege Marjana Drobeža smo imeli pri-

ložnost, da smo obiskali enega od zbirnih centrov za zajete vojake pri Novi Gorici. Od zunaj je poslopje, kjer jih je bilo ob našem obisku nastanjenih nekaj več kot 200, videti povsem normalno. Že za vogalom pa smo opazili oborožene miličnike, ki so nas vljudno sprejeli. Stopili smo v poslopje, kjer je zaudarjal nekoliko težak zrak, tak, kakršnega se spominjamo iz lastnih kasarniških izkušenj za časa služenja vojaškega roka. Prijetnejši vonj nas je sprejel šele v bližini kuhinje, ki je skupna za vse. Zajeti vojaki in starešine slovenske policije jedo povsem enako hrano, iz istega lonca. »Kaj je bilo za kosilo?«, vprašamo starešino policije, ki je odgovoren za zbirni center. Juha, krompir, kotlet, solata.

Vstopimo v drug prostor, kjer so na mizi številni časopisi in revije v raznih jezikih jugoslovanskih narodov. Na voljo so vojakom za razvedrilo in kratak čas, saj morajo biti dnevi v brezdolju neskončno dolgi, skoraj tako, kot so bili dolgi dnevi pred predajo. Spremljevalci nam zagotavljajo, da skušajo vojakom nuditi res najboljše možne življenjske pogoje v danih okoliščinah. V novogoriški knjižnici so jim priskrbeli knjige v vseh jugoslovanskih jezikih, na voljo imajo nekaj televizijskih sprejemnikov.

Pospremimo nas v drugo sobo, kjer leži na blazinah ali poseda po stoli in mizah kakih dvajset vojakov. Vsi so že v civilnih oblačilih, ki jim jih je priskrbel Rdeči križ. Pripravljeni so na odhod, manjka jim le še obutev. V prvih treh dneh, nam povedo odgovorni, je zbirni center zapustilo že okrog 160 vojakov. Najprej Slovenci, nato Hrvati, Makedonci, Albanci s Kosova in potem še vojaki vseh drugih narodnosti. Po mnoge so prišli starši ali sorodniki, drugi so si pomagali drugače. Največ tvegajo vojaki albanske narod-

nosti, ki jim na poti v domače kraje gotovo ne bo lahko. Sicer pa lahko računajo na pomoč rojakov, ki živijo vsehovsod. Že ob izpustitvi jih sprejmejo Albanci, ki živijo v Novi Gorici, nato pa jih organizirana mreža spremlja po etapah naprej do doma.

Počutimo se nekoliko nelagodno. Zdi se nam, da gledamo v oči vojakov pritenjen očitek, češ, kaj nas hodite gledat, saj nismo živali v zooškem vrtu. Led skušamo prebiti in kljub jezikovni oviri izmenjamo nekaj besed z nekaterimi od njih. So s Kosova in bi radi šli čimprej domov. Ničesar ne berejo, ne časopisov ne knjig, pa jim je dolgčas. Gledajo nas kljub vsemu nekoliko nezaupljivo in prav taki so njihovi odgovori. Pa vendar vzdušje ni posebno težko, vsekakor zelo daleč od zaporniškega vzdušja, ki smo ga pričakovali. Nasprotno, okno je na stečaj odprto. Vsakdo bi lahko skočil ven in stekel čez travnik. Pa kam, ko vedo, da bodo ostali tu le še kvečjemu kak dan, nato pa jim bodo z Rdečega križa priskrbeli vse potrebno za varno pot do doma ali pa bodo ponje prišli starši, ki jih prav tako obveščajo preko RK. Pa tudi sami lahko pišejo. Vsi so že pisali domov in povedali, da se imajo dobro, veliko boljše, kot se o tem govori v krajih, odkoder so doma. Dovolijo jim pisati brez vsakršne cenzure. Kakšne skrivnosti pa bi lahko izdajali? Vse, kar jih zanima, je sporočiti domov, da so živi in zdravi, da se dobro počutijo, vprašati, kako se počutijo vsi domači. Poleg pisem staršem marsikdo piše ljubici. Sicer pa v vsebino teh pisem ne gre vtikati nosu.

Vtaknemo ga raje še v nekatere druge večje prostore, kjer so vojaki večinoma še v uniformah, oziroma točneje v vojaških oblačilih ali spodnjicah. Precej je toplo, dan je soparen. Vsekakor pa je tu še vedno precej stopinj manj kot v kakem tanku, nas opozori neko med spremljevalci. Sicer imajo vojaki možnost oddiha in rekreacije na odprtem. S tem v zvezi nam povedo za svojevrsten dogodek. Večja skupina je bila te dni na taki "uri zraku", pa so naenkrat začeli spet vsi vstopati v poslopje. Starešina je že začel dvigati glas na podrejene, češ, kdo jim je ukazal, naj gredo noter, pa je ugotovil, da ni bilo tako. Nihče ni ukazal, le dva vojaka sta vstala in šla noter, drugi so jima sledili. Psihologija črede, se menda ta pojav imenuje z znanstvenim izrazom, enaka psihologija črede, kakršno so jim vtepal v glavo zvezni oficirji. Toda, kot je napisal Brecht, še tako popoln uničevalni stroj ima napako: potrebuje človeka, človek pa se le ne obnaša vselej kot ovca.

MARKO MARINČIČ

V bolnišnici leže še štirje mrtvi vojaki

Za vse vojake se pustolovščina generalov po Sloveniji ni končala tako srečno kot za one, ki so se že v prejšnjih dneh ali pa včeraj ob prihodu mater lahko odpravili domov. V spopadih na Novogoriškem je umrlo šest ljudi - pripadnikov jugoslovanske armije. Pet je bilo mrtvih v petek, 28. junija, ko je prišlo najprej do spopada v Črnicah (dva mrtva), nato pa do bitke v Rožni dolini, kjer so izgubili življenje še trije vojaki. V ponedeljek, 1. julija, je padel še komandir karavle graničarjev v Novi vasi pri Opatjem selu.

Z mrtvimi vojaki so imeli v šempetrski bolnišnici »Dr. Franc Derganc« nemalo problemov, saj so s trupli zasedli vseh šest hladilnikov na patologiji. Že prejšnji petek so se dogovarjali z vojaško saniteto, da bi prišli ponje. Ker se armija ni odzvala, so pozneje poskusili tudi prek organov UNZ in s posredovanjem Rdečega križa, toda zaman. Vojska se vse te dni ni zmenila za svoje mrtvece. Niso jih prišli iskat niti predvčerajšnjim, ko so sklenili premirje prav z namenom, da pošljejo helikopterje s hrano za osamljene enote in za prevzem ranjencev in trupel padlih. Končno se je vojna pošta iz Vipave le oglašila včeraj popoldne in ob 16. uri prišla po dve trupli. Napovedali so, da bo tri trupla kasneje prevzela vojna pošta iz Postojne, po enega vojaka pa naj bi prišli svojci s Kosova.

O delovanju bolnišnice smo že prejšnje dni poročali, da jim je zaradi izrednih razmer priskočila na pomoč uprava goriške splošne bolnišnice, kjer so bili rešilci v stalni pripravljenosti. Poleg tega je goriška KZE te dni dostavila čez mejo dodaten sanitetni material za primer obsežnejših vojaških borb na območju novogoriške občine. Medicinski tehnik Savin Hmeljak, ki nam je posredoval gornje informacije, se je želel tudi preko našega medija res toplo zahvaliti italijanskim kolegom, ki so pokazali veliko solidarnost in pripravljenost na sodelovanje. (mm)

Občina Tolmin skliče tiskovno konferenco

Povsod budnost

TOLMIN, ČEDAD — Včerajšnji praznični dan so na Tolminskem, kakor tudi v drugih krajih severnoprimske regije, preživeli podobno kot drugje v Sloveniji. Napetost in strah pred najhujšim sta sicer popustila, budnost pa je še vedno pri vseh, predvsem pri članih teritorialnih enot in drugih služb pri civilni zaščiti.

Tudi v teh krajih teče organizacija za zbiranje vojakov, ki so se predali, da bi jih poslali domov. Zvedeli smo, da so se tudi na Severnopriskem prijavi starši mladih vojakov JA, ki so prišli iz različnih krajev Jugoslavije.

Podobno kot v Gornji soški dolini tudi na Idrijskem ni bilo posebnih težav. S pospešenim delom pa so v Črnem vrhu nadaljevali z odstranjevanjem posledic eksplozije skladišča orožja in eksploziva, ki je povzročila ogromno gmotno škodo, kakih deset domačinov pa je utrpelo hujše poškodbe.

V sredo zvečer so se v Čedadu sestali člani videmskega pokrajinskega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze s predsednikom Izvršnega sveta Občine Tolmin Pavlom Gregorčičem. Z njim sta bila tudi zastopnika sredstev informiranja Katja Roš in Filip Šemrun. Predsednik SKGZ za videmsko pokrajino prof. Viljem černo je izrekel gostom iskreno solidarnost ob agresiji zvezne voj-

ske in naštel pobude, ki so jih na Videmskem izpeljali v korist Slovenije predvsem v težnji, da bi italijansko javnost sensibilizirali o vprašanju samostojnosti.

Gostje iz Tolmina so zamejskim Slovencem orisali sedanje stanje v teh krajih Severne Primorske in jih seznanili z vrsto pobud, ki so jih izpeljali, predvsem, da bi prebivalstvu zagotovili varnost in najnujnejše v primeru najhujšega. Podčrtano je bilo, da je treba nadaljevati na poti prepričevanja italijanskega javnega mnenja o stvarnem položaju v Sloveniji ter še posebej o razlogih, ki so sosednjo republiko peljali na pot samostojnosti in svobodnega odločanja. Vse boljša informacija, so bili mnenja, bo odločnejše prispevala, da bo tudi italijanska država, prej ali slej, priznala Republiko Slovenijo.

Na srečanju v Čedadu so se domenili za organizacijo tiskovne konference, na kateri bi predstavniki tolminske občine podrobno seznanili italijanska sredstva obveščanja o aktualnih in obenem kritičnih vprašanjih v Sloveniji. Tiskovna konferenca, na katero bodo povabili tudi senatorje in poslance iz videmske pokrajine, naj bi bila v ponedeljek dopoldne v Vidmu.

RUDI PAVŠIČ

Krizni štab od danes deluje pod imenom SOLIDARNOSTNI ODBOR SLOVENCEV V ITALIJI.

V zvezi z nabiralno akcijo "Pomoč Sloveniji '91", za katero je dal pobudo solidarnostni odbor ob sodelovanju bančne sekcije SDGZ, sporočamo, da je v polnem teku. Z namenom, da se v zbiranje denarnih sredstev vključijo tudi naši državljani italijanske narodnosti, je odbor

na svoji zadnji seji sklenil, da odpre še dodatne tekoče račune v italijanskih bančnih zavodih v Trstu in v videmski pokrajini. Na Goriškem je na pobudo tamkajšnjega odbora že bil odprt tekoči račun pri zavodu Cassa di risparmio di Gorizia. Ponovno so bila pozvana kulturna in športna društva ter ostale organizacije, da se vključijo v nabiralno akcijo in zbrana sredstva

položijo na spodaj navedene številke tekočih računov.

V dogovoru z društvom slovenskih zdravnikov je tudi stekla nabiralna akcija zdravil. Glede krvodajalske pomoči velja priporočilo vsem krvodajalcem, naj se zglasijo pri krvodajalskih združenjih v Trstu in Gorici.

Tekoči računi za nabiralno solidarnostno akcijo POMOČ SLOVENIJI '91 pri slovenskih denarnih zavodih v Italiji:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sesljan) — 65283-1

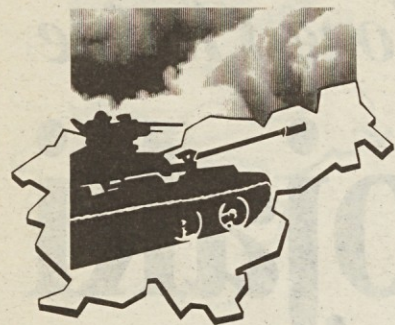
KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Čedad — 02.200/89

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Ljudje so se veselili umika vojakov in zvezne milice Veselje na Škofijah

Prebivalci Škofij in bližnjih vasi, ki so preživeli teden dni v pravem vojnem stanju, so se sedaj močno oddahnili, čeprav, kot sami pravijo, nevarnost še ni mimo. Nekaj minut potem ko so vojaki in zvezni miličniki zapustili mejni prehod, je na njem že zadonela Zdravljica, nekdo je prinesel harmoniko, "fešta", kateri so se pridružili tudi karabinjerji in finančni stražniki, pa je trajala celo noč. Slavlja se je udeležilo več sto ljudi. Mnogi so prinesli pijačo, drugi jedajo, vsi pa predvsem dobro voljo ter čestitke policiji in teritorialcem, ki so kljub napetosti in sobotnemu krvavemu streljanju zelo dobro nadzorovali položaj. Medtem ko so mnogi ob petju in glasbi sprostiti napetost ter pripovedovali o vsem, kar so doživljali v teh težkih dneh, so drugi ustvarili pogoje, da je delo na meji čimprej steklo. Posebne enote teritorialne obrambe so prečesale vso tako imenovano zeleno mejo do Lazareta, Plavij, Ospa in Socerba, da ne bi bile slučajno na njej mine, drugi pa so natančno pregledali vsa poslopja mejnega prehoda. Vojaki in zvezni miličniki so pustili za sabo precejšnje razdejene, posebno v "duty free shopu", od koder so poleg hrane odnesli tudi vse, kar jim je prišlo pod roke.

Na veselici, če jo lahko tako imenujemo, je bilo slišati marsikaj zanimivega. Domačin Zorko Vergan je tako med drugim povedal, da se je s prijateljem Bertom Hrvatinom z belo

zastavo v soboto približal meji, da bi pomagal nekaterim sosedom v stiski. »Kakih trideset metrov pred prehodom sva videla, kako nama poročnik vzklika in maha naj voziva počasi. Na transporterju je čakal s prsti na sprožilcu in napačen gib bi bil za naju usoden. Ko sva se približala pa je nama ukazal, naj stopiva iz avta ter naju povabil v prostore mejnega objekta, kjer nama je miličnik natočil whisky, je še povedal Vergan. Poročnik je bil skoraj gotovo Zoran Saklev, prav tisti, ki je grozil, da bo z raketami streljal na Škofije in na Koper. V napetih dneh so se na meji dogajale tudi take stvari.

Škoda na mejnem prehodu, ki je niso še ocenili, je vsekakor velika. Lastniki treh od mitraljezov prešešanih avtomobilov z ljubljansko, puljsko in italijansko registracijo Ancona, se še niso javili policiji. Na parkirane avte so divje streljali vojaki, ko so ciljali na "ostrostorelce" v bližnji okolici. Promet v obe smeri je bil glede na situacijo ves dan še kar gost, poslovali sta tudi carinarnica in menjalnica, pozno popoldne pa so odprli tudi bencinsko črpalko, ki jo je hotel poveljujoči oficir JA, kot znano, razstreliti. Vsem, ki so potovali v Slovenijo, so gostitelji ponujali depliant o turističnih lepotah v republiki. Življenje se je seveda normaliziralo tudi na italijanski strani.

Vojaki in zvezni miličniki so se v sredo ponoči umakali brez težav in

incidentov. Ljudje so na priporočilo policije in koprškega župana Jurija ob umiku ostali raje v hišah, da ne bi izzvali nepotrebnih trenj, saj so bili vojaki videti zelo izmučeni in tudi prestrašeni. Kamione in raketni transporter JA so koprski teritorialci pospremili do območja sežanske občine, kjer so jih sprejeli v varstvo drugi oddelki.

Računajo, da je vojaška agresija povzročila v treh obalnih občinah Koper, Piran in Portorož približno 600 milijonov dolarjev škode. V to škodo so vštete vse poletne turistične dejavnosti in koprška luka, ki je v teh dneh doživljala paralizo in je šele včeraj počasi ponovno zaživela. Življenje se vrača tudi na ceste. Zveze s hrvaško Istrro so še nekoliko težavne, zlasti zaradi blokade na reki Dragonji, skozi katero avtomobili vozijo izmenično. Iz Kopra pa je prišla tudi vest, da so starši vojakov, ki služijo vojaški rok v Pulju, dali pobudo, da bi jih obiskali v soboto ali v nedeljo. Poziv so naslovili vsem starešem slovenskih vojakov. Na Obalo prihaja prva pomoč iz tujine. Iz avstrijske Tirolske je Ernst Feller pripeljal poln kombi dragocenega zdravstvenega materiala za obalne bolnišnice v vrednosti približno 100 tisoč šilingov.

SANDOR TENCE

Na gornji sliki (foto Magajna) vidimo včerajšnje slavlje na mejnem prehodu Škofije, kjer so se ljudje, miličniki in teritorialci veselili, da je meja znova v rokah organov republike Slovenije. Na spodnji sliki pa vidimo koprškega župana Aurelija Jurija na Škofijah v pogovoru s slovenskimi županoma s Tržaškega Marinkom Pečenikom in Milošem Budinom, ki sta mu skupno z ostalimi upravitelji s te strani meje prinesla solidarnost tukajšnjih ljudi. Tržaški upravitelji so se srečali tudi z občinskimi predstavniki iz Pirana in Izole.

Meja naj ostane odprta

Javni upravitelji s Tržaškega so včeraj prinesli solidarnost obalnim upraviteljem in krajevnemu prebivalstvu. Delegacija, ki jo je vodil predsednik Pokrajine Crozzoli, v njej pa so bili še tržaški podžupan De Gioia in župani Milj, Doline, Nabrežine, Zgonika in Repentabra Ulcigrai, Pečenik, Caldi, Budin in Colja ter predsednik KGS Širca, se je srečala s koprskim županom Jurijem, kasneje pa še z predstavniki Občin Izola in Portorož. Poudarili so, da so v Trstu pozorno in zaskrbnjeno spremljali razvoj dramatičnih dogajanj v Sloveniji, še posebno pa v obmejnih krajih Istre in Primorske. Istočasno pa so podprli težnje Slovenije in Hrvaške po državni suverenosti. Meja mora ostati odprta in še dalje, kot doslej, povezovati ljudi in narode.

Na sliki (foto Magajna) včerajšnje srečanje na koprskem županstvu.

Prazne trgovine, stojnice na Rusem mostu in ob postaji samevajo, parkirišča na pol prazna Nekateri že občutijo posledice vojne...

Podoben prizor (foto Magajna) že nekaj dni ponujajo nekatere tržaške trgovine, v katerih je do pred kratkim kar mrgolelo kupcev iz bližnjih republik. Zaskrbnjujoče dogajanje onstran meje neposredno vpliva predvsem na tiste dejavnosti, ki so uspevale ob prisotnosti jugoslovanskih gostov.

Skromen promet, precej prazne ulice, na pol prazna tudi mnoga parkirišča, pusta Terezijanska četrt, tržnica na Rusem mostu in skupina stojnic pred glavno železniško postajo učinkujeta kar žalostno, tiha praznina zeva tudi iz številnih trgovin s cenejšim blagom, tistim, namenjenim kupcem z onstran meje: taki so vtisi, ki jih ponuja naše mesto. A ne v vročih popoldanskih urah, ko se vse umiri v poletnem počitku: gre za prizor iz dopoldanskih ur, ko je običajno (bil) vrvež kupo-prodajnih odnosov najglasnejši. Barikade, zaprti mejni prehodi, tanki in minirane ceste, spopadi med teritorialci in zveznimi vojniki, tragično vojno vzdušje so odločno vplivali tudi na Trst. Kdor je v prejšnjih dneh še mislil, da je proglasitev neodvisne Slovenije zgolj »slovenska« stvar, se je bridko uštel!

Zaskrbnjujoči razvoj dogodkov v teh dneh jasno dokazuje čisto nasprotno: med nami in grozečimi barikadami je samo državna mejna črta ali nekaj kilometrov, še trajajoče stanje negotovostipa brez vsakršnega pomisleka vsakega odvrača od poskusa, da bi čez odprti mejni prehod zadostil svoji nakupovalni mrzlici. Množica kupcev - življenjska linfa večjega dela tržaškega gospodarstva - že nekaj dni ne zahaja več v Trst po nakupih. Tu pa tam se plaho vozi po mestnih ulicah avtomobil z jugoslovansko registrsko tablico: vsega skupaj pa jih je le toliko, da jih mirno preštejemo na prstih morda le ene roke.

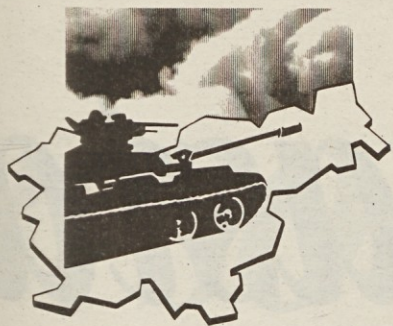
Ob raznih uvozno-izvoznih podjetjih, kjer se telefon težko oglašča za ustvarjalne poslovne dogovore s slovenskimi, hrvaškimi in sploh jugoslovanskimi partnerji, izražajo zaskrbljenost predvsem prodajalci tistih trgovin, ki se nahajajo v Terezijanski četrti in njeni neposrednejši okolici. Pred leti - ko so se začeli zlati časi - so kot gobe po dežju zrastle prav zato, da bi zadostile povpraševanju kupcev, ki so trumoma zahajali v Trst za nakup oblačil in obutve, kave in pralnih praškov, pa tudi raznih elektronskih in drugih aparatov. Tudi v tistih trgovinah, ki so ob tržnici na Rusem mostu, prodajalke že nekaj dni, žal, dolgočasno samevajo. »Dogodki z onstran meje so Trst prisilili na kolena,« nam je izjavila ena od teh, »že nekaj mesecev od tega, ko se je vrednost dinarja začela nižati, smo začeli čutiti krizo. V zadnjem tednu dni pa se je stvar zelo, zelo poslabšala. Verjetno se bo stanje iz-

boljšalo, kot obmejno mesto bomo še vedno živeli od tovrstnega trgovanja. Prav gotovo pa naši sosedje potrebujejo našo pomoč!« Z dokajšnjim nezaupanjem je nato dodala, da pa bi verjetno ne sprejeli naše pomoči.

Podoben misli je izrazila prodajalka (verjetneje gospodinja) v bližnji trgovini: »Že več mesecev je dela čedalje manj, z zaprtjem meje pa je mesto že začelo doživljati veliko krizo, saj je tržaško gospodarstvo osnovano na obmejni izmenjavi, predvsem z jugoslovanskimi kupci. Kar se dogaja v bližnji državi, je tudi naša stvar, saj imamo oboji potrebo eden drugega!« Na Rusem mostu je en prodajalec opoldne že pospravljval svojo stojnico: »Trenutno sploh ni prometa, tako da se mi skoraj ne splača plačevati moza, ki skrbi za stojnico. Stvari se slabšajo, zahajamo v globoko krizo.« Kljub vsemu optimistično so izvenlele besede nekaterih njegovih sosedov: »Že teden dni ni več običajnih kupcev z onstran meje, Madžarov je izredno malo, povrh vsega pa so še revni. Vojna bo vplivala tudi na druge resorje, ne le na trgovino. Če bo manj zaslužka, bo tudi na naši strani manj denarnega pretoka. Sedaj je sicer še prezgodaj, da bi tako črnogledno ocenjevali situacijo, bomo videli, kaj bo čez približno leto dni!«

Že nekaj dni imajo vedno manj dela tudi čuvaji mestnih parkirišč in lahko vsak upa, da bo dobil prostor za svoj avto celo ob prej "nemogočih" urah, ko si zamenjal kotic tudi za kratek čas. Najučinkovitejši primer prav gotovo ponujajo parkirišča vzdolž nabrežja, kjer je še pred kakim tednom kar mrgolelo gostov-kupcev iz bližnjih in bolj oddaljenih krajev sosednjih republik. »Upad tujih gostov še kako čutimo v teh dneh,« nam je potožil eden od čuvajev. »Trst nima alternativnih dejavnosti, nima razvitega turizma, zato bodo dogodki onstran meje težko vplivali na mestno gospodarstvo.« Sedaj se pri nas za nekaj dni ustavljajo samo turisti severnih evropskih držav, parkirani koprski avto - pravo redkost - nam je čuvaj "predstavil" kot edinega gosta iz Slovenije v več dneh. Izrazili so tudi željo, da bi se stanje čimprej in mirno razrešilo. »Vse se tu pri nas naslanja na izmenjavo z jugoslovanskimi državljani!« Če ne bo kmalu dokončnega izhoda iz te krize, bo naše mesto utrpelo veliko škodo...

DAMIANA OTA

Po umiku vojske je prišlo na dan huliganstvo okupatorjev

Razdejavani Fernetiči

Včeraj, malo po 10. uri, je bil mejni prehod na Fernetičih spet odprt prometu. Slab teden potem, ko so ga zasedli zvezni miličniki in cariniki, je ta najvažnejša mednarodna prometnica na Sežanskem spet zažvela: sprva pomalem, nato pa vedno številnejši so bili avtomobili, ki so prečkali prehod. Tudi tovornjaki z italijanskega postajališča so lahko privozili na jugoslovansko stran, tu pa so morali obstati, ker je bil včeraj v Sloveniji dela prost dan — Dan Borca.

Z odprtjem prehoda na Fernetičih so tako delovali vsi mejni prehodi na Sežanskem; vsi so bili pod nadzorom slovenske milice in carine.

Po odprtju se je na prehodu zbrala gruča radovednežev, da bi si поблиže ogledala »sežansko fronto«. Največ zanimanja in osuplosti je bil deležen bife ob bencinski črpalki. Tankovska granata ga je hudo poškodovala: v zidu je odprla veliko luknjo, nato je prebila še štiri stene v notranjosti poslopja, predno se je njena moč polegla. V notranjosti poslopja je bilo vse razmetano, pred bifejem je bilo na tisoče večjih in manjših drobec stekla.

V poslopju obmejne milice in carine na prehodu je bilo le za spoznanje boljše. Stene in šipe so bile še cele, v notranjosti pa je kazalo, kot da bi tu

V bife na Fernetičih je treščila tankovska granata

(foto Križmančič)

prenočila huliganska horda: vsi prostori so bili pomazani, vse je bilo razmetano: carinarnico so okupatorji »preuredili« v obednico. Na pulitu-mizi je bilo na kupe ostankov hrane, steklenic, kozarcev, pornografskih revij. Podobno je bilo v gornjih prostorih:

sredi enega od uradov, le kakih pet metrov od stranišč, so smrdeli človeški iztrebki. Zunaj, v uticah na prehodu, je bilo vse polno steklenic alkoholnih pijač in tulcev. Po pričevanju prebeglih vojakov so lahko slovenski miličniki obnovili potek dogodkov na meji v

Notranjost razdejanega bifeja pri bencinski črpalki

(foto Križmančič)

tisti torkovi noči, ko je bilo slišati streljanje in bobnenje tankovskih topov vse do Trsta. Streljanje so izsilili sami zvezni miličniki: zvečer so vdrl v duty free shop in pobrali na desetine steklenic alkoholnih pijač, ur in drugih dragocenosti. Napili so se in

kar na lepem začeli streljati. Vojaki so ob tem mislili, da jih napada slovenska vojska in so odgovorili na ogenj tudi s tankovskim orožjem. Rezultat streljanja, ki ga je zakuhal alkohol, sta bila dva ranjena zvezna miličnika, ki se zdravita v tržaški bolnišnici.

V sredo popoldne, ko sta se zvezna in slovenska vojska domenili za umik vojakov v kasarne, so Slovenci zahtevali, naj preiskovalni sodnik zasliši 31 specialcev zvezne milice zaradi kraje v duty freeju. Le-ti tega niso dopustili: prijeli so šila in kopita (beri: orožje in ukradene dragocenosti) in jo kar v uniformah popihali na italijansko stran. Take tatinske sosedje je hotel De Michelis na mejnih prehodih, so včeraj komentirali v Sežani.

Ta tragikomedija na mejnem prehodu je imela — če je že bilo potrebno — še zabaven epilog. Zvezni miličniki in cariniki so prispeli na Fernetiče s helikopterskim desantom. Poveljeval jim je sam pomočnik zveznega sekretarja za notranje zadeve Karadžić. Ko so se v sredo zvečer okupatorske sile umaknile s Fernetičev in Sežane, se je z njimi umaknil tudi Karadžić. A bil je sam, brez enote, ki jo je bil s Kosova pripeljal na Kras.

Prebegli vojaki so osvetlili še en pomemben dogodek pri Fernetičih. Zvezni specialci so poropali tovornjak, ki je prevažal sadne sokove in druge pijače, z njimi pa so se lahko okrepčali le sami miličniki, cariniki in poročniki okupatorske vojske. Vojakom sokov niso dali.

Ah, kje so tisti časi, ko je Aleksander Veliki zilil v pušcavski pesek vodo iz svoje čutare, ker je ni bilo dovolj za vse njegove bojevnike...

MARJAN KEMPERLE

Intervju s sežanskim županom o položaju v kraški občini po umiku jugoslovanske armade

Vodopivec: Okupator povzročil ogromno škodo

V dneh največje napetosti, potem ko so vojaki pretrgali pogajanja in je že kazalo na najhujše, je krožil po Sežani, od občinske stavbe do sedeža teritorialne obrambe, kar s pištolo za pasom. Včeraj si je Ivan Vodopivec, župan sežanske občine, snel pas s pištolo, ni pa se še odrekel uniformi vodje kriznega štaba na Sežanskem. Z njim smo na sedežu občine pokramljali o dogodkih in posledicah tega zadnjega, vročega tedna.

Kakšen je sedanj položaj v vaši občini?

»Status quo!«
»V kakšnem smislu "status quo"?«
»Še naprej velja sporazum o nena padanju, ki smo ga s predstavniki vojske še utrdili na opoldanskih pogajanjih.«

Kako so vojaki sprejeli umik s položajev, ki so jih zasedli na meji?
»Od včeraj zvečer imamo nove sogovornike. Polkovnik Obradović, ki je vodil operacije na Sežanskem v času okupacije, se je vrnil v matično kasarno. Zamenjal ga je podpolkovnik Dijlas, ki prihaja iz Ljubljane. Dogovar-

jali smo se o nekaterih tehničnih vprašanjih.«

Katera so ta tehnična vprašanja?
»Dogovarjali smo se, na primer, kako naj izpeljemo obisk staršev v kasarnah, če hočejo videti in srečati sina-vojaka.«

Koliko vojakov se je predalo oziroma prebežalo k slovenski vojski?
»Na sežanskem skupno nad dvesto.«

Kaj boste storili z njimi?
»Najprej smo jih prepeljali v zbirna mesta, nahranili smo jih, telefonirali so svojem, dobili so že tudi potrdilo o izpustitvi. Nekateri so že odpotovali domov.«

Ste v vaši občini zabeležili primere kolaboracionizma z okupatorsko vojsko?

»Nekaj jih je bilo.
»Kako boste sedaj postopali proti njim?

»Po pravih pravne države. Njihovo domnevno krivdo je treba dokazati z dokazi. V tej smeri poteka delo preiskovalnega sodnika. Kazenska ovadba

bo lahko stekla le na podlagi dokazov.«

Kakšni so sedaj odnosi med domačini in prebivalci iz drugih republik, ki živijo v vaši občini?

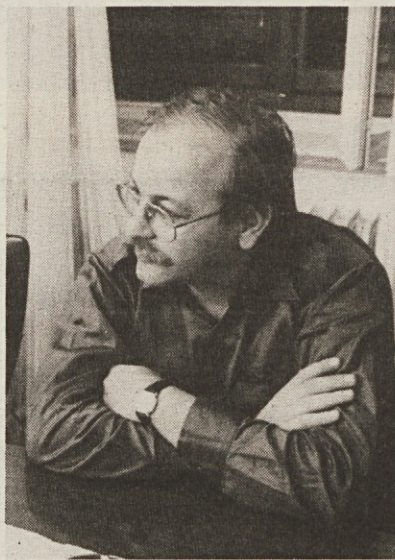
»Nekoliko napeti, a vseeno dobri. Z njimi želimo obdržati čim bolj korektne odnose.«

Na Kidričevi cesti, kjer živijo večina prebivalci, ki so po poreklu iz južnih republik, so razbili šipo, potem ko so jo pomazali s protisrbskim napisom; pomazali so tudi avtomobil z napisom "izdajalec". Kaj menite o tem?

»To so dejanja posameznikov, ki so obsojanja vredne. Take in podobne incidente je treba preprečiti, za kar pa je potrebna pomiritev duhov.«

Kolikšno škodo so povzročile enote JA v vaši občini?

»Škodo jo sedaj težko točno oceniti. Tanki so z gosenicami razorali kakih 30 km cest, poškodovali so dva mota. Bife pri črpalki na Fernetičih je uničen, zvezni miličniki so oropali duty free shop, delo je bilo teden dni ustavljeno. Škoda je skratka ogromna.«
Zapisal M. Kemperle

Sežanski župan Ivan Vodopivec (foto Križmančič)

Slovenski poslanci obiskali Tržaško

Ob odločnem uporu proti okupacijskemu posegu jugoslovanske armade je Slovenija razvila prav tako pomembno zunanje politično dejavnost za informiranje mednarodne javnosti o dejanskih razmerah v Republiki, o stališčih, željah in težnjah slovenskega naroda. Vrsta stikov in informativnih obiskov je bilo tudi v obmejnem prostoru. Po sredini srečanj na Goriškem sta tako včeraj prišla v Trst poslanca republiškega parlamenta prof. Tomaž Pavšič (SDZ) in Bruno Podveršič (Kmečka zveza), ki sta člana zbora občin. Spremljal ju je idrijski občinski poslanec Jurij Bavdaž. S tehnično pomočjo SSK so slovenski poslanci obiskali nekaj medijev na Tržaškem - deželno postajo Rai, Trieste. Oggi in Primorski dnevnik (fotografija je bila posneta v uredništvu PD), zvečer pa so se srečali z vodstvom deželne zveze pokrajin, ki je zasedala v Trstu, nato pa jih je sprejel tudi tržaški župan Richetti. Vsem so podrobno obrazložili stališča Slovenije, predvsem pa poudarili, da samo mednarodno priznanje lahko reši Slovenijo pred novim grobim pritiskom vojske in izsiljevanjem zveznih organov. Zavzeli so se, da bi krajevne ustanove posredovale pri osrednji italijanski vladi in se zavzele za korak, pred katerim Italija še vedno preveč okleva, čeprav se je odnos vendarle prevesil v korist Slovenije in Hrvaške.

Še vrsta izjav solidarnosti s Slovenijo

Sledijo si solidarnostne izjave raznih organizmov v podporo prizadevanjem Slovenije in Hrvaške za osamosvojitve in suverenost. Predsednik tržaške trgovinske zbornice posl. Tombesi se je obrnil na predsednika deželne vlade FJK Biasuttija in na italijanskega zunanjega ministra De Michelisa in ju pozval, da je treba odločno podpreti sklepe obeh sosednjih republik v sedanji težki situaciji.

Posl. Tombesi se je včeraj sestal tudi s predsednikom izvršnega odbora Skupnosti Italijanov iz Istre in z Reke prof. Tremulom, s katerim je razpravljal o usodi in perspektivah razvoja italijanske manjšine onkraj meje v tem težkem trenutku. Na srečanju je bilo med drugim poudarjeno, kako bi nova meja na slovensko-hrvaški meji povzročila dodatne težave italijanski manjšini.

Solidarnost Sloveniji in Hrvaški je izrazila tudi rimska Confcoltivatori, v katero je včlanjena tudi Kmečka zveza. Predvsem izraža zaskrbljenost o dogajanjih preko meje in poziva italijansko vlado, da bi naredila vse za prekinitev vojaških akcij.

Tudi delavska zbornica UIL izraža globoko zaskrbljenost o dogajanjih preko meje. Kot svoboden in demokratičen sindikat - dodaja v tiskovnem poročilu - delamo za to, da bi prišlo do vzpostavitev resnega dialoga brez vojaških pogojevanj, ki naj v najkrajšem času privedejo do priznanja - ne samo mednarodnega - narodov Slovenije in Hrvaške.

Včeraj se je sestalo tudi vodstvo Združenja Pokrajin Furlanije-Juljske krajine UPI, ki je sprejelo razčlenjeno izjavo, v kateri izraža solidarnost s Slovenijo in Hrvaško ter njuni pravici do samoodločanja.

Dvomi in upanja Slovencev, ki so se že borili za svobodo

»Naša generacija se sprašuje kaj se dogaja, kam gre svet?«

Morda je prav, da v imenu tistih, ki smo doživljali drugo svetovno vojno, ki smo aktivno sodelovali v narodnoosvobodilnem boju, ki smo se z vso odločnostjo in - na žalost - s številnimi žrtvami borili proti nacističnemu okupatorju, ki smo želeli ostali Slovenci - majhen, a pogumen narod - z vsemi našimi pravicami in seveda tudi dolžnostmi, povem svoje in mnenje mnogih iz moje generacije.

Preveč je bilo v teh dneh vprašanj, ki smo jih sami sebi in drugim postavljali v teh dneh: kam gremo, kaj bo z našo Slovenijo, kaj bo z nami, kam gre svet, kaj se bo iz tega zgodilo.

Nisem pristojna, da bi dajala odgovore in recepte, kako in kaj storiti in ukrepati. Mislim pa, da imam kot mnogi drugi, ki smo se že pred tolikimi leti odločili za boj za našo svobodo, za enakopravnost in pravice vseh narodov, pravico povedati svoje, predvsem ker menim, da mislijo podobno kot jaz mnogi naši ljudje, ki spremljajo sedanje dogodke z veliko zaskrbljenostjo, a tudi z veliko prizadetostjo, saj se rušijo, podirajo ideali, za katere so v drugi svetovni vojni padali in umirali tudi naši ljudje, prepričani, da s svojo žrtvijo pomagajo ustvarjati boljši, pravičnejši svet - svet, ki bo po meri vseh, predvsem pa majhnih narodov, manjšin, med katere spada tudi naša.

Ko sem pred 26. junijem sledila vsemu, kar je napovedovalo slovensko osamosvojitve, ko sem nato gledala vesele in zadovoljne obraze tistih, ki so si nazdravljali v prepričanju, da je

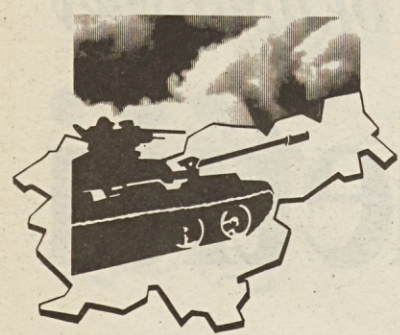
glavno že končano in da stopa Slovenija v novo, sicer še trdo, a boljše obdobje, sem bila kot mnogi iz naše generacije - v nasprotju z ostalim vzdušjem v domovini, močno zaskrbljena. Je matična domovina napravila vse, premislila vse, ukrepala dovolj previdno, da se bo vse izteklo dobro, v našo korist, sem se vpraševala. In to vprašanje je lebdelo med našimi ljudmi, hromilo naše prireditve, našo dejavnost, tudi tu v zamejstvu.

Hotela bi povedati, da sem Slovenka. Da sem bila na to ponosna vse svoje življenje in da bi bila srečna, če bi videla svojo domovino svobodno, srečno, pripravljeno, da gradi novim rodovom varno bodočnost, v sklopu Evrope, ki se želi združevati, skupno delati in skupno živeti.

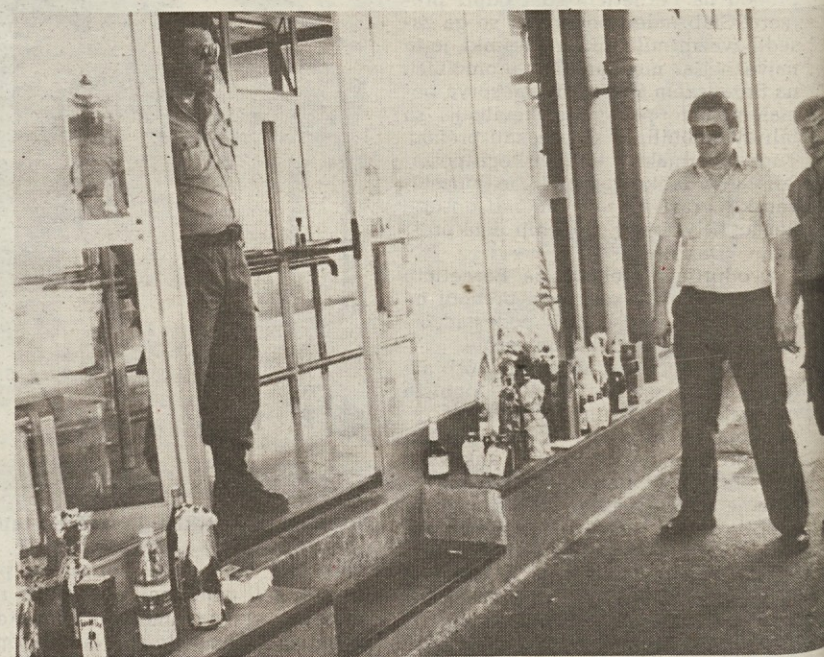
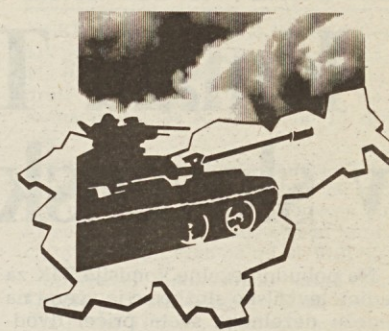
Toda sedaj smo pred usodnimi dogodki, pred tem, ko lahko z besedo in dejanji resnično storimo kaj za mir in mirno sožitje, ali pa z razpihovanjem mržnje in sovraštva pomagamo silam, ki nočejo miru, ki jim ni do tega, da bi narodi med seboj sodelovali, živeli v miru, v medsebojnem spoštovanju.

V teh željah, ki so danes skupne ne samo nam Slovincem tu v naši deželi, temveč vsem dobromislčim državljanom italijanske narodnosti, bi želela izraziti željo in upanje, da bi se vse to čimprej, s pogovori in pogajanj, uspešno končalo, da bi naša skupnost, tu v zamejstvu, ponovno občutila, da ima za seboj trdno domovino, ki ne bo znala braniti le svojih, temveč tudi naše interese in pravice.

NEVA LUKEŠ

Slovenske zastave so zaplapolale

Razum je, morda, le zmagal nad silo. V sredo zvečer se je jugoslovanska okupacijska vojska vendar umaknila z mejnih prehodov in z drugih položajev in se začela vračati v kasarne. Na mejnih prehodih je bilo prebivalstvo izpostavljeno stalnim grožnjam in pritisku okupacijske vojske, je zavičalo nepopisno veselje. Komaj so slovenski miličniki in cariniki prevzeli svoja mesta, so se ljudje začeli zgrinjati. Čestitali so slovenskim miličnikom, prinašali so jim pijače in hrano. Ljudem je zapela tudi harmonika. Ljudem je za nekaj ur odleglo. Dali so duška radosti in veselju, čeprav nevarnost ni mimo.

In veseli so bili tudi italijanski policisti, karabinjerji in cariniki, ko so na drugi strani mejnih prehodov videli že spet prijatelje, ljudi, s katerimi so dolgo let delali v neposrednem stiku, si čestitali ob novem letu in ob državnih praznikih. Stikov, ki so se stikali, nekajdnevna okupacija vojske in zvezne policije, ni mogla pretrgati. Še zlasti ne, ker so zasedbene enote pustile za sabo pravo razdejano, kot dokazujejo nekateri naši posnetki na teh straneh.

Fotokroniko dogajanja smo tokrat namenoma posvetili obsejnejemu dogajanju, prihodu slovenskih miličnikov na mejne prehode, dvi-

ganju slovenskih zastav, pa tudi posledicam nekajdnevne okupacije, kar na primer dokazuje posnetek iz bifeja pri Fernetičih, ki ga je zadel nekaj topovskih granat. Edina izjema je posnetek otroka z brzostrelko, ki jo je posredovala agencija AP in ki dramatično priča o pogojih, v katerih živijo slovenski otroci. Fotografija je bila posneta v Ormožu, lahko pa bi jo bili posneli kjerkoli drugje v Sloveniji. Ostale fotografije sta posnela fotoreporterja Primorskega dnevnika Mario Magajna in Davorin Križmančič, fotografijo o nočnem dviganju slovenske zastave na mejnem prehodu v Lipici pa nam je posredoval Matije Mlajč iz Kopra.

Dvodnevni seminar deželnih komisij RAI

Kmalu TV oddaje v slovenskem jeziku?

Na pobudo deželne komisije FJK za radiotelevizijsko službo se je včeraj na sedežu deželnega sveta pričel dvodnevni seminar o vprašanju podeljevanja televizijskih frekvenc. Seminarija so se udeležili tudi predstavniki komisij nekaterih drugih italijanskih dežel. Srečanje je potekalo v vidiku uveljavljanja zakona Mammì, ki izrecno omenja frekvence, pri njihovem določanju pa bi morale imeti pomembno besedo tudi posamezne dežele.

Prisotne je pozdravil predsednik deželne komisije FJK Franco Brussa, ki je med drugim dejal, da nekateri predstavniki niso prišli zaradi tragičnih dogodkov v Sloveniji.

O položaju v Sloveniji je spregovoril tudi predsednik deželnega sveta Nemo Gonano, ki je med drugim naglasil, da je bila med prošnjami Slovenije tudi ta, da bi pomagali njihovim televizijskim in radijskim oddajam. Potem, ko so letala obstreljevala oddajnike, med njimi tudi tistega na Nanosu, je bilo pomembno zajamčiti objektivno informacijo. Pri vlogi televizije pa je Gonano omenil tudi množični prihod Albancev, saj je ogromno pribežnikov prišlo v Italijo prav zaradi

ttega, ker so jih nekateri programi prepirali o tem, da je Italija prava Indija Koromandija. Ob tem je naglasil, da imajo številne evropske države jasne zakone o televiziji, med tem ko se zdi, da Italija še ni povsem dojela pomena tega komunikacijskega sredstva. Vsekakor pa bi morali uresničiti zakon o frekvencah najkasneje do septembra. Ob tem pa je nujno, da se ne pozabi na krajevne stvarnosti in na vlogo posameznih dežel. Treba je tudi upoštevati mnenje deželnih komisij, ki bi moralo biti obvezujoče. Ob tem je Gonano omenil pereč problem, ki je v FJK še nerešen, saj tretje mreže RAI že ne sprejemajo po vsem teritoriju.

Po Gonanu so spregovorili predsednik koordinacijskega odbora italijanskih deželnih komisij Vittorio Menesini, Nicola Barbato, član komisije iz Toskane in ravnatelj deželnega sedeža RAI v Furlaniji-Juljski krajini Mario Mauri. Za Slovence je bil njegov poseg najpomembnejši, saj je napovedal skorajšnjo odprtje četrte deželne televizijske mreže. Le ta bi predvajala slovenske oddaje in oddaje v jezikih drugih etničnih skupnosti, ki živijo v FJK.

»Territorio e etnia«, nova študija arh. Igorja Jogana

Nova knjiga, ki odpira dialog med narodnostima o teritoriju

čilo usodo tega teritorija. Študijo mi je poveril takratni deželni odbornik Zanfagnini, sedaj deželni tajnik PSI in videdski župan. Zato da je bilo meni poverjeno to delo, je na Deželi nastopila tudi Slovenska kulturna gospodarska zveza.

Kaj vsebuje in na katera vprašanja skuša odgovoriti?

»Knjiga skuša odgovoriti predvsem na eno vprašanje, in sicer, kaj teritorij pomeni za etnično skupino. Izhajati je namreč treba iz dejstva, da so se odnosi med večino in manjšino razvili na ravni teritorialnih problemov. Skušal sem se vprašati zakaj in si razlagati zakaj je do tega prišlo in torej kaj sploh pomeni teritorij. V knjigi ne dam zaključenih odgovorov, ampak le elemente razmišljanja.

Kateri pa je cilj tega Vašega zbirnega dela, ki je gotovo terjalo veliko časa, truda in raziskovalnega dela?

»Cilj je predvsem v tem, da si predvsem sami Slovenci razjasnimo problem etničnega teritorija. Etnični teritorij je tisti kraj, ki vsebuje vse vrednote naše nacionalne identitete. V knjigi sem skušal razložiti ta problem,

Igor Jogan

poleg tega pa še povedati, da je teritorij element za vsakršni razvoj vsake manjšine. Modernizacija pa vse vrednote nacionalne identitete ruši.

Kako mislite, da bo sprejeta v javnosti?

»Knjiga bo gotovo sprejeta pozitivno. Ne smemo namreč mimo dejstva, da je urbanistična kultura najbolj zanimiva za etnična vprašanja. Gre namreč za delo predvsem tehničnega značaja.

Kakšen odziv imajo podobne pobude pri širši italijanski javnosti in, ali ste opazili, da vplivajo na reševanje problemov in zblíževanje med obema narodnostima skupnostima?

»Namen tega dela je tudi ta, da se ljudem, ki ne poznajo manjšinske problematike, oriše in razjasni to vprašanje. Je namreč knjiga, ki odpira dialog. Važno je tudi to, da bo izšla pri milanskemu založniku Francu Angeliu, kar je torej dober pogoj, da bo torej na razpolago tudi v italijanskih knjigarnah.

Kaj bi ob vsem tem še dodali?

»Le to, da so v tej knjigi nakazane določene rešitve glede etničnega planiranja, da bi se v čimvečji meri upoštevale potrebe narodnostne manjšine. In reči moram, da so bili ti predlogi sprejeti v novem deželnem urbanističnem načrtu.

ALEKSANDER SIRK

V Nabrežini se danes pričinja razstava vin

Danes se bo na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini pričela 30. občinska razstava in pokušnja domačih vin. Na razstavo se je letos prijavilo 13 vinogradnikov, s 14 belimi in 7 črnimi vini, selekcijska komisija pa je prepustila pridelke desetih vinogradnikov, in sicer 9 belih in 4 črna vina.

Slavnostno odprtje razstave in kioskov bo danes ob 18.30. Po pozdravu župana Vittorina Caldija in govoru podžupana Martina Breclja, ki je odgovoren za prireditve, bo nastopilo Godbeno društvo Nabrežina. Ob 20.30 bo solidarnostni koncert za Slovenijo ansambla Syntesis 4, za njim pa bo po možnostih nastopil tudi ansambel Karavanke iz pobratene občine Ilirska Bistrica.

Jutri se bo v okviru razstave ob 9. uri pričel mednarodni balinarski turnir, ob 9.30 pa bo srečanje vinogradnikov in krajevnih gostincev. Zvečer bo najprej koncert godbe na pihala G.F. Madesani iz Borretta v pokrajini Reggio Emilia. Od 21. ure dalje bo ples z ansamblom Lojze Furlan, vmes pa bo nagrajevanje zmagovalcev balinarskega turnirja.

Letošnja razstava vin se bo nadaljevala in zaključila v nedeljo. Kioske bodo odprli ob 10.30 in tedaj se bo tudi zbrala komisija za nagrajevanje vin. Ob 17.30 bo namesto godbe na pihala »Naša slova« od Babičev v pobrateni občini Buje nastopilo Godbeno društvo Nabrežina. Ob 19. uri bo nastop tamburaškega ansambla Jepa-Baško jezero iz Loč na avstrijskem Koroškem. Ob 20.30 bodo na gradili vinogradnike, ob 21. uri tombola, nato ples z ansamblom Taimes.

Kot je mogoče razbrati že iz navedenega sporeda bo na nabrežinski prireditvi prišel v različnih oblikah do izraza tudi dramatičen razvoj dogodkov v Sloveniji in na Hrvaškem. Med drugim bo odprt tudi poseben kiosk, v katerem bodo zbirali prostovoljne prispevke za Slovenijo.

pismo uredništvu

Protest maturantov klasičnega liceja

Spoštovano uredništvo

Tudi maturantje klasičnega liceja smo sledili poročanju Vašega dnevnika o letošnjih maturah. Z ogorčenjem smo opazili, da maturi na našem liceju niste posvetili nič več kakor majhen okvirček, v katerem ste objavili izide (in še v tem ste mdr. izpustili ime Tomaža Sussija).

Čeprav nas je bilo samo šest v razredu, ni prav, da posvetite svojo pozornost samo maturantom drugih šol (včasih celo z nepotrebnimi opisi) ali našim sovrstnikom klasičnega liceja iz Gorice. Tudi tokrat ste skratka potrdili dejstvo, da je naša šola postavljena vedno nekako v ozadje, kljub temu, da je na isti kvalitetni ravni kot ostale, če ne še na višji. Upamo, da boste v naslednje upoštevali tudi klasični licej v Trstu, iz katerega so izšli nekateri izmed najbolj uspešnih intelektualcev, ki živijo in delujejo v našem mestu.

S spoštovanjem

dijaki letošnjega
III. kl. liceja v Trstu.

Trst, 2.7.1991

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTEV

sklicuje v **ponedeljek, 8. julija ob 20. uri** v Prosvetnem domu na Opčinah glavni odbor z eno samo točko dnevnega reda:

Položaj v Sloveniji

Člane bomo obvestili o vseh dosedanjih akcijah v pomoč Sloveniji in za osveščanje tukajšnje in širše italijanske javnosti o tragičnih dogodkih v matični državi, ki smo jih izvedli v sodelovanju s solidarnostnim štabom, ARCI in drugimi nam sorodnimi organizacijami.

Domenili se bomo tudi za nadaljnje akcije, katerih pobudniki bomo mi, seveda v sodelovanju z vsemi ostalimi organizacijami.

Zaželeno je prisotnost vseh!

PREDSEDSTVO ZSKD

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina prireja

VEČER SOLIDARNOSTI Z REPUBLIKO SLOVENIJO

nocoj na Gorici v Dolini ob 21. uri.

Predvideni so nastopi javnih predstavnikov, recitatorjev in pevcev.

Večer je odprt vsem občanom za izraze solidarnosti.

Vabljeni

Pismo načelnikom svetovalskih skupin

V občinski statut vključiti člene o pravicah otrok

Tržaško združenje za zaščito pravic mladoletnikov "Linea Az-zurra" je poslala načelnikom občinskih svetovalskih skupin v tržaškem občinskem svetu predlog, s katerim naj bi občinska uprava priznala otrokom in mladoletnikom vrsto pravic in jih vključila v nov občinski statut.

Listino sestavlja osem členov o pravicah. Prva se nanaša na sam statut, v drugi pa je zapisano, da morajo otroci uživati posebne pravice in pogoje, ki jim bodo omogočili, da se fizično, umsko, moralno in socialno razvijajo povsem normalno. V tretji točki je zapisano, da je treba ustvariti vse, kar je potrebno za otrokovo zdravje vključno z zdravstveno nego pred in po rojstvu.

Četrta točka govori o posebni negi, ki jo je treba zagotoviti tistim otrokom, ki so handikapirani fizično, umsko ali pa socialno. Tržaška občina, piše v peti točki, mora zagotoviti posebno skrbstvo mladoletnikom brez družine. Nadalje je v sedmem členu rečeno, da morajo biti interesi otroka najvišje merilo vseh, ki se ukvarjajo z njegovo vzgojo, nuditi mu je treba tudi možnosti razvedrila, za kar mora skrbeti tudi občinska uprava. Zadnja, osma točka pa pravi, da je treba otroke zaščititi pred nasiljem in izkoriščanjem.

Pokrajinski odbor SSK o dogodkih v Sloveniji

V sredo se je sestel tržaški pokrajinski izvršni odbor SSK. Ob odsotnosti tajnika Oppelta je sejo vodil podtajnik Peter Močnik. Glavna točka na dnevnem redu je bil dramatičen razvoj dogodkov v Sloveniji in Jugoslaviji. V tiskovnem sporočilu je rečeno, da je odbor "pozitivno ocenil izide akcije SSK, ki je preko svojih izvoljenih predstavnikov vložila v vseh izvoljenih telesih, kjer je zastopana, osnutek resolucije z zahtevo po takojšnjem uradnem priznanju samostojne in neodvisne Republike Slovenije."

Dokumenti, ki so jih dejansko odobrili na deželnem, pokrajinskem in občinskih svetih so obsojali predvsem hudo vojaško zaostritev in pozvali k miroljubni rešitvi odprtih vprašanj. "Čeprav v različnih oblikah pa so vendarle poudarjali pravico do samoodločbe narodov in torej vsaj posredno pristajali tudi na neodvisnost in samostojnost Slovenije. "Ob tem" je rečeno v sporočilu, "pokrajinski izvršni odbor SSK z obžalovanjem ugotavlja, da so nekatere politične sile, v katerih so organizirano prisotni tudi Slovenci, zaskrbljujoče odstopale od tega stališča. To velja predvsem za PSI, ki je v tržaškem občinskem svetu vidno zvođenela besedilo glavne resolucije in nato ni podprla dokumenta DSL-SSK, za katerega je glasovala tudi DC".

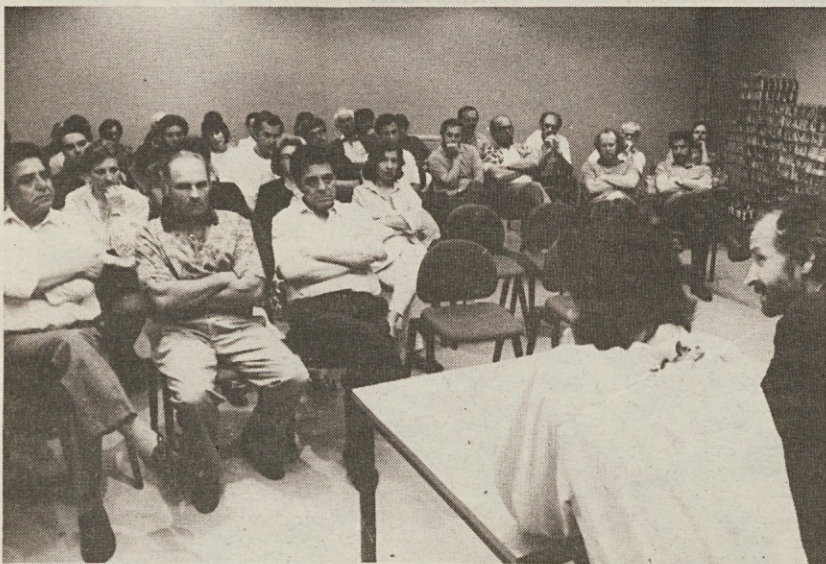
Na pobudo prostovoljcev skupine Siaris

V soboto zvečer maša za mir

Jutri zvečer ob 19.45 bo v Dolini Glinščice v starodavni cerkvi na Pečah (na zgornji sliki Halupce) maša za mir. Prireja jo skupina prostovoljcev Siaris, ki je že pred leti dala pobudo za obnovitev cerkvice, posvečene Mariji Vnebovzeti, in sicer s prošnjo za mir »v tem težkem trenutku, ko so nam sosednji narodi tragično vpleteni v boleč oboroženi boj«.

V Saležu javno zborovanje DSL o zadnjih dogodkih v Sloveniji

V naših krajih se v teh dneh vrstijo večeri solidarnosti s Slovenijo. Jutri ob 20.30 bo v Domu A. Sirkja v Križu pobuda KUD Magnet. Ena prvih pobud o dogajanjih v Sloveniji pa je bila na sporedu v občinski knjižnici v Saležu v prireditvi sekcije DSL "Just Pegan". Na manifestaciji sta govorila tajnik Lucijan Milič in župan Miloš Budin.

Na sliki (foto Križmančič) srečanje v Saležu.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam bili ob strani ob izgubi našega draga

Emila Kosovela

Hvala vsem prijateljem, MPZ V. Mirk in vsem lovcem.

SVOJCI

Trst, 5. julija 1991

Člani in vodstvo Shinkai karate kluba izrekajo članu Borisu in družini globoko sožalje ob izgubi draga očeta.

V soboto in nedeljo v tržaškem gledališču Miela

Dva večera dobre jazz glasbe za strastne ljubitelje te zvrsti

Tržaški jazz krožek zaključuje svojo dejavnost v sezoni 1990-91 z dvema koncertoma, ki bosta v soboto in nedeljo zvečer (ob 21. uri) v gledališču Miela. V soboto zvečer bo nastopal stari znanec tržaških ljubiteljev jazza in obiskovalcev koncertov tržaškega kluba - pianist Ralph Sutton, v nedeljo pa se bo predstavila skupina Soprano Summit, ki sta jo za to priložnost na novo sestavila Kenny Davern in Bob Wilber.

Ralph Sutton se je rodil leta 1922 v Missouriju. Bil je star devet let, tedaj je že obiskoval lekcije klavirja, ko je prvič slišal po radiu motiv Fatsa Wallerja in je sklenil, da se bo tudi on podal v svet jazz glasbe. Že leto kasneje je igral v orkestru svojega očeta in tako se je začela briljantna kariera, ki ga je pripeljala najprej v orkestre znanih galsbenikov, nato pa na potovanja po svetu, kjer je najpogostejše nastopal s svojimi sestavi. Za oboževalce Sutton ni ne »posnemalec« veliki izumitelj jazz klavirja ne inovator, ker je predvsem »medium« ali posredovalec prijetnih skladb, ki jih on zaoigra na klavir z velikim smislom za harmonijo, s točnostjo in navidezno lahkoto.

Skupina Soprano Summit, za katero je ostala vidna sled predvsem v 70. letih, se bo ob tej priložnosti imenovala Summit Reunion in jo bodo sestavljali

Bob Wilber - saksofon sopran in alt ter klarinet, Kenny Davern - klarinet, Gil Cupini pri bobnih. Wilber, ki se je rodil leta 1928, je med drugim avtor glasbene kulise filma Bix Pupija Avatija. Klarineta se je začel učiti pri 13 letih, mentor mu je bil Sidney Bechet. Nastopati je začel po drugi svetovni vojni, že leta 1948 pa je tudi vodil svoj orkester. Brez dvoma je Bechet zelo vplival nanj pri načinu izvajanja, a zelo blizu je tudi Bennyju Goodmanu in Johnnyju Doddso. Sicer je odličen aranžer in avtor mnogih prijetnih motivov.

John Kenneth Davern se je rodil v New Yorku leta 1935. Najprej se je ukvarjal s klasično glasbo, vendar je kmalu začel igrati z ansambli, ki so izvajali latinskoameriške ritme. Igral je z orkestrom Ralpha Flanagan (1953), Jacka Teagardna, Phila Napoleona in drugih, vendar je kmalu tudi ustanovil svojo skupino. V svoji uspešni karieri je med drugim spremljal pevko gospelov Claro Ward. V prvi vrsti je odličen tehnik za igranje na klarinet, klasična izobrazba pa mu nudi možnost, da igra v raznih slogih in se približa Jimmyju Nooneju, Sidneyju Bechetu, Bennyju Goodmanu ali Barneyju Bigardu. Klarinetsko fraziranje je potem priredil tudi za saks sopran. (nak)

Odbornice SDD obdarile skupino otrok iz Černobila

Ob agresiji na Slovenijo, so v Ankaranu kot gostje Rdečega križa Slovenije letovali tudi otroci iz Černobila. Precej številčna skupina je preko zagrebškega letališča že pred dnevi odpotovala domov, med njenim letovanjem pa černobilske otroke obiskala marsikatera organizacija in jih obdarila. Med temi je bilo tudi Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta: odbornice so otrokom nesle oblačila, ki jih je društvo prejelo v dar od nekaterih trgovcev. Vsakemu otroku in spremljevalcu pa so poklonile še športno torbico, v kateri so bile različne drobnarije in potrebščine.

Otroci so se daril izredno razveselili; tudi spremljevalci so bili prijetno presenečeni nad obiskom. Spremljevalci so poudarili, kako so posledice nesreče v Černobilu še vedno prisotne in da bodo trajale še mnoga leta. Oni, otroci in sploh tam živeče prebivalstvo, so vsi več ali manj zdravstveno prizadeti in izsušeni obrambnih teles. Zato bi nujno potrebovali zdravila, zlasti antibiotike in vitamine.

Ob slovesu so se černobilski gostje ganjeno zahvalili in poklonili Slovenskemu dobrodelnemu društvu razglednice iz Ovruc, Kijeva in Žitomira ter mali prapor z ukrajinsko narodno nošo, kar bo vedno spominjalo na to prisočno srečanje.

Slovensko dobrodelno društvo meni, da ni dovolj, da ostane zanimanje za černobilske otroke le epizodično: ni prav, da gre usoda teh otrok v pozabo, ker se na prizorišču naglo vrstijo drugi, aktualnejši dogodki. Ti otroci in njihove družine se morajo dan za dnem - in se bodo morali še vrsto let - boriti za zdravje, za življenje, neglede na to, kar se dogaja izven njihovega kraja. Zato bo SDD zbiralo sredstva za nakup zdravil in tudi, če bo mogoče, da se otrokom še v bodoče nudi možnost oddiha v zdravem okolju. SDD prosi vsakogar, ki bi hotel pomagati, da daruje denar v ta namen.

Na sliki odbornice SDD s černobilskimi otroki.

ZSKD prireja cikel večerov posvečenih ruščini v verzih

„Ruščina v verzih“ je naslov šestim večerom, posvečenim spoznavanju in razmišljanju ruščine skozi branje, prevajanje in komentiranje najbolj znanih verzov Puškina, Lermontova, Bloka, Jesenina, Majakovskega in Simonova. Organizator ciklusa večerov je ZSKD, v sodelovanju z mladim rusistom Robertom Fabijem Venchiaruttijem; cikel večerov bo potekal v prostorih zveze julija in avgusta, enkrat tedensko po dve uri, vedno ob četrtkih.

O tej novi pobudi smo se na sedežu pogovorili s tajnico Zveze Nives Košuta in Venchiaruttijem, ki je doma iz videmske pokrajine in se je, kot vojaški oporečnik, odločil za to aktivnost. »Najprej sem mislil študirati angleščino na tržaški univerzi. Potem pa sem se spoznal z delom filološke fakultete za slovenske jezike v Trstu in posredno preko nje tudi s prof. Ivanom Verčem ter se odločil za študij ruščine, za spoznavanje ruske literature in preko nje nekaterih najlepših in najbolj znanih pesnitev klasične in sodobne ruske poezije.«

Ker gre za prvo takšno pobudo, ki se začne v času, ko ljudje odhajajo na dopuste in letovanja, je Venchia-

rutti morda v dvomu, če bo vse poteklo tako, kot si sam, skupno z Zvezo, želi.

»Sam vem, da termin za začetek ciklusa večerov ni najbolj primeren. Toda moje oporečništvo služenju vojaškega roka je vezano na določene termine in pravila. In tako ni bilo druge izbire. Upam vseeno, da bo odziv na pobudo tako dober, da bo predstavljal vzpodbudo za podobne iniciative v bodočnosti.«

Prav gotovo vam je bila tržaška stvarnost bolj malo znana in morda tudi niste poznali nas Slovencev, ki tu živimo?

»Res je, marsičesa nisem vedel, niti poznal. Toda, ko sem začel s študijem slovanskih jezikov, je bila pot od Filološke fakultete, ki ima svoje prostore v Ul. Univerzita 7, do Ul. Sv. Franciška 20, pravzaprav kratka. Tu se zelo dobro počutim. Naletel sem na veliko razumevanje in tudi na plodno sodelovanje pri organiziranju ciklusa „Ruščina v verzih“.

Cikel večerov bo potekal v branju verzov v italijanskem prevodu. »Če bi jih uspeli čitati tudi v slovenščini, bi bil seveda zelo vesel. Gre za prvi tak eksperiment. Če nam bo uspel, bom seveda srečen.« (nl)

Konec tedna v Ricmanjih vaški praznik

Kulturno društvo Slavec iz Ricmanj in Loga prireja konec tega tedna (od petka 5. do ponedeljka 8. t.m.) tradicionalni vaški praznik na odprtem. Tudi letos organizatorji z običajno ponudbo, kot so kioski, kulturni spored in večerni ples, vabijo na prireditveni park na Žrebčevem, ob glavni cesti za v Dolino, čisto nad vasjo.

V petek in v nedeljo zvečer je napovedan ples s člani ansambla Krt, sobotni večer bo popestrila skupina Alpen Adria, ki se je našemu občinstvu prvič in dokaj uspešno predstavila šele pred kakim tednom.

Na zaključni ponedeljkov večer pa bo na odru zaigrali stari znanci, člani domačega ansambla Pomlad. V nedeljo popoldan bo vaški praznik na Žrebčevem popestril tudi primeren kulturni spored. (dam)

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI Festival Operete

Jutri, 6. julija, ob 20.30 premierska predstava operete BOCACCIO. Dirigent Alfred Eschwe. Režija Frank Bernd Gottschalk, scene in kostumi Jürgen Aue. Ponovitve bodo trajale do 18. julija.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (zaprta ob ponedeljkih).

V nedeljo, 7. julija, ob 21. uri bo na sporedu izredna ponovitev Mozartovega REQUIEMA, ki je 21. junija žel velik uspeh v Ogleju. Dirigent Lü Jia bo tako anticipiral svoj krstni nastop v Trstu, kjer bo 20. t.m. na gradu sv. Justa na Festivalu operete vodil poslovljni koncert orkestra.

V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991

Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.

Dvorana Auditorium Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

V okviru Festivala operete bodo v sodelovanju s Cappello Underground predvajali videofilme ameriških musicalov-operet v originalni verziji. **Danes, 5.7. »Singin' in the rain«.** Ob koncu ciklusa, 12. t.m., ob 18. uri se bodo v gledališču Miela s predvajanjem treh filmov spomnili znane glasbene umetnice: Lillian Harvey.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.

V Tržaški kreditni banki, Ul. Filzi 10, razstavlja velike barvne fotografije fotograf RIKARDO CALIN.

V tržaški občinski galeriji je na ogled razstava slikarja DAVIDA ZULJANA.

V galeriji Studio Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - je do 6. julija odprta razstava slikarja Silvestra LODIJA. **V galeriji Cartesius** bodo danes, 5. t.m., ob 18. uri odprli kolektivno razstavo z naslovom RISBA IN BARVA. Na razstavi, ki bo trajala do 30. t. m., sodeluje 56 slikarjev.

V Beneški hiši v Miljah bo do 6. julija odprta obsežna razstava Poetike osemdesetih let v slikarstvu in kiparstvu. Na razstavi, ki je nastala v sodelovanju Obalnih galerij z italijansko revijo za umetnost Juliet, so predstavljena dela 16 slovenskih in jugoslovanskih avtorjev.

V okviru Festivala TEATRO RAGAZZI v Miljah bo v Beneški hiši od 6. do 14. t. m. razstava "Z lutko v igro", ki jo pripravlja slovenski občinski vrtec v Miljah. Otvoritev razstave s kratko predstavo bo v soboto, 6. t.m., ob 18. uri.

Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništva za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. avgusta so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprta ob torkih).

V galeriji IL CARSO - Trg Barbacan 4 - bo od 6. do 19. julija na ogled razstava slikarke Giuliane BALBI. Otvoritev bo jutri, 6. t. m., ob 18. uri.

koncerti

Gledališče Miela
Jutri, 6. julija, ob 21. uri bo, v organizaciji Tržaškega jazz krožka, koncert pianista Ralpha SUTTONA in v nedeljo, 7. t. m., ob 21. uri kvinteta SUMMIT REUNION s Kennyjem Davorno in Bobom Wilberjem.

Gledališče Verdi
V ponedeljek, 8. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unita v sklopu Festivala operete pričel cikel koncertov "Opereta na trgu" v izvedbi mestne godbe na pihala G. Verdi, ki jo vodi Lidiano Azzopardo. Prvi večer bodo na sporedu skladbe skladatelja von Suppēja, avtorja operete BOCCACCIO.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 *Stasera a casa di Alice*, i. O. Muti, C. Vedone.

EXCELSIOR - 19.00, 22.15 *Whore* (Puttana), r. Ken Russel, i. Theresa Russel, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 22.00 *Il campo*.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 *Allucinazione perversa*, □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Com'è difficile farsi ammazzare*.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 *Rosenkrantz e Guildenstern sono morti*, i. T. Roth, R. Dreyfuss.

NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 *Balla coi lupi*, r.-i. Kevin Costner.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 *Ghost*, i. P. Swayze, D. Moore.

MIGNON - *Zaprt*.

LJUDSKI VRT - 21.15 *Edward mani di forbice*.

EDEN - 15.30, 22.00 *Diavolerie bestiali di femmine focose*, porn., □□

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.10 *Bella, bionda e dice sempre sì*, i. Kim Basinger.

LUMIERE - 20.00, 22.00 *Brian di Nazareth*, i. John Cleese, Terry Gilliam.

ALCIONE - 18.30, 22.00 *Zandalee*.

RADIO - 15.30, 21.30 *La femmina e il piacere*, porn., □□

razne prireditve

ŠZ Gaja vabi na 11. ŠPORTNI TEDEN do 7. t. m. v Športnem centru na Padričah. Program: do 7. t. m. deželni teniški turnir za NK Hill sport, do 5. t. m. turnir odbojke v mešanih ekipah ter nogometni turnir 7-7 in 7. t. m., ob 21. uri tradicionalni nočni tek Gaje. Zabavala vas bosta ansambla Happy day in Alpen Adria Sextett.

SKD Slavec Ricmanje - Log organizira v dneh 5., 6., 7. in 8. t. m. VASKO ŠAGRO s sledečim programom: danes, 5. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, od 20.30 dalje ples z ansamblom Krt, jutri, 6. t. m. ples z ansamblom Alpen Adria, v nedeljo, 7. t.m., ob 18.30 kulturni program, ples z ansamblom Krt ter v ponedeljek, 8. t. m. ples z ansamblom Pomlad.

Zbori Vesela pomlad vabijo na KONCERT DEKLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORA Srednje pedagoške šole iz Prage, ki bo jutri, 5. t. m., ob 21. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 5. julija 1991
CIRIL IN METOD

Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.35 - Luna vzide ob 0.32 in zatone ob 13.58.

Jutri, SOBOTA, 6. julija 1991
BOGOMILA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.37 najvišja - 4 cm, ob 8.45 najnižja - 19 cm, ob 16.30 najvišja 36 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28 stopinj, zračni tlak 1015,3 mb pada, veter 4 km na uro zahodnik, vlaga 69-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giuseppe Matellon, Riccardo Tosin, Valeria Crismancich, Priscilla Saul, Giulia Lenardon, Giulia Hrast, Enrico Gobbo.

UMRLI SO: 74-letni Renato Grilli, 87-letna Chiara Zago vd. Lanza, 65-letna Natalia Gheretti vd. Cadel, 69-letna Cecilia Quazzolo.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. julija 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Baiaumonti 50 (tel. 812325), Trg Gioberti 8 (tel. 54393), Milje - Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Baiaumonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev dvored 1.

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (tel. 364928)

SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1363,850	1310.—
Nemška marka	744,040	735.—
Francoski frank	219,490	215.—
Holandski florint ...	660,710	650.—
Belgijski frank	36,169	34,50
Funt šterling	2190,600	2150.—
Irski šterling	1990,950	1960.—
Danska krona	192,610	187.—
Grška drahma	6,811	6,20
Kanadski dolar	1193,900	1130.—

razna obvestila

SKD I. Gruden in ŠD Sokol prireja 11. poletno središče za otroke od 3. do 11. leta starosti od 15. do 26. julija na društvenem igrišču v Nabrežini. Za informacije tel. na št. 229332 od 13. do 15. ure.

KD Lonjer - Katinara prireja od ponedeljka 19. do vključno sobote, 24. avgusta in v društvenih prostorih v Lonjerju otroški poletni center. Vpisovanje in informacije v večernih urah na tel. št. 910178.

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič v Trstu obnavlja letno nagrado "Dr. Frane Tončič", ki ima namen vzpodbuditi visokošolce pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji k raziskovalnemu in ustvarjalnemu delu. Nagrada je namenjena disertaciji, ki pomeni obogatitev slovenske kulture, zgodovine ali znanosti in ki je sklenila kandidatov visokošolski študij v obdobju med 1. junijem 1990 in 30. aprilom 1991. Zainteresirani naj dostavijo izvod svoje študije najkasneje do 15. septembra t. l. Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, nakar bo prejeta dela obravnavala komisija, ki jo je imenoval Upravni odbor Sklada. Dobitnik nagrade, ki znaša dva milijona lir, bo razglašen na občnem zboru Sklada.

izleti

Podružnica SPDT Zlata Krona - Mačkolje organizira v nedeljo, 7. t. m. planski izlet na Poldasno Špico (Jof di Miezegnot). Odhod z osebnimi avtomobili. Zbirališče pred gostilno Tul v Mačkoljah ob 6. uri. Za informacije tel. na št. 232493 v večernih urah.

prispevki

V spomin na Katarino Paušič Margon darujeta družini Debelli in Turk 40.000 lir za Sklad Mitje Čuk.

Ob rojstnem dnevu nepozabne Laure Pertot darujeta družini Danieli - Černjava 200.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob obletnici smrti predragega moža Aleksandra Budina daruje žena Marica (Samatorca 4) 50.000 lir za Združenje za socialno dejavnost.

Namesto cvetja na grob tete Justine darujeta Stanka in Riko Čuk 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuk.

Namesto cvetja na grob Eme in Emilia Carlija darujeta Stanka in Riko Čuk 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuk.

V spomin na Marioto Novacco daruje Berta Vremec 30.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitje Čuk.

V počastitev spomina gospoda Leopolda Azmana darujeta Mira in Angelo 50.000 lir za SPDT.

V spomin na pok. Štefanijo Furlan darujeta Marčelo in Irma Riolino 50.000 lir za vzdrževanje spomenika v Gabrovcu.

Namesto cvetja na grob Eme Košuta roj. Fabris darujeta Štefanija in Marica Rebula 50.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

FIAT TIPO 1400 metalizirane barve ter regato v odličnem stanju prodam. Tel. 229224.

GRABENO podjetje prodaja v Križu vrstne vile v gradnji. Tel. 311828 ob uradnih urah.

PRODAM dve kozi mlekarici cena po dogovoru. Tel. 225654 ali 327342.

RABIŠ dober avto po nizki ceni? Fiat 127 prodam. Tel. 421412 ob urah obedov.

KNJIGE za prve 4 razrede znanstvenega liceja prodam. Telefonirati v jutranjih urah št. 299632.

OSMICO je odprl Rado Milič - Salež 68. Toči belo vino in teran.

OSMICO ima Mario Žerjal v Dolini.

IZKUŠENO likarico (stiratrice) išče kemična čistilnica tudi s pogodbo part time. Tel. od 8. do 16. ure na št. (040) 370658.

19 - LETNA knjigovodkinja išče zaposlitev kot uradnica. Tel. 211345.

IŠČEM šolske knjige za šolo J. Stefan za prvi razred oddelka biokemije. Tel. popoldne na št. 228475.

NUDIM lekcije iz knjigovodstva in trgovinstva. Tel. 224533.

ŠTUDENTKA nudi lekcije iz nemščine za dijakke nižjih in višjih srednjih šol. Tel. 231995.

NUDIM lekcije iz matematike in fizike za višje šole. Telefon 229347.

ZAIZDLJIVO zemljišče kupim na področju med Bazovico in Padričami. Tel. ob urah obedov na št. 824400.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Še en glas v podporo suverenosti Slovenije

Orlando: smo za uveljavljanje načela o samoodločanju narodov

Predstavniki italijanskih političnih strank in gibanj z zaskrbljenostjo, vendar tudi z zmeraj večjim razumevanjem za težnje slovenskega, hrvaškega in drugih narodov po neodvisnosti, sledijo dogodkom v bližnji Sloveniji in v Jugoslaviji. Skozi naše mesto so se v prejšnjih napetih dneh peljali številni ugledni politiki, ki so hoteli z obiskom v Ljubljani in Novi Gorici, izraziti svojo solidarnost slovenski vladi in slovenskemu narodu. Tako je včeraj bil gost Gorice in Nove Gorice Leoluca Orlando, nekdanji župan v Palermu, sicer pobudnik in glavni organizator gibanja "La Rete".

V pokrajinski sejni dvorani je bila popoldne tiskovna konferenca, ki so se udeležili poleg predstavnikov gibanja "La Rete" tudi predstavniki novogoriške občinske uprave in slovenskega parlamenta. V poldrugo uro dolgem srečanju smo lahko prisluhnili številnim govornikom, ki so skušali pazljivo poslušalcem obrazložiti sedanji položaj v bližnji Sloveniji, napore za rešitev krize ter možne razvojne poti. Antonio Amatulli, odgovoren za mir pri gibanju "La Rete", je obsojil neodgovorno ravnanje italijanske zunanje politike, ki ni znala odločno poseči za takojšnje prekinitev vojaškega nasilja. Zahteval je, naj Italija prizna neodvisnost Slovenije in Hrvaške.

O pomembnosti sodelovanja med tuživečima narodom je spregovoril goriški predstavnik gibanja, Gino Cocianni. Sedanja kriza, je med drugim dejal, v kolikor se ne bo spremenila v tragedijo, bo prav gotovo enkratna priložnost in trenutek zblizanja in uditve sodelovanja med narodi, ki živijo in delajo na področju dežel Alpe Jadrana. Po vojni, je še dodal, bo treba stopiti odločneje na skupno tako gospodarsko kot tudi kulturno pot.

Član slovenskega parlamenta in predsednik komisije za manjšine Roberto Battelli je izrazil zaskrbljenost nad bodočnostjo jugoslovanskih republik in poudaril pomembnost spoštovanja in zaščite manjšin, saj je to tesno povezano z razvojno potjo demokracije.

V imenu novogoriškega župana je nato spregovoril občinski odbornik Franko Batagelj, ki je podčrtal pomen dejstva, kako so vse slovenske politične sile v tem hudem trenutku delovale složno in enotno za obstoj Slovenije. Nasilje jugoslovanske armade pa je ocenil kot zadnji poizkus vsiljevanja starega in propadlega političnega sistema. O juridičnih aspektih, ki jih je slovensko politično vodstvo izglasovalo pred agresijo jugoslovanske armade pa je govorila poslanka Nada Bolcar-

jeva, od plebiscita in razglasitve samostojnosti Slovenijepa do sedanjega sprejetja moratorija, ki vsekakor ne pomeni preklic tega, kar je slovenski parlament že sprejel. Pred zaključnim posegom Leoluca Orlando je novogoriški odbornik Tomaž Marušič podal sedanje stanje na Novogoriškem, kjer se stvari počasi normalizirajo. Na koncu je v imenu novogoriške občinske uprave povabil Orlando in njegovo delegacijo na obisk v Novo Gorico.

Voditelj gibanja "La Rete" Orlando je najprej izrazil slovenskim predstavnikom in narodu solidarnost. Sedanji politični moment je po njegovem mnenju odločilen v razvojnem procesu jugoslovanskih držav. Treba je podpreti načelo samoodločanja, ki je tako pravica kot tudi dolžnost. Dežele skupnosti Alpe Jadrana, med katere spadata tudi Slovenija in Hrvaška, je poudaril Orlando, so del evropskega srca, ki ga bo treba odpreti in razviti, brez vsakršnih lotizacijskih sil. Omenil je pomembnost uveljavljanja osimškega sporazuma in pomembnost zaščite italijanske manjšine v Istri.

Po srečanju v Gorici je delegacija odšla v Novo Gorico, na županstvo, kjer sta uglednega italijanskega politika sprejela tudi novogoriški župan Sergij Pelhan in predsednik izvršnega sveta Črt Špacapan.

Izjava Svetovnega slov. kongresa za Goriško Odpor naših rojakov je osupnil nasprotnika

Goriški odbor Svetovnega slovenskega kongresa, nam je včeraj, poslal s prošnjo za objavo, naslednjo izjavo:

"Grobni napad Jugoslovanske ljudske armade na samostojno Republiko Slovenijo je utegnil postati nevarnost za prihodnost slovenskega naroda. V luči te grožnje smo prepričani, da so in bodo naši ljudje za mejo dojeli značaj real-socialistične ureditve, ki je ravno v teh težkih dnevih z izbruhom nasilja nad mlado slovensko demokracijo izpričala na videz prikrit totalitarni značaj svojega ustroja. Novi čas pomeni konec tovrstne politike, ki se lahko vzdržuje le še z govorico tankov in letal ter odrekanjem samoodločbe narodov. Slovenski narod je v tem zgodovinskem prelomu izbral pot samostojnosti in demokracije ter na ta način dokazal svojo zrelost pri soustvarjanju novega sveta prihodnosti. S preživel totalitaristično politiko dogovor v tej točki ni bil možen ne prej, ne sedaj, represija ostane vedno represija, čakanje na tako zvani ugodnejši trenutek je pogubna iluzija in slovo od lastne suverenosti. Drža naših rojakov v matični domovini je osupnila največje nasprotnike, za vse nas pa je usoda naše domovine vitalnega pomena, ker tudi mi tukaj stopamo v novo obdobje. To lahko storimo le tako, da

resnično čutimo borbo in odločenost svojega središčnega narodnostnega prostora, mu pomagamo moralno in konkretno ter se na ta način krepimo in gradimo tudi mi."

Goriški Odbor svetovnega slovenskega kongresa

Poziv načelnika SSK za takojšnje ukrepe sovojenjske občine

Tudi včeraj in predvčerajšnjim so se številnim pobudam za pomoč Sloveniji, pridružile nove. Načelnik svetovalske skupine SSK v Sovodnjah je v sredo naslovil županu pismo s pozivom: "Ob dramatičnih trenutkih, ki jih doživlja prebivalstvo republike Slovenije, ob njeni brutalni agresiji s strani jugoslovanske armade, smatram, da je poleg besed solidarnosti, ki smo jih že izrazili ob različnih priložnostih, potrebna tudi dejanska materialna pomoč."

Zato predlagamo, da že na prihodnji seji občinskega sveta odobrimo sklep v zvezi s tem."

Ob koncu je tudi izraženo prepričanje, da bo občinski odbor znal poiskati vse poti in dodeliti čimveč denarnih sredstev za premostitev hude stiske, ki jo preživlja civilno prebivalstvo republike Slovenije.

Razstava del Italica Brassa

Na gradu bodo jutri, ob 18.30 odprli razstavo slikarskih del Italica Brassa. Pri realizaciji razstave sodelujeta Občina in Pokrajina, finančno pa jo je podprla Dežela.

Razstava bo na ogled do konca poletja. Razstava del Italica Brassa bo eden odmevnejših kulturnih dogodkov na Goriškem in v deželi, v poletnih mesecih.

izleti

SPD Gorica priredi v nedeljo, 7. julija izlet na Creto Grauzario. Odhod ob 6. uri s Travnika. Prevoz s lastnimi sredstvi. Podrobnejša pojasnila tel. 30995.

Sekcija VZPI Dol-Jamlje priredi 13. julija avtobusni izlet v San Marino in okolico. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vpisujejo Ettore Moro, Karlo Kobal in Mario Croselli do 6. julija. Odhod avtobusa bo iz Gorice (s Travnika) ob 5. uri, v Dolu ob 5.15, v Jamljah ob 5.30.

prispevki

Ob 5. obletnici smrti Štefana Vižintina (Karlota), daruje Slavica Peric vd. Vižintin 50 tisoč lir za sekcijo VZPI-ANPI Dol/Jamlje in 50 tisoč lir za zadrugo Dol/Poljane.

čestitke

Gospodarska zadruga Vrh čestita Avguštinu Devetaku in Gabrieli ob rojstvu tretjorojenke Tjaše.

razna obvestila

ŠD Sovodnje vabi danes, v petek, 5. t.m. ob 20.30, oz. ob 21. uri v drugem sklicu, na 35. redni občni zbor. Zbor bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Doberdobska občinska uprava obvešča, da je še danes na razpolago vsem občanom osnutek občinskega statuta. Vsakdo si ga lahko med urnikom delovanja knjižnice ogleda in predstavi morebitne pismene pripombe.

Uredništvo Klope vabi danes, v petek, 5. julija, ob 20.30, v prostore uredništva za pripravo na 20. obletnico.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »La creatura del cimitero«. Rupovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 17.30-22.00 »Il falò delle vanità«. VITTORIA Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine — Trg sv. Frančiška, 4 — tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Alla Salute — ul. C. Cosulich, 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes ob 9.30 Bernarda Kenda, por. Falanga in splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in na glavno pokopališče, ob 11. uri Filomena Benussi, vd. Culot iz splošne bolnišnice v kapucinski cerkev in na glavno pokopališče, ob 12.45 Angela Gleriani, vd. Nicola iz bolnišnice Janeza od Boga v Fiumicello, ob 13.15 Severina Bolzano, por. Pieri iz splošne bolnišnice v Romans.

Poziv žensk za spoštovanje pravic in proti nasilju

Pred ljudskim vrtom na Verdijevem korzu bo jutri, ob 9.30 do 12.30 in v ponedeljek, 8. t.m. med 9.30 in 12.30 akcija za zbiranje podpisov proti agresiji. Pobudo so dale ženske, članice SDL. Poziv se v uvodnem delu glasi: "Ženske zavračamo agresijo kot način zatiranja pravic do samoodločbe narodov in obenem zavračamo vsakršno uporabo sile".

V Dokumentu, ki ga bodo občani podpisovali, je tudi predlog mednarodni skupnosti, da se potrdi pri iskanju rešitev za miroljubno sožitje.

Ob vsaki nesreči se pojavijo tudi taki ljudje, ki skušajo tujo nesrečo izkoristiti v sebične namene. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da so se že oglasili posamezniki, ki na lastno pobudo zbirajo sredstva za pomoč Sloveniji. Bralce in vse občane naprošamo, naj na take pobude ne nasedajo. Za pomoč Sloveniji se je ustanovil poseben odbor, ki je edini pristojen za to. Denarne prispevke naj posamezniki ali ustanove nakažejo na tekoče račune pri vseh slovenskih kreditnih zavodih na Goriškem, za druge oblike pomoči pa naj se pozanimajo v uradu SKGZ (tel. 531644) in SSO (tel. 536455). Zbirni center za obleko (moško) in čevlje (moške) je v Katoliškem domu.

Odobren finančni obračun za 1990 Razprave o varianti št. 28 pa ni bilo

Redki občani, ki so prišli na včerajšnje sejo občinskega sveta in novinarji, ki so pričakovali oster spopad med predstavniki večinske koalicije in manjšino ter celo med različnimi komponentami koalicije, so bili razočarani. Najavljene razprave o varianti št. 28 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu namreč ni bilo, čeprav rok do katerega naj bi občinski svet sprejel ali zavrnil ugovore in predloge Dežele, poteče jutri. Razlog za odgoditev je v dejstvu, da se je večina znašla v veliki dilemi, če sprejeti to, kar predlaga Dežela, ali pa oblikovati drugačen predlog. Težav in nejasnosti je najbrž veliko. To si je mogoče razložiti tudi z dejstvom, da so bili člani občinskega sveta seznanjeni s pismom Dežele šele pred dnevi, medtem ko je odbor imel odgovor že kakšen mesec.

S takim načinom razreševanja pomembnega vprašanja se ne strinjajo niti predstavniki koalicijskih strank. Na včerajšnji seji je bilo mesto svetovalca liberalne stranke odvetnika Maja prazno. Odsotnost ne gre pripisati boleznii ali drugim razlogom, kakor smo izvedeli. Majo se namenoma ni udeležil seje zaradi protesta nad ravnanjem odbora. V pismu, ki ga je, kot pravijo poslal županu in načelnikom svetovalskih skupin večinske koalicije vzroke protesta tudi pojasnjuje.

Odnosi v koaliciji so, kot kaže, spet postali težavni in tudi v tem je eden

od razlogov, da se je včerajšnja seja omejila na izglasovanje obračuna in na ta akt vezanih sklepov.

Varianto št. 28 je občinski svet odobril 25. januarja 1988, torej pred več kakor tremi leti. Postopek se je zavlekel zaradi raznih zapletov, končno pa jo je pristojni deželni organ odobril s pridržkom. Na Deželi so ugotovili precej pomanjkljivosti in neskladnosti in seveda te ugotovitve strnili v prdlog, ki bi ga moral občinski svet ali osvojiti, ali pa zavrniti s protipredlogi.

Okvirni načrt nove bolnice

Iz Rima je te dni prišla vest, da je ministrski tehnični odbor nekaj dni po odobritvi načrta za dograditev bolnišnice San Polo v Tržiču odobril tudi okvirni načrt za novo splošno bolnišnico v Gorici. Dežela naj bi sedaj odobrila izvršilni načrt, nakar bo lahko zaposlila za finansiranje gradnje (87 milijard lir) s prispevkom medministrskega odbora CIPE. Bolnišnica naj bi bila pokrajinske razsežnosti - torej nekoliko večja in glede oddelkov popolnejša od tržiške - in naj bi razpolagala

Slovenska letala v Ronkah?

Že danes naj bi ustanova Civilavia, ki skrbi za uravnavanje letalskega prometa, sporočila če bodo na letališču v Ronkah lahko začasno pristajala in imela svoje matično letališče, letala družbe Adria.

Slovenska vlada je namreč, tudi ob podpori vlade Furlanije Julijske krajine, vložila prošnjo.

Večino letal je slovenski letalski prevoznik zadržal še pred vojno v tujni. Kljub temu pa je utrpel ogromno gmotno škodo ob letalskem bombardiranju letališča.

Tudi ob takojšnjem odprtju letališča Brnik, bi bila dejavnost podjetja predvidoma še lep čas okrnjena. Odtod iskanje drugih rešitev.

Zbor iz Podgore bo nastopil v Pordenonu

Mešani pevski zbor je nastopil na letošnji zaključni reviji USCI v Foljanu. Poleg Podgorcev sta na reviji nastopila še zbor S. Ambrogio iz Tržiča in Audite Nova iz Starancana. Novost revije je bilo ocenjevanje nastopov.

Zbor je prejel tudi povabilo, naj nastopi v Pordenonu, s sporedom Gallusovih skladb. V Pordenonu bo namreč oktobra proslava tega našega velikega skladatelja. Zbor je že sodeloval na podobni proslavi v Podgori.

Predstave ne bo

Zaradi bolezni v ansamblu, za jutri napovedane predstave SSG v Doberdobi "Bi igrali z mano?" ne bo. Novi datum predstave bodo pravočasno sporočili.

Fiorelli na sodišču zaradi obrekovanja

Občinski svetovalec Renato Fiorelli se bo moral zagovarjati zaradi obrekovanja s pomočjo tiska. Prijavila sta ga župan Scarano in svetovalec Luciano Pini. Proces bo 14. februarja prihodnjega leta. Ovadbo sta Scarano in Pini vložila po objavi "ocen", ki jih je Fiorelli navedel v listu Isonzo — Soča. Odgovorni urednik omenjenega lista, Dario Stasi, se bo moral tudi zagovarjati, ker je dopustil objavo teksta.

Tako odločitev je te dni sprejel sodnik na predhodni obravnavi.

Šoferji končno doma – vendar so temni oblaki še na nebu

Drama ducata goriških šoferjev, ki jih je vojna v bližnji Sloveniji zajela pri Grosuplju, se je v sredo zvečer končala. Okrog 20. ure so namreč vsi pripeljali preko slovensko-italijanske meje pri Štandrežu. V baru na italijanski strani so s penecim vinom nazdravili srečnemu povratku. Vendar je bilo veselje in navdušenje kratkotrajno, saj so že premišljevali, kako bo z delom v naslednjih tednih in kako se bo končal spor z davčno upravo.

Vsi so si bili edini, da so italijanski politični krogi storili malo ali sploh nič, da bi konvoj tovornjakov z Goriškega - temu sta se priključila tudi angleški in portugalski voznik - srečno pripeljal nazaj v Gorico. Vsi so sicer izrazili zahvalo pokrajinskemu odborniku Mirku Špacapanu, ki jim je pred odhodom v Grosuplje navedel nekaj imen slovenskih političnih mož, ki bi lahko posegli, da bi dobili dovoljenje za povratek v Italijo. In res je bilo tako. V sredo dopoldan se je četverica goriških avtoprevoznikov, Alojz Plesničar, Erminio Giancesini, Fulvio Giancesini in Lucio Marega, odpravila proti Ljubljani. Pot ni bila enostavna, saj so bile najvažnejše prometnice zaprte in so morali zato po stranskih tudi neasfaltiranih poteh čez Col in Črni vrh do Grosuplja. Tja so dospeli okrog 14. ure, le pol ure postanka in že so se počasi vračali proti domu. Konvoj so stalno spremljali člani slovenske milice, ki so tovornjake usmerjali po stranskih poteh. Šele pri Črnem vrhu so končno zapeljali na glavno cesto in skozi Ajdovščino privzeli do mednarodnega mejnega prehoda pri Štandrežu. Po petih napornih urah so končno prestopili državno mejo.

Erminio Giancesini nam je povedal, da so predstavniki milice bili zelo prijazni in so jim nudili vse potrebne informacije in pomoč za povratek. Sicer so si bili vsi vozniki edini, da je pravi škandal, čemu so koloni vozil cirkusa Medrano, ki se je prav tako znašel sredi vojne, omogočili takojšnjo nadaljevanje poti, njim pa tega niso dovolili. Franco Piva iz Vileša je pripovedoval o strahu ob torkovnem letalskem napadu, ko jim je odkrilo vse tovornjake. Še v noči pred odhodom je priletel vojaški helikopter s hrano za vojake.

Sicer so se drugače počutili udobno v motelu, ki so ga tamkašnji upravitelji odprli le za njih. Maurizio Rizzato, ki je upravljal cisterno s strupeno tekočino, pa se je zgražal nad oskrbo. Dokler smo imeli denar, je dejal, smo lahko jedli v restavraciji, nato pa smo morali prosjati pri kakemu kolegu ali si skuhati kaj malega kar sami. Upam, nam je zaupal, da kaj takega ne bom nikdar več doživel.

Na sliki (Foto Valentinsig): sproščeno razpoloženje v baru na mejnem prehodu v Štandrežu, neposredno po povratku.

Neminljivi čar operete

V gledališču Verdi se nadaljuje kot vsako leto uspešna operetna sezona. Jutri zvečer se bo zastor dvignil nad opereto *Boccaccio* Franza von Suppéja, ki jo bo dirigiral Alfred Eschwe. Predstavo režira Frank Bernd Gottschalk, scena in kostumi so delo Jürgena Aueja, za koreografijo pa je poskrbela Giuliana Barabaschi. Med nastopajočimi so (na sliki Giovannija Montenera) Armando Ariostini v vlogi Boccaccia in Simona Bertini kot Fiammetta

Ob krvavih dogodkih, ki so v preteklih dneh pretresli Slovenijo

Vojne razmere nasilno utišale vsak kulturni utrip v Ljubljani

LJUBLJANA — Spricho vojnih razmer je v Sloveniji, še posebej v njenem največjem kulturnem središču - v Ljubljani, odpadla vrsta kulturnih prireditev.

Zelo boleča je bila odpoved tradicionalnih prireditev, predvsem takih, ki so imele mednarodni značaj. Ena od teh je bila Poletna šola slovenskega jezika, ki bi se morala začeti 1. julija in je bila načrtovana kot deseta po vrsti. V času trajanja Poletne šole bi se moralo zvrstiti okrog 80 slušateljev v dvo-, tri-, štiri- in šesttedenskih tečajih, poleg predavanj, vaj in delavnic so bile v načrtu tudi večerne kulturne prireditve in srečanja. Tečaji Poletne šole (med prijavljenimi slušatelji so bili tudi nakateri zamejci) so zaradi novonastalega stanja odpadli. S tem dejstvom se je moralo sprijazniti tudi kakih 15 slušateljev iz tujine, ki so v Slovenijo prišli že pred dnevom razglastive neodvisnosti. Podobno velja za Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Prireditve se je sicer redno začela (24. junija so se namreč začele na Filozofski fakulteti lektorske vaje za začetnike), vendar je osrednji del prireditve, od 1. do 13. julija, odpadel. Seminar naj bi bil sedemindvajseti po vrsti, vodja prireditve, Miha Bregant, pa ni znal povedati, ali je še kaj upanja, da bi poreostali del programa Seminarja lahko izvedli v bližnji bodočnosti.

Tretjo prireditev, ki je potekala v režiji Filozofske fakultete, mednarodni simpozij ob 100-letnici smrti jezikoslovca Frana Miklošiča pa so izpeljali do konca skoraj neokrnjeno.

Simpozij se je zaključil prejšnji petek, odpadla je le ekskurzija na Dolenjsko.

Opadlo je srešanje zamejskih in meščanskih kulturnih skupin. To je bilo predvideno za preteklo soboto v Zajčji Dobravi, na njem bi morali nastopiti tudi nekateri harmonikarji s Tržaškega.

V Cankarjevem domu so začasno zaprli 19. mednarodni grafični bialele. Vstop v njegove prostore so te dni namreč strogo nadzorovali, saj v njem potekajo tiskovne konference ob prisotnosti visokih republiških predstavnikov.

Zaprte so tudi nekatere galerije v Ljubljani. V galeriji Smelt za Bežigradom so, spricho streljanja, ki je potekalo v nesporedni bližini zgradbe, v noči med soboto in nedeljo iz razstavnih prostorov umaknili slike likovnega umetnika Janca Bernika. Slike med streljanjem niso bile poškodovane, krogel pa so zadele vhodna vrata stavbe.

Koncertno sezono so prekinili simfoniki. Začuda pa so prireditve v Društvu slovenskih pisateljev doslej potekale po načrtu. V prostorih Društva so predstavili nekaj novih knjig, do zadnjega pa je bil pod vprašanjem večer poezije Slovencev, ki živijo v Avstriji. Ta je bil napovedan za torek, ob 17. uri, vendar je v jutranjih urah, v nesporedni bližini Društva, prišlo do streljanja, nekaj po 14. uri pa je bil alarm za zračni napad. Alarm je trajal več kot tri ure, okrog 18. ure pa je prireditev le stekla. Pesnik Tone Kuntner, ki je sodeloval na njem, je srečanje poimenoval kot večer protesta in ljubezni.

IVAN VOGRIC

Adijo Ismail

Gre za kruto izkušnjo Albanca, ki mu sreča ni naklonjena kljub ali morda prav zaradi ljubezni do domovine. Najprej doživi okupacijo italijanske vojske leta 1939, v Italijo se zateče, ko po zmagi partizanske vojske vzame oblast v svoje roke Enver Hoxa. Ismailovo izgnanstvo se zaključuje skupaj z njegovim življenjem v osemdesetih letih. Tedaj se začne bitka njegovega odvjetnika, ki želi za Ismailovega spomina »oprati umazanijo obrekovanja«.

Avtor opisuje izredno učinkovito tako temne vojne dni, kot nič bolj

svetlo sodobnost. V zgodbi se pojavlja tudi galerija drugih osebnosti, ki nas prisilijo, da razmišljamo in se zazremo z radovednostjo v premike današnjih dni in v vzgibe preteklosti. Skozi te osebnosti in dogodke iz preteklosti diskretno proniceno vzroki velikih sprememb, ki jih Albanija pravkar doživlja v svojem zavračanju zadnjih stalinističnih usodlin. Prav zgradba zgodbe nudi avtorju možnost, da še enkrat razmisli o zgodovinskih dogodkih, ki jih je albanski narod v svojem stremeljenju po svobodi doživel v tem stoletju.

Na obali barkovljanske Sirene večer z ljudsko pesmijo in vižo

Sodobnost nas sili, da se premikamo med vsemogočimi električnimi stroji, računalniki in avtomati, da nam vevajo nori tempo življenja obveznosti in odgovornosti. V takem vzdušju brez postanka lahko pomislimo, da nam je postala ljudska pesem, tista, ki so nam jo predali predniki, tuja. In vendar: kako naj bi nam postala tuja, če je znala že v preteklosti seči na vsa področja življenja, ker je slika življenja, ker je izraz razpoloženja, ker je zrasla iz človeka, iz njegovih izkušenj, ker je izpoved stiske in radosti. Ob šaljivi in razposajeni bomo našli trpko in grenko, ob praznični vsakdanjo, ker je v preteklosti spremljala vsak trenutek, od rojstva, ko je mati zapela dojenčku prvo uspavanko, do smrti, ko so ob mrtvecu peli mrliske. Rojstvo in smrt sta si vedno zelo blizu, kot sta si blizu sreča in obup. Ljudska pesem je navadno prizanesljiva, pogosto šegava, in se izogiba vsakršnega sprenevedanja.

Ce ljudski pesmi prisluhnemo brez domišljavosti, bo v nas obudila pozabljena razpoloženja, nedoživete želje in skrite strahove. Iz preteklosti nas bo dosegla izpoved, ki bo postala živa v sedanosti in nas bo povezala z bodočnostjo. Ljudska pesem je vendar tista, ki nam je najbližja, saj je zrasla iz navadnega človeka, iz njegove potrebe po izpovedi in istočasne želje, da bi omilil grobosti življenja. Cankar je rekel, da se ljudska pesem smeje naglas, da bi

zataila ihtenje. In prav v tej kratki in enostavni misli tiči najgloblja skrivnost ljudske pesmi.

Pri ljudski pesmi iščemo vedno vsebino, pri ljudski viži je ta vsebina nekoliko manj raznolika, saj viži primanjkuje beseda in se lahko igra le s čustvi, ki jih zna v nas obuditi melodija. Pa se ljudska viža bistveno ne razlikuje od pesmi, saj je prav tako zrasla iz človeka in njegove želje po posredovanju občutkov. Človek je malokrat pel sam, saj je ljudska modrost znala povedati, da le petelin poje sam, človek pa mora biti v družbi. Tako tudi ljudska viža potrebuje družbe, potrebuje poslušalcev, ki jo sprejemajo.

Le trenutek moramo najti, da pesmi ali viži prisluhnemo, da jima posvetimo kanček pozornosti. In prav k temu nas vabi Ženska pevška skupina Stu ledi s koncertom, ki ga je pripravila, ko še ni slutila razvoja dogodkov v zadnjih dneh. Kljub temu ali morda prav zaradi tega bo lahko dobrodošel večer z naslovom Ta črni potok. Koncert bo skušal predstaviti pesmi iz vseh kotov te naše drobne slovenske dežele, ki si vsaj glede ljudskega izročila še vedno lahko dovoljuje, da zanika vsako mejo. Večer bodo dopolnjevale ljudske viže in nastopi gostov. O podrobnejšem sporedu bomo še poročali, a vsaj en podatek smo dolžni izdati: večer si je izbral neobičajno mesto ob morju, na delčku obale, kjer kraljuje tržaška Sirena. (nak)

Odlično prvo mesto za naše harmonikarje

Štirje gojenci boljunske podružnice Glasbene matice so se prejšnjo nedeljo udeležili mednarodnega glasbenega tekmovanja v mestecu Camalò v neposredni okolici Trevisa. Na nastopu sta se obe dvojici harmonikarjev odlično izkazali, saj so po oceni mednarodne komisije profesorjev dosegli ugledno prvo mesto.

V camalòjski šoli so se v nedeljo popoldne s četrturnim sporedom v duu predstavili Aleksej Mahnič in Andrej Sancin ter Maurizio in Christian Marchesich, vsi štirje pa se harmonike učijo pri prof. Claudiu Furlanu. Glede na doseženih 90 točk so vsi štirje sodelovali tudi na zaključnem slavnostnem koncertu, ki je bil v večernih urah v dvorani tamkajšnje telovadnice. Kot že vrsto let je bilo tudi letošnje tekmovanje v Camalòju na zelo zahtevni ravni. Žal, se ga zaradi tragičnih dogodkov onstran meje niso udeležili jugoslovanski harmonikarji, ki so se vsako leto kar številno preizkusili na tem

priznanem italijanskem tekmovalnem srečanju. Med tekmovalci pa je bil tudi ruski harmonikar, ki je s svojim izvajanjem seveda prevzel občinstvo, morda še posebno zato, ker je Vladimir Kallisto slep. Predstavil pa se je v kategoriji solistov do 18. leta starosti in skupaj z italijanskim harmonikarjem dosegel uvrstitev na prvem mestu.

Večerni koncert, s katerim se je zaključilo letošnje tekmovanje v Camalòju, je bil med drugim tudi poseben poklon lani umrlemu prof. Efremu Casagrandeju, glasbeniku, ki je marsikateremu harmonikarju poznan prav po številnih prisotnostih v najrazličnejših ocenjevalnih komisijah. Poleg nagajencev je na koncertu navdušil občinstvo tudi Efim Jurist, gost iz Sovjetske zveze, svetovno znan harmonikar, ki je v Italiji že večkrat nastopil in je ob tej priložnosti bil tudi član mednarodne komisije ob nekaterih drugih glasbenikih in skladateljih. (dam)

Zaključek jubilejne sezone z nastopoma v prekrasni dolini Val Seriana in v Gaverina Terme

Uspehi Tržaškega okteta

Tržaški oktet je v soboto, 29. in v nedeljo 30. junija opravil še eno zelo uspešno pevsko turnejo, ki je v teh dramatičnih časih za ves slovenski narod dobila še dodaten pomen. Na povabilo svojih starih prijateljev je bil že tretjič gost v prekrasni dolini Val Seriana in v termalnem kraju Gaverina Terme v pokrajini Bergamo, kjer je imel dva koncertna nastopa: prvega za uradno odprtje obnovljene cerkve iz 17. stoletja na griču Colle Gallo nad Gaverino Terme v dolini Val Cavallina, drugega pa v nedeljo popoldan v slikovitem, visoko na skalni pečini stoječem svetišču San Patrizio nad krajem Colzate, v katerem je z uspehom gostoval že v prejšnjih letih.

Pokroviteljstvo nad koncertom v cerkvi na griču Colle Gallo je imela občina Gaverina Terme, v imenu katere je Tržaški oktet pred izredno številnim občinstvom pozdravil župan Lorenzo Suardi in v svojem nagovoru izrekel Oktetu priznanje za kulturno poslanstvo, ki ga že več kot dvajset let opravlja v Italiji in po svetu. Ob tem je preko članov Okteta želel nasloviti tudi iskrene misli na ves slovenski narod v težki preizkušnji, ki jo doživlja, in izrekel upanje, da bo razumno ravnanje čimprej zastavilo prelivanje krvi in povrnilo mir. Tržaškemu oktetu je v spomin poklonil izvirno oblikovano stekleno plaketo. Sama organizacija gostovanja v občini Gavarina Terme pa je bila v rokah Oktetovega prijatelja Lodovica Patellija, občinskega odbornika za kulturo in turizem, ki je na začetku koncerta na njemu lasten čustven način predstavil Oktet.

Pozornemu in navdušenemu odzivajočemu se občinstvu je Oktet pod umetniškim vodstvom Alensandre Pertot, predstavil v primerjavi s prejšnjimi nastopi skoraj povsem nov program in ga v prijetno akustičnem prostoru tudi res kakovostno izvedel. V prvem delu je zapel šest Gallusovih motetov ter Ljubimova Blažen muž s solistom basistom Borisom Pangercem, Čajkovskega Otče naš in Dvorečnega Heruvimskajo pesn. Drugi del je bil bolj ljudsko zasnovan in je

obsegal de Marzijevo Signore delle cime, Viozzijevo Tristesse de la sera na besedilo Biagia Marina, furlansko in Sofianopolovi prireditvi Se sentis, ljudsko furlansko Stellutis alpinis, tržaško ljudsko v Sofianopolovi prireditvi Marinareca in za konec še tržaško slovensko ljudsko Pa se sliš v prireditvi Karla Pahorja, ljudsko iz Režije Tana Sarte v Merküjevi prireditvi in makedonsko Kolo v Mirkovi prireditvi.

Občinstvo je vse pesmi nagradilo z dolgotrajnimi aplavzi, od Gallusovih zlasti O beata Trinitas in O veneranda Trinitas (z vox suprema Aleksandre Pertot), poudariti pa je treba, da je Oktet tudi vse ostale, posebej še težko En ego campana, podal z velikim mojstrstvom. Vzgale so naslednje tri v staroslovanskem oziroma ruskem obrednem jeziku, v drugem delu posebno vse italijanske, v teh krajih še posebno priljubljene, nič manj pa tudi pozvanjajoča Pa se sliš in ritmično živahna Kolo. Za dodatek so pevci tržaškega okteta zapeli še La montanara, vedno nežno Kragulčki s solistom tenoristom Rudijem Stoparjem in nepogrešljivo Žabe.

Na koncertu naslednjega dne v svetišču San Patrizio je Oktet izvedel isti spored in če bi lahko zaznali kakšno razliko v podajanju, jo je treba pripisati predvsem različni akustičnosti cerkvenega prostora, prav gotovo pa ni bilo nobene razlike ne v sprejemanju občinstva in ne v prijaznosti gostiteljev, tokrat predvsem v osebi predsednika komisije občinske knjižnice kraja Colzate Ovidia Bonfantija, prav tako že starega Oktetovega prijatelja in organizatorja vseh njegovih gostovanj v raznih krajih Val Seriane in pa v osebi župnika svetišča S. Patrizio don Oliviera Faccijs. V junih nagovoril v natpani cerkvi je prav tako bila prisotna zaskrbljena misel ob tragičnem dogajanju v Sloveniji in želja po povrnitvi miru in sožitja med narodi, Ovidio Bonfantij pa je v predstavitvi Okteta še posebej izpotalil njegovo zajemanje iz globin ljudske kulture in člo-

Tržaški oktet med nastopom v svetišču S. Patrizio na pečini nad krajem Colzate

veških čustev, ki s pesmijo težijo k ustvarjanju priateljstva med narodi preko vseh mej in razlik in v potrjevanju vrednot življenja, ki jih današnji komunistični čas pogosto duši. Omeniti je treba še, da so oba koncerta posnela krajevna televizija in da so gostitelji v obeh krajih natistnili tudi v grafičnem oziru prikupna programa s krajšo predstavitev Okteta in njegove 20-letne umetniške poti.

Pevci okteta in njegova umetniški vodja Aleksandra Pertot, kakor tudi njihovi družinski člani, so bili oba dneva deležni res prisrčne in iskrene prijateljske pozornosti gostiteljev celo na privatnih domovih. V središču Val Seriane, Clausoneju, pa so bili

tudi gostje na sedežu domačega pevskega zbora Idica in njegovega predsednika Cesarina Ferrarija. Zanimiv je bil ob tem ogled znamenite planetarne ure mojstra Pietra Fanzage iz leta 1583, katere mehanizem še danes po več kot 400 letih brezhibno deluje. Slovo od teh prelepih planinskih krajev in ljudi zato niti ni bilo slovo, pač pa obojestranska želja po nadaljnjih srečanjih.

Ker je za 3. julij predviden koncert v koncertni dvorani Magistrata v Ljubljani iz razumljivih razlogov odpadel, je bilo gostovanje v Gaverina Terme in v Val Seriani tudi zaključek jubilejne sezone Tržaškega okteta.

JOŽE KOREN

Gino Paoli je po uvodnem koncertu začel turnejo po Italiji
»Vem, da nočem vojne«

LONGIANO — Dve uri koncerta brez oddiha, približno 30 pesmi, od najbolj znanih motivov do popevk, ki se pojavljajo na zadnjem LP z naslovom *Matto come un gatto*. Tako je izvenel pred nekaj dnevi koncert priljubljenega Gina Paolija, ki se odpravlja na turnejo po Italiji. V napovedi turnee se je pojavljal tudi Trst, kot so že objavili nekateri časopisi, le da v našem mestu ni nobenega plakata in nam tudi nihče ni znal potrditi domnevnega datuma (petek, 12. julija) ali kraja, kjer naj bi koncert bil.

Zadnji katavtorjev LP je izšel samo pred nekaj tedni, a je že na prvih mestih hit lestvic. Za svoj »premierski« večer si je Paoli izbral gledališče Petrela v Longianu, nedaleč od Forlija, kjer mu je prislunhilo kakih 1500 gledalcev, prvi uradni večer pa je bil v kraju Castellazzo di Bollate pri Milanu. Predstavitel koncerta je bila, kot predvideno, izredno uspešna. Paolija je spremljalo sedem glasbenikov, med njimi Bob Fix, pravi virtuoz saksofona, in dve pevki.

Koncert začenja izkušeni Paoli z motivom *Cosa farò da grande*, torej z isto popevko, s katero je zaključeval koncerte na turneji pred dvema letoma, ko ga je spremljal Ricky Gianco. Pevce se je predstavil v odlični formi, lepo zagorel v svetlih kavbojkah in jopiču, da se je »pogovarjal« z občinstvom preko svojih pesmi. Kar nekajkrat mu je uspelo ustvariti zelo sugestivno ozračje.

Približno proti polovici koncerta načne Paoli temo vojne: »Ne razpravljam o vojni, nočem razpravljati, da bi ugotovil, če so razlogi utemeljeni ali ne. Vem samo, da nočem vojne.« Nakar zapoje motiv, nekakšno himno za mir, po kateri nosi naslov njegov zadnji album. Nato se celotna skupina umakne, Paoli sede sam k klavirju ponudi občinstvu svoje uspešnice iz zadnjih tridesetih let. Za zadnje hite se na oder vrne skupina. V dodatku zapoje tudi pesem *Come il sole all'improvviso*, ne da bi omenil Zucchera. Zdi se, da je te ljubezni konec.

Ostre kritike
za oratorij
bivšega Beatla

Paul McCartney se je želel preizkusiti tudi v klasični glasbi in je predstavil v liverpoolski katedrali oratorij, ki ga je izvajala Kraljeva filharmonija iz Liverpoola. Kritiki so bili z njim neusmiljeni in ocene, ki so jih objavili razni časopisi, so raztrgale skladbo.

McCartney ne zna pisati glasbe, zato je prosil za pomoč direktorja liverpoolske filharmonije Carla Davisa, ki je izdelal partituro za štiri glasove (soliste), dva zbora in simfonični orkester. Tudi pri naslovu bivši Beatle ni dokazal veliko fantazije, saj nosi skladba naslov Paul McCartney Liverpool Oratorio.

Prva dva stavka sta avtobiografska. Besedilo v liverpolskem narečju pripoveduje o Paulovme otroštvu v času vojne, o obiskovanju šole. Ker ni želel, da bi se pripoved prekrivala z zgodbo o Beatlesih, opisuje avtor nato življenje nekega fanta iz Liverpoola, ki se poroči z izredno bogato žensko, preživi zakonsko krizo in avtomobilsko nesrečo, konča pa vse srečno. Zgodbi nudijo nekaj razgibanosti latinskoameriški ritmi, v glavnem pa sloni na cerkvenih kompozicijah in na simfoničnih skladbah. Po mnenju nekega kritika je v primerjavi z oratorijem »Brahmsov Rekvijem prav nora plesna glasba«. Drugi je ob zaključku koncerta izjavil, da se še nikoli v življenju ni tako dolgočasil. V Timesu je Richard Morrison napisal, da je oratorij dobro uspravalo in dodaja: »Fansi prav gotov ne bodo zamenjali svojih starih albumov za to stvar. Po nekaj desetletjih ni sledu za zabavo, spolnim nabojem in uporništvom, s katerim je ta avtor popevk razburil svet pred tridesetimi leti.« Po takih ocenah se je mnogim zdelo škoda nastopa odlične sopranistke Kiri Te Kanawa, v vlogi dekleta, v katero se zaljubi protagonist.

Menda preden je prebral kritike, je nadzornik rimske opere povabil, naj bi McCartneyjevo delo izvajali v vaticanski Baziliki sv. Petra ob prisotnosti samega papeža. McCartneyjev manager je vabilo potrdil.

Dance Theatre
of Harlem
v Spoletu

PERUGIA — Točno po 20 letih se v Spoletu vrača Dance Theatre of Harlem, ki ga je Evropa odkrila prav v Spoletu leta 1971. Sicer je skupina, ki jo sestavljajo skoraj izključno temnopolti klasični plesalci, nastopala v spoletskem Rimskem gledališču tudi v letih 1981 in 1982. Skupino, ki je nastala leta 1969 v čustvenem in ideološkem valu po usmrtitvi Martina Lutherja Kinga, vodi še vedno ustanovitelj Arthur Mitchell, zvezda Balanchinovega New York City Balletta. Klasičnemu baletu je skupina doprinesla veliko življenskosti, neko radostno energijo, ki se izraža široko in prosto. Nov pristop ni prizanesel niti slavnim klasičnim baletomn, kot je, denimo, Adamova *Giselle*, ki so jo oni prenesli na ameriški jug v čas suženjstva. Skupina je dosegla veliko tehnično zrelost, ponša se lahko z velikim številom pretežno mladih, a tudi odličnih plesalcev, stroge izbire, ki jih je doslej opravila, pa dokazujejo, da hodi po zanimivi poti.

V Spoletu je baletna skupina Dance Theatre of Harlem predstavila dva baleta: v evropski premieri *Koncert v F* Billyja Wilsona po glasbi Geroga Gershwna in *Dialogues* Glenna Tetleyja po glasbi Argentince Alberta Ginastere. Mitchell je torej še enkrat izbral koreografije iz koncertne zakladnice, še enkrat po zgledu učitelja Balanchinea. V repertoarju skupine so že iz preteklih let *Baročni koncert*, *Serenade* po glasbi Čajkovskega, *Fete noir* po glasbi Šostakoviča, ena redkih koreografij, ki jih je podpisal Arthur Mitchell kmalu po ustanovitvi ansambla v iskanju povezave med svojimi črnskimi koreninami in zahodno resno glasbo. V bistvu je to iskanje zaznavno tudi v *Koncertu v F*, medtem ko koreografija *Dialogue* pripoveduje in raziskuje dileme, melanholijo, bolečino ljubezenskega odnosa med samoto para in veseljem družine. Spored bo dopolnjevala učinkovita in razgibana koreografija Dougla Geoffreya Holderja, ki prikazuje poroko v plemenu Dougla na Karaibskem otočju.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.30 Kratki film s Stanliom in Olliom 8.45 Dokumentarec 9.00 Accardo izvaja Mozarta 9.40 Nanizanka: La signora in giallo 10.30 Film: Labbra serrate (dram., lt. 1942, r. Mario Mattoli, i. A. Checchi) 12.00 Kratke vesti 12.05 Varieteja: Occhio al biglietto, 12.30 Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Film: Sgomento (dram., ZDA 1949, r. Max Ophuls, i. James Mason) 15.35 Variete: Big Estate 17.05 Pravice otrok - UNICEF 17.45 Sredozemske igre 18.25 Odprti prostor 18.45 Nadaljevanka: 1915 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Film: Amarsi un po' (kom., lt. 1984, r. Carlo Vanzina, i. Claudio Amendola) 22.45 Nočni dnevnik 23.00 Državljeni in zakon 24.00 Dnevnik, vreme in Iz parlamenta 0.35 Konjske dirke 0.40 Koncert: Bob Marley 1.20 Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.30 Nanizanka: Simpatiche canaglie 7.50 Risanke 8.55 Nanizanki: Mr. Belvedere, 9.20 Alf 9.30 Film: Donne verso l'ignoto (western, ZDA 1952, r. W.A. Wellman, i. Robert Taylor) 11.40 Nan.: Lassie, La clinica della Foresta Nera 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Gospodarstvo 13.30 Rubrika o medicini 13.45 Nad.: Quando si ama, 14.15 Santa Barbara 15.05 Nanizanka: L'asso della Manica - Magia nera 16.00 Rubrika o vrtnarstvu 16.20 Kratke vesti 16.30 Variete: Videocomic 16.45 Film: Quando rubammo la bomba atomica (kom., lt. 1967, r. Lucio Fulci, i. Franchi, Ingrassia) 18.30 Dnevnik in sport 18.45 Nanizanka: Hill Street 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Variete: Stasera mi butto (vodi Pippo Franco) 23.15 Dnevnik in horoskop 23.40 Koncert za prijateljstvo med narodi (iz Prage) 1.00 Sredozemske igre	RAI 3 9.00 Umetnostno drsanje 9.45 Šport: kolesarska dirka in tenis 12.00 Film: Sei bambine e il Perseo (zgod., lt. 1940, r. Giovacchino Forzano, i. Elena Zareschi) 13.40 Pred 20 leti 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Mit našega stoletja: Glenn Gould 15.05 Pred premiero - Izza kulis 15.40 Šport: SP v skokih , 16.15 IP v biljardu 17.00 Film: 42. strada (glas., ZDA 1933, r. Lloyd Bacon, i. Ginger Rogers, Warner Baxter) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci barvnega radia 20.20 Aktualno: Chi l'ha visto, 20.30 Dan na preturi 22.30 Večerni dnevnik 22.35 Rubrika: Fai la TV (vodi Paolo Guzzanti) 23.10 Nočni dnevnik 23.55 Film: Vita privata (dram., Fr. 1962, r. Louis Malle, i. Brigitte Bardot, Marcello Mastroianni)	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Otroška nan.: Sorodniki iz Lazin 9.25 Nad.: Christabel 10.25 Video strani 15.05 Mozaik: Tednik (pon.) 16.10 Sova (pon.), vmes nadaljevanka Državni udar po britansko 17.50 Video strani 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Mozaik. Glasbeni portreti: Goran Bregović 18.25 Spored za otroke in mlade: umetnostni vodnik Slovenije, 18.35 nanizanka Nevarni zaliv 19.05 Risanke 19.20 TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.00 Zrcalo tedna 20.20 Dok.: Razglednice Cliveja Jamesa 21.15 Nanizanka: V Cityju 22.05 Dnevnik in vreme 22.30 Nočni program Sova, vmes nanizanka Dragi John, film Zakotne ceste (dram., ZDA 1981, r. Martin Ritt, i. Sally Field, Tommy Jones), nato Skrivni kabaret 0.55 Video strani	TV Koper 17.30 Športni pregled 18.30 Risanke 18.50 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica - Nanizanka Matt in Jenny 20.00 Nanizanka: Lucy Show 20.30 Variete: Capodistria per amica... estate 21.00 Dokumentarec: Zgodovina fotografije 21.30 Promotion 22.30 TV dnevnik 22.40 Nad.: Empire Inc. 23.30 Rubrika o športu	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Naš poletni bric-a-brac (pon.); 8.40 Orkestralna glasba; 9.00 Človek v mejnih situacijah; 9.30 Nanizanka: Veter v vinogradu (Carlo Sgorlon); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Opera: Flamski slikarji (dir. G. Masini); 11.15 Lahka glasba; 12.00 Nazaj k naravi; 12.20 Potpuri; 12.40 Srečanje oktetov: Sovodenjska dekleta; 12.50 Orkestri; 13.25 Narodnozabavna glasba; 13.40 Doživljati rojstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Slovenski Ikar; 16.20 Znani ansambli; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Album: Mozartov teden; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Jazzovski utrip; 19.20 Zaključek.						
CANALE 5 7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: Agatha Christie - Assassino allo specchio (krim., ZDA 1985, r. Dick Lowry, i. Bette Davis) 12.00 Variete: Rivediamoli 12.30 Nan.: Sposati con figli 12.55 Canale 5 News 13.00 Variete: Estate 5 14.30 Nan.: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 Kvizi: O.K. Il prezzo è giusto!, 18.55 La verità, 19.35 Cos'è cos'è, 20.20 Girogioco, vmes News 20.25 Variete: Il Tg delle vacanze 20.40 Film: All'improvviso uno sconosciuto (dram., ZDA 1987, r. Karen Arthur, i. Diane Lane) 22.50 Nan.: Casa Vianello 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show 24.00 Canale 5 News 1.20 Il Tg delle vacanze 1.30 Nanizanka: Colorado 2.35 Film: Assassinio allo specchio (pon.)	RETE 4 8.00 Nadaljevanke: Topazio, 8.50 La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria 12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi Patrizia Rossetti) 13.00 Nadaljevanke: Dallas, 13.55 Sentieri, 15.00 Piccola Cenerentola, 15.30 Señora, 16.10 Stellina, 17.10 La valle dei pini 16.05 Nan.: General Hospital 18.45 Nadaljevanke: Febbre d'amore, 19.35 Primavera, 20.05 Marilena, 20.35 Cristal 22.30 Nanizanka: California 23.30 Film: A mezzanotte va la ronda del piacere (kom., lt. 1975, r. Marcello Fondato, i. Claudia Cardinale, Vittorio Gassman, Renato Pozzetto) 1.35 Nanizanka: Love Boat	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Odprti studio 9.00 Kviz: Urka! 10.00 Nanizanke: Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide -	I predatori del sottomarina perduto 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.15 Avtomobilzem F1: VN Francije (poskusne vožnje, prenos iz Neversa) 14.15 Glasbena oddaja: Festivalbar - Zelena cona 14.30 Film: Noi non siamo angeli (western, lt. 1975, r. Gianfranco Parolini, i. Paul Smith, Michael Coby) 16.30 Nanizanke: Tarzan, 17.30 Vietnam addio, 19.00 I quattro della scuola di polizia, vmes (18.30) Odprti studio 20.00 Risanke 20.30 Film: Guerriero americano 2 (pust., ZDA 1987, r. Sam Firstenberg, i. Michael Dudikoff, Larry Poindexter) 22.20 Sport: avtomobilzem 22.50 Film: Accadde a Praga (dram., Kan. 1984, r. John Hough, i. Susan George, Patrick Hower. Richard Effer) 0.20 Odprti studio 0.40 Nan.: Vietnam addio 1.40 Film: Noi non siamo angeli (pon.) 3.40 Nanizanke non stop	ODEON 13.00 Risanke 14.30 Film: Il pirata del diavolo (pust., lt. 1964, r. Roberto Mauri) 16.00 Film: Per una manciata d'oro (pust., 1966, r. Charlie Foster, i. Anthony Freeman, Brad Euston) 17.30 Film: Don Milani (biog., lt. 1976, r. Alfredo Angelelli, i. Claudio Gora) 19.30 Risanke 20.30 Film: Attentato al Trans-American Express dram., ZDA 1973, r. David L. Rich, i. Ben Johnson) 22.00 Avtorske reportaže 22.30 Variete: Emozioni nel blu 23.30 Rafting 24.00 Rubrika o motorjih	TMC 8.30 Risanke: Snack 9.00 Nanizanke: La famiglia Partridge, 9.30 I giorni di Brian, 10.30 Truck Driver 11.30 Rubrika: Ženska TV 13.00 Dnevnik in sport 13.40 Nadaljevanka: Gabriela 15.00 Film: La regina delle piramidi (pust., ZDA 1955, r. Howard Hawks, i. Joan Collins, Jack Hawkins)	17.00 Film: Fiume rosso (western, ZDA 1948, r. Howard Hawks, i. John Wayne, Walter Brennan) 19.00 Nanizanka: Matlock 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: La quinta offensiva (vojni, Jug. 1973, r. Stip Delić, i. Richard Burton, Irene Papas) 22.30 Variete: Festa di compleanno (vodi L. Goggi) 23.40 Večerni dnevnik 24.00 Film: le sembra ragionevole? (kom., Fr. 1981, r. Georges Lautner, i. Miou Miou, Gérard Lanvin)	TELEFRIULI 10.45 Telefriuli non stop 15.30 Nanizanka in risanke 16.00 Otroška oddaja 17.50 Nan.: Isole perdute, 18.20 Stazione di servizio 19.00 Dnevnik 19.30 Župan in njegovi ljudje 20.30 Nadaljevanka: Colomba 21.30 Film: L'intrigo infernale (krim., ZDA, i. Lauren Bacall, Jack Kelly) 22.30 Nočne vesti 23.00 Nanizanka: Shannon 24.00 Rubrika o motorjih	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos RS; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želja; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital predstavlja Klasiko; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos RS; 23.00 Nočni Program.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pripoved; 12.00 Glasba po želja; 14.32 Turistični potopis; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Komedijant; 16.00 Veselo poletje; 17.00 Telefonski pozivi v živo; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltška glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.

Ženski finale v Wimbledonu Graf - Sabatini

Nemec Stich je z uvrstitvijo v polfinale res ugodno presenetil (foto AP)

LONDON — Na teniškem turnirju v Wimbledonu je naposled znan ženski finalni par. Za eno od lovorik velikega slama se bosta pomerili Nemka Steffi Graf in Argentinka Gabriela Sabatini.

Za Sabatinijevo je to prvi finalni nastop v Wimbledonu. Grafova pa je tu že zmagala leta 1988 in 1989. Argentinka je v polfinalu izločila 15-letno Američanko Capriatijevo, ki je v prejšnjem kolu izločila »kraljico« travnatih površin Navratilovo. Grafova pa je premagala Američanko Mary Joe Fernandezovo.

Med moškimi so znani polfinalisti. Šved Stefan Edberg je imel s Francozom Championom nekaj težav le v tretjem nizu, ki pa ga je vseeno osvojil. Vse boljše Nemec Stich je (prav tako v samih treh nizih) premagal zmagovalca na Roland garrosu Couriera. Pričakovati je, da Edberg danes proti njemu ne bo imel lahkega dela.

Veliko težav je imel včeraj tudi trikratni zmagovalac Wimbledonu Boris Becker. Pot do zmage mu je hudo zagrenil Francoz Forget, ki je izgubil po štirih nizih. Kar v treh je bilo potrebno odigrati tie break. Prvega je dobil Forget, a zadnjega (z 9:7!) Becker.

Četrty polfinalist je Wheaton, ki je po petih nizih premagal Agassija. Ta je že vodil z 2:1.

Moški polfinale se bo pričel danes ob 14. uri. Najprej bosta na igrišče stopila Becker in Wheaton.

Jutri začetek francoskega kolesarskega »toura« Favoritov je letos več

LION — Francoski »tour«, ali svetovno kolesarsko etapno prvenstvo, kot radi pravimo tej pomembni kolesarski prireditvi, se bo začelo jutri v Lionu, že včeraj pa je v tem mestu prispela večina ekip, ki bodo od jutrišnjega prologa do 28. julija na cilju v pariških Elizejskih poljanah, dale ton tekmovalju. Vpisanih je 22 ekip (od teh so tri italijanske) s skupnim številom 198 kolesarjev.

Vse kaže, da je naposled napočil čas, da bi se eden od 21 italijanskih udeležencev dirke 26 let po zmagoslavju Gimondija spet vpisal v zlato knjigo »toura«. Pri tem italijanski ljubitelji kolesarstva polagajo največ upanja v Gianni Bugna. Aduta pa sta vsekakor še Argentin in zlasti Chiappucci, ki je bil velik protagonist lanske izvedbe, ko se je uvrstil na drugo mesto z zaostankom 2'16" za Američanom Lemondom, ki bo letos naskočeval svojo že četrto zmago na »touru«, tretjo zaporedno. Med letošnjimi favoriti so še Nizozemca Breukink in Theunisse in Španca Indurain in Delgado. Malo možnosti pripisujejo Francozu Fignonu, čigar zvezda vse bolj ugaša.

Gianni Bugno - italijanski adut na »touru«

Zlata knjiga zadnjih desetih izvedb »toura« je sledeča: 1981 Hinault (Fr.); 1982 Hinault (Fr.); 1983 Fignon (Fr.); 1984 Fignon (Fr.); 1985 Hinault (Fr.); 1986 Lemond (ZDA); 1987 Roche (Ir-)

ska); 1988 Delgado (Šp.); 1989 Lemond (ZDA); 1990 Lemond (ZDA).

Letošnji spored: jutri, 6.7. prolog v Lionu (5,3 km), nedelja, 7.7. Lion - Lion (120 km) in Bron - Chassieu ekipno na kronometer (43 km); ponedeljek, 8.7. Villeurbanne - Dijon (209 km); torek, 9.7. Dijon - Reims (289 km); sredo, 10.7. Reims - Valenciennes (145 km); četrtek, 11.7. Arras - Le Havre (251 km); petek, 12.7. Le Havre - Argentan; sobota, 13.7. Argentan - Alencon na kronometer (72 km); 14.7. Alencon - Rennes (164 km); 15.7. Rennes - Quimper (199 km); 16.7. Quimper - Saint-Herblain (247 km); 17.7. počitek; 18.7. Pau - Jaca (221 km); 19.7. Jaca - Val Louron (231 km); 20.7. Saint-Gaudens - Castres (171 km); 21.7. Albi - Ales (233 km); 22.7. Ales - Gap (211 km); 23.7. Gap - Alpe d'Huez (128 km) — 24.7. Bourg d'Oisans - Morzine (249 km); 25.7. Morzine - Aix les Bains (190 km); 26.7. Aix les Bains - macon (161 km); 27.7. Lugny - Macon na kronometer (57 km); 28.7. Melun - Pariz (180 km).

Nagradni sklad »toura« znaša dve milijardi lir.

Zmagovalce bo prejel 440 milijonov lir.

Najela je vratarja Longa in branilca Cossara Triestina na borzi

Potem ko je rešila, bolje bi bilo zapisati zakrpa, težave v zvezi z lastništvom društva, in to tako, da se ni za zdaj nič spremenilo, se je Triestina odločno podala na kupoprodajno borzo.

Tako je včeraj tržaški tretjeligaš najel 28-letnega turinskega vratarja Paola Longa, ki je igral v mladinskih vrstah Torina, nato pa je branil barve Campagnie, Palermo, Derthone, Reggiane, Pro Vercellija in Prata. Visok je 185 cm, težak pa 80 kg. Športni direktor Salerno ga je najel na izrecno prošnjo novega trenerja Zorattija, ki je Longa treniral v Vercelliju.

Malo zatem je Triestina na borzi v Cernobbiu najela še 29-letnega furlanskega branilca (stoperja in libera) Gina Cossara. Kariero je začel pri Udineseju (bil je v seznamu moštva A lige za sezono 1981/82), nato pa jo nadaljeval v Forliju, Busto Arsiziu, Arfragoli, Teramu (kjer je igral skupaj z bivšim članom Tri-

estine Schiraldijem), Barletti in Tarantu. Cossaro je visok 183 cm, težak pa 80 kg.

Popoldne je Triestina odstopila svojega dosedanjega libera Anglea Consagro. Odslej bo igral za Venezio, ki je letos napredovala v B ligo. V zameno bo v Trstu ostal branilec Diego Donadon, ki je sicer v minuli seoni igral za Triestino, a ni bil v lasti tržaškega kluba.

Čeprav o tem še ni uradnega sporočila s strani Triestine, naj bi po pisanju vsedržavnega športnega časopisa napadalec Scarafoni prestopil k Pisi. Sicer pa je ta igralce bil pri Triestini le na posodo, je namreč last Barija.

Govori se tudi o tem, da naj bi se k Triestini vrnila Sandro Danelutti in Pino Romano.

Izvedelo se je tudi, da bo priprave imela letos Triestina v Ampezzu. Tja bodo igralci odpotovali 22. avgusta, priprave pa bodo trajale le do 29. julija, nato pa se bodo nadaljevale v Trstu, točneje na Krasu.

V nedeljo VN Francije Alain Prost za 4. zmago

MAGNY COURS — VN Francije v formuli je bila v zadnjih treh letih vedno domena Alaina Prosta. Na dirkališču v Le Castelletu je z mclarnom zmagal leta 1988 in 1989, lani pa je slavil zmago s ferrarijem. Zato je povsem razumljivo, da mu zamenjava proge, v nedeljo bodo namreč dirkali v kraju Magny Cours, vse prej kot ustreza. Vrh tega bo tokrat dirkal s povsem novim bolidom, kajti star model so pri ferrariju zaradi slabih rezultatov spravili v rotornico. Veliko vprašanje pa je, ali bo novi 643 lahko kljuboval mclarnu in williamsu, ki sta ta čas resnično nezadržna.

Zanimivo je, da Prost v zadnjih desetih sezonah še nikoli ni bil brez zmage po sedmih dirkah oziroma pred VN Francije. Zato je francoski »profesor« toliko bolj nestrpen in se bo v nedeljo skušal vsem oddolžiti.

Rekord nove proge v kraju Magny Cours je postavil Avstrijec Bergher v času 1'15"22.

konjske dirke - konjske dirke

1. dirka (Montegiorgio): možnost baze s skupino 2, v kateri tekmuje premočni Don Lurio. Pozor na Einsteinä (X), ki je v odlični formi. Od skupine 1 zasluži omembno regularni Manfredonia, ki štarta iz ugodnega položaja.

2. dirka (Montegiorgio): med favoriti je Godwin Or (X), paziti pa se bo moral na Lobbyja (2), ki bo štartal ob ograji. Presneti lahko Intellectali (1).

3. dirka (Montecatini): po našem mnenju lahko na dirki zmaga Encroacher (X). Dobro napreduje tudi Equiseto (1). Presneti lahko Delger (2).

4. dirka (Roma): če ne bo zagolopal na začetku, je Direct Fc (X) nesporen favorit. Lungarno (2) v svojem zadnjem nastopu ni imel sreče, a ima vse možnosti, da se izkaže. Omembo si zasluži Lanciere Pl (1).

5. dirka (Taranto): nedavni zmagovalac podobne sheme Gran Volo (2) je tudi tokrat favorit. Foule (X) je na štartu oviran, a je v dobri formi. Fuliver (1) na podobnih dirkah teka regularno.

6. dirka (Treviso): Intima chic (2) previjlja dobro obdobje in si zato zasluži

našo pozornost. Od skupine X naj omenimo dobro plasiranega konja Going del Pino. Za prva mesta se bo boril tudi Encap (1).

DIRKA TRIS

V Montecatiniju bo nastopilo 18 konj. Naši favoriti: št.5 Ispano d'Assia; št.18 Kelso; št.16 Lisidoro. Za sistemiste: št.7 Gisesky; št.12 Gliniz; št.10 Febo del Ronco.

totip

1. — prvi	2
drugi	1 X
2. — prvi	X
drugi	1 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	X
drugi	1 2
5. — prvi	2
drugi	X 1
6. — prvi	2
drugi	1 X

obvestila

ŠZ GAJA obvešča, da sprejema vpisovanja za nočni tek, ki bo v nedeljo, 7. t.m. ob 21. uri do jutri, 6. t.m. v športnem centru na Padričah tel. 226115.

ZŠSDI urad Gorica obvešča, da bo julija in avgusta urad odprt od ponedeljka do petka, ob 8. do 14. ure.

NK BOR, ŠD BREG, SZ ZARJA, obveščajo, da so se začela vpisovanja v Borovo nogometno šolo za otroke letnikov od 1979 do 1985. Vpisovanja do 26. julija 1991 na sedežu društev ali na telefonske številke 226228 (Babuder), 228511 (Laurica), 228607 (Lavriha), 226602 (Metlika), 768891 (Tence), 226483 (Žagar).

TPK SIRENA - SEKCIJA WINDSURF organizira tečaj v dveh izmenah: od 8. do 13. julija in od 7. avgusta do 13. avgusta 91. Klub nudi tečajnikom vso opremo za tečaj. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja. Vse informacije v popoldanskih urah na tel. 422696.

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 5. t. m., ob 20. uri na sedežu ŠD Zarja v Bazovici seja vseh športnih društev s Tržaškega, ki gojijo nogomet.

Antibo letos najhitrejši na 5.000 m

Na mitingu grand prix v Stockholmu je Italijan Antonio Antibo zmagal v teku na 5.000 m z najboljšim letošnjim časom 13'13"66 (telefoto AP)

Nogometni klub Bor dokončal tretje sezono svojega že dokaj pestrega in uspešnega delovanja Izvirna inačica v našem nogometnem svetu

Nogometni klub Bor je ena naših najmlajših športnih organizacij, a si je v razmeroma zelo kratkem času pridobila svoj pomemben prostor v slovenskem športu v mestu Trst, predstavlja pa hkrati res izvirno in čisto delovanje v našem nogometnem svetu. Že od vsega začetka je NK Bor jasno začrtal domet svojega delovanja: ukvarjati se izključno z najmlajšimi in s čim bolj strokovnim pristopom pridobiti tudi tiste začetnike, ki bi se v mestu raje opredelili za igranje v italijanskih društvih z večjo tradicijo. Od tod najetje »superstrokovnjaka«, kakršen je bil dr. Zdenko Verdenik, pri katerem so se poleg mladih kalili tudi nekateri domači trenerji. NK Bor je to prvo stopnjo že prerasel in zdaj so napori njegovih odbornikov usmerjeni tudi in predvsem k iskanju čimširšega sodelovanja z ostalimi slovenskim društvii, da bi nekako postal kovačnica mladih igralcev za vse naše klube. Sodelovanje z Zarjo je v tem pogledu že nekajletna stvarnost, zdaj pa so Borovi nogometni delavci

okrepili stike še z Bregom, k sodelovanju pa vabijo tudi vsa ostala društva.

Sodelovanje z ostalimi društvii je bila tudi ena glavnih točk poročila predsednika društva Krapeža na nedavnem občnem zboru društva, ki je bil letos nevolnilnega značaja. Skupščino so imeli borovci kar na odprtem, ob nogometnem igrišču bazovske Zarje, priložnost pa so izkoristili tudi za zaključno srečanje s člani ob izteku sezone.

V zvezi z meddruštvenim sodelovanjem je Krapež dejal: »Že v lanskem predsedniškem poročilu smo nakazali problem prirastka članov, ki ga ni. Ta problem še obstaja. Moramo zato resno razmišljati o skupnem delovanju vseh društev, brez izjem, in pozabiti na vse to, kar nas je in nas še ločuje. Samo tako se bomo ohranili na površju, imeli bomo možnost nadaljnje obstoja in delovanja, ohranitev narodnega duha in mogoče tudi možnost izbiranja in s tem pridobivanja na kako-

vosti. Čas nas ne sme prehiteti, zato pa vabim vsa društva k sodelovanju.«

Krapež je v uvodu svojega poročila naštel vse pobude, ki jih je društvo izpeljalo v minuli sezoni. Omenil je uspeh 1. šagre NK Bor, ki je bila prva šagra v zgodovini Bora sploh, koncert Krtoz za pomoč poplavljenim v Sloveniji, silvestrovanje, miklavževanje, 3. turnir cibabov Alpe Adria, ki mu je ponagajalo vreme, a je kljub temu uspel in naletel na veliko odobravanje udeležencev.

Posebno poglavje je Krapež namenil tudi ekipam mlajših cibabov in cibabov, ki sta jih ob dr. Verdeniku vodila še prof. Silva Meluja in pa Marjan Babuder. Slednjega je Krapež še posebej pohvalil zaradi odličnega dela z vratarji tako pri Boru kot pri Zarji. Po besedah predsednika so Borove ekipe vzbudile pozornost mnogih italijanskih strokovnjakov, ki jih je zamikalo, da so si ogledali Borove treninge, da bi se dokopali do »skrivnosti« za tak

hiter napredek mladih Borovih nogometašev. Pri Krapeževem naštovanju vseh tistih, ki so si ogledovali Borove treninge (strokovnjaki Triestine, San Sergia, San Giovannija, San Luigija itd.), takoj zbode odsotnost slovenskih trenerjev oziroma trenerjev slovenskih klubov (Krapež je namreč omenil le Mikuža), ki so tako izgubili lepo priložnost, da bi se ob dr. Verdeniku naučili marsikaj koristnega o tem, kako je treba delati z otroki. Ta priložnost je vsaj za zdaj dokončno mimo, kajti dr. Verdenik je odšel na Japonsko, kjer bo svoje bogato znanje posredoval tamkajšnjim nogometnim navdušencem.

Skratka, Borovi nogometaši z optimizmom zrejo v svojo prihodnjo, četrto sezono delovanja, ki bo, tako lahko upamo, tudi po tekmovalni plati vsaj tako uspešna, kot je bila minula, v kateri so se cibabani naše društva uvrstili v play-off in osvojili končno 4. mesto v pokrajini. (ak)

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 5. julija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na neformalnem sestanku finančnih ministrov presežene še zadnje ovire Za Marinijevo pokojninsko reformo so včeraj prižgali prvo »zeleno luč«

RIM — Predlog za reformo pokojnin, ki ga je pripravil minister za delo Franco Marini, je dobil prvo zeleno luč. Prižgali so jo finančni ministri Andreottijeve vlade - zakladni minister Carli, proračunski Pomicino in finančni Formica - ki so se včeraj na vabilo podtajnika pri predsedstvu vlade Nina Cristoforija sestali na neformalnem sestanku in premostili tako imenovane tehnične probleme, ki so doslej preprečevali sporazum. Šlo je predvsem za nasprotovanje zakladnega ministra pri vprašanju upoštevanja vladnega dokumenta o ekonomskem načrtovanju, v katerem je predvideno, da bi iz pokojninskega sektorja do konca leta 1992 prišlo v državno blagajno okrog 2.500 milijard lir. To nasprotovanje je bilo preseženo z dvojno obvezo: o uskladitvi datjvenih kvot z nji-

hovim izenačenjem na višji ravni in z intenzivnejšim bojem proti davčnemu utajevanju. Ob koncu včerajšnjega sestanka finančnih ministrov je podtajnik Cristofori vsekakor izjavil, da je »bila dosežena popolna soglasnost med njimi glede celovite filozofije in smernic Marinijevega predloga za reformo pokojninskega sistema.«

Sicer pa bo o Marinijevem projektu pokojninske reforme prihodnji teden razpravljala kabinetski svet, takoj nato pa ga bodo predložili še delodajalcem in sindikatom. V Marinijevi reformi je kot znano še več pomembnejših točk, med njimi na primer dvig obvezne upokojitvene starostne meje na 65 let tako za moške kot za ženske (za prve bo stopila v veljavo leta 2005, za druge pa leta 2016), uvedba novega sistema za izračunavanje pokoj-

ninske osnove (le-ta bo temeljil na zadnjih desetih letih delovne dobe z ovrednotenjem tako glede na gibanje življenjskih stroškov, kot na osnovi 50 odstotkov kosmatega notranjega proizvoda) in ohranitev doseženih pravic.

Ko je komentiral svojo pokojninsko reformo, je minister za delo posebej poudaril, da bo podaljšanje izračunavanja pokojninske osnove s petih na deset let pred iztekom delovne dobe olajšalo boj proti davčnemu utajevanju. Glede soočanja s sindikalnimi organizacijami pa je izrazil prepričanje, da bodo CGIL, CISL in UIL soglašale z njegovim stališčem, po katerem ni mogoče pustiti stvari take, kakršne so sedaj in da je prav postopnost predlagane reforme največje jamstvo za spoštovanje dozorlih interesov.

Zaradi zapore slovenskih meja izredne vrste na Kokovem

TRBIŽ — V zadnjih 12 urah so se na mejnem prehodu z Avstrijo na Kokovem ustvarile izredno dolge vrste težkih tovornjakov, predvsem z madžarskimi, bolgarskimi in romunskimi evidenčnimi tablicami. Razlog je seveda zaprtje mejnih prehodov z Jugoslavijo oziroma neprehodnost slovenskih cest, kar je voznike tovornih vozil prisilo k »obvozu« skozi Avstrijo. Najbolj kritično je bilo v sredo zvečer, ko so kolone tirov na obeh straneh meje dosegle kar 6 km, včeraj zjutraj pa so se skrcile na 4. Carina na Kokovem je seveda zahtevala okrepitev osebja.

Italijanke bi rade vojaško suknjo

PARIZ — Enakpravnost med spoloma, enakovrednost med moškimi in žensko v družbi in med domačimi stenami, so stare fraze, s katerimi se gospa Baarveld-Schlamann ne strinja. Še več, dokazuje ima, da so ti izrazi le še v italijanskem besednjaku, v drugih državah Zahodnoevropske zveze (UEO) pa so jih menda že črtali.

Očitek italijanskemu političnemu patriarhatu ni priletel kar tako. Holandska poslanka, ki je med drugim tudi podpredsednica obrambne komisije UEO, je s številkami v roki dokazovala, kako je Italija med zadnjimi državami Evrope in UEO na splošno, kjer si še zastavljajo vprašanje ženske prisotnosti v vojski. Vojakinje imajo tako rekoč povsod, povsod je ta služba prostovoljna, in vse več žensk se ogreva zanjo. Na podlagi strokovnih podatkov je poslanka dokazala, da so ženske spretnejše na primer v streljanju, v Italiji, kjer je pojem vojakinje še tabu, se vojaško letalstvo lahko ponaša s tremi visoko specializiranimi mehaniki - ženskami, ki so sprejele mesto na strateško najbolj vročih oporiščih v Kalabriji. Ženske v policiji so se doslej izredno izkazale, in kaže, da so tudi karabinjerji pripravljeni sprejeti medse kolegice, čeprav je ta vest še zelo neuračuna. Italiji torej ne preostane drugega, kot da odmislijo strahove in odprejo kasarne tudi brkim dekletom, morda bo potem tudi Cossiga spremenil mnenje o vojski.

Cossiga utemeljuje vzroke nazadovanja Italije: »Proračunski minister je analfabet in potratnež«

RIM — Podatek, da je Italija vse manj zanimiva za evropske partnerje, ker je njena gospodarska in finančna politika kaotična, je komentiral tudi predsednik republike Cossiga (na sliki levo), in kot je že običaj, njegov komentar ne bo ostal brez polemčnih posledic. Dnevnik Corriere della Sera je namreč včeraj objavil krajši zapis telefonskega pogovora med Cossigo in novinarjem, v katerem predsednik pojasnjuje svoj vidik. Predsednik države je te dni na obisku na Madžarski in Češkoslovaški, po vrnitvi v Rim pa bo prav gotov poskrbel za to, da polemika ne bo poniknila.

»Italija je trdna država. Država, katere proračunski minister je analfabet, neuspešen psihiater, se ne more bati ničesar več.« Točno tako je predsednik Cossiga »pohvalil« sposobnost ministra za bilanco Cirina Pomicina (desno), ki mu je med vrsticami očital tudi, da je velik potratnež. Njegovo oceno je prvi zgrabil republikanski tajnik La Malfa. V znamenitem promenadnem hodniku poslanske zbornice, kjer je mogoče slišati najzanimivejše politične komentarje, je izjavil, da »mora Cirino Pomicino po takih ocenah nemudoma odstopiti, čakati ne sme niti pet minut več«. Seveda bo predsednik Andreotti odločil, ali naj njegov odstop sprejme ali ne, nespodobni minister pa bo s tako potezo »rešil ugled sebi in drugim. V obratnem primeru bo to pomenilo novo klopoto krizi institucij,« je dejal La Malfa, ki je med drugim tudi prepričan, da bi si

vsi lahko dovolili teptati državo, če bi Cirino Pomicino ostal na svojem mestu.

Ostala dva člana italijanske finančno gospodarske trojke, zakladni minister Carli in finančni minister Formica, sta nad La Malfovimi izjavami ogorčena še bolj kot na ocenami predsednika Cossiga. Cirina Pomicina v celoti podpirata in sta solidarna z njim, »saj smo znali ustvariti složno ekipo, katere delo temelji na medsebojnem spoštovanju«. Tajnik liberalne stranke Altissimo meni, »da bi bilo

preveč enostavno, če bi zavoženo gospodarsko politiko lahko rešili z enostavno zamenjavo ministra«. Prepričan je, da Cirino Pomicino le ni delal samo škode, »saj je predložil več dobrih načrtov, predvsem v zvezi z financiranjem zdravstvenega sektorja, ki pa sta jih KD in vladna opozicija načrtno odklanjala«.

Med politiki pa odmeva še druga Cossigova izjava iz istega informativnega vira, in sicer da je poleg vsega ostalega na tleh tudi italijanska vojska. »O tem govorim kot vrhovni po-

veljnik oboroženih sil, naša vojsko sestavljajo protigolpistični in do vlade zelo obzirni vojaki. Medtem pa se lahko ponašamo s tanki, ki so celo slabši od irakih.« Izjava je najbolj prizadela demokristjane, predvsem Flaminia Piccolija, ki je branil italijansko vojsko, kajti »ta argument ne dopušča nobene vrste kompromisov«. Piccoli je tudi opozoril, da je do takih izjav prišlo v trenutku, ko na »naši severnovzhodni meji brnijo tanki, Italija pa še vedno koleba, ali bi jugoslovanskim republikam izrekla priznanje ali ne«.

Nič novega v Armanijevi moški kolekciji 1992

Modni kreator Giorgio Armani se res ni preveč naprezal ob kreiranju spomladansko poletne moške kolekcije 1992. Kratke hlače in črtasto srajco najbrž premore vsakdo, nad kapo pa se velja zamisliti (telefoto AP)

Edvard Ševardnadze izstopil iz komunistične partije SZ

MOSKVA — Nekdanji sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze, eden najtesnejših sodelavcev predsednika Gorbačova je sporočil, da je izstopil iz sovjetske komunistične partije, katere pristojni organi so pred časom proti njemu uvedli preiskavo zaradi njegovih izjav o potrebi po ustanovitvi nove stranke. V svoje pismu vodstvenim organom komunistične partije Ševardnadze pravi, da njegove izjave predvsem niso bile take, da bi opravičevale uvedbo preiskave, ker morajo imeti člani KP SZ pravico, da svobodno izražajo svoje mnenje in da ga potem zagovarjajo. To pravico nam je dala perestrojka, pravi Ševardnadze.

Nekdanji sovjetski zunanji minister, ki je s tega položaja odstopil 20. decembra lani, je izrazil svoje razočaranje nad dejstvom, da mu najvišji tovariši v stranki niso izrazili podpore, kljub temu da so se večkrat izrekli proti temu, da dušili ideje. Kar zadeva sklep, da zapusti komunistično partijo, je bila slednja dokaj boleča pravi Ševardnadze, vendar je bila po njegovem mnenju nujna.

Glede njegovih izjav je treba tudi povedati, da Ševardnadzejeva gledanja zagovarja vrsta uglednih sovjetskih politikov, ki zagovarjajo demokratične reforme v Sovjetski zvezi.

Muslimanski teroristi razsajajo v Evropi po nalogu iz Teherana

RIM — Napad na znanega italijanskega pisatelja in prevajalca Ettorea Capriola, ki je prevedel v italijanščino znano Rushiejevo knjigo »Satanski stih«, je baje le člen v vrsti terorističnih akcij, ki jih nameravajo izvesti muslimanski fanatiki v Evropi. Pravijo, da je teheranski režim poslal v Evropo celo skupino plačanih fanatičnih morilcev, katerih naloga naj bi bila izvesti vrsto terorističnih atentatov. Na to opozarja organizacija nasprotnikov

homeinističnega režima, ki navajajo podatke iz Teherana.

Poglavitna naloga muslimanskih morilcev ostaja vsekakor fizična likvidacija ali, kot pravijo, pravična kazen, Salmana Rushideja ter prizadeti interese založniške hiše, ki je izdala njegovo knjigo.

Vse to po mnenju iranske opozicije dokazuje teroristični značaj sedanje teheranskega režima, ki ga vodijo muslimanski skrajneži. Zato tudi zahtevajo zaprtje vseh iranskih veleposlaništev v zahodnih državah.